

શરાબ કૌભાંડ: કેજરીવાલ, સિસોદિયા નિર્દોષ

કોર્ટે કહ્યું કે, કેજરીવાલ સામે કોઈ નક્કર પુરાવા નથી અને સિસોદિયા સામે તો પ્રથમદર્શી કેસ જ નથી

નવી દિલ્હી: દિલ્હીના ભૂતપૂર્વ મુખ્યપ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલ અને ભૂતપૂર્વ નાયબ મુખ્યપ્રધાન મનીષ સિસોદિયાને મોટી રાહત આપતા શુક્રવારે અહીંની એક કોર્ટે બંનેને નેતાઓ અને ૨૧ અન્ય લોકોને કથિત દારૂ નીતિ કૌભાંડ કેસમાં નિર્દોષ જાહેર કર્યા અને તેમની સામે સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન (સીબીઆઈ)ની ચાર્જશીટની નોંધ લેવાનો ઈનકાર કર્યો હતો. તેલંગણા જાગૃતિના પ્રમુખ કે. કવિતા આ કેસમાં નિર્દોષ જાહેર કરાયેલા ૨૧ અન્ય આરોપીઓમાં સામેલ છે. સ્પેશિયલ જજ જિતેન્દ્ર સિંહે તપાસમાં ખામીઓ માટે સીબીઆઈ

પર નારાજગી વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે કેજરીવાલ સામે કોઈ નક્કર પુરાવા નથી, જ્યારે સિસોદિયા સામે કોઈ પ્રથમદર્શી કેસ નથી. સીબીઆઈ અગાઉની આમ આદમી પાર્ટી (આપ) સરકારની હવે ૨૬ કરાયેલી આબકારી નીતિના નિર્માણ અને અમલીકરણમાં કથિત ભ્રષ્ટાચારની તપાસ કરી રહી છે. જસ્ટિસે “કેટલાક ભ્રામક નિવેદનો” પર ભાર મૂક્યો અને ભારપૂર્વક ટિપ્પણી કરી કે વિગતવાર ચાર્જશીટમાં ઘણી ખામીઓ છે જે પુરાવા અથવા સાક્ષીઓ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવી નથી. વધુમાં

જસ્ટિસે કહ્યું હતું ચાર્જશીટમાં આંતરિક વિરોધભાસ છે, જે કાવતરાના સિદ્ધાંતના મૂળ પર પ્રહાર કરે છે. તેમણે કહ્યું હતું કે કેજરીવાલ સામેના આરોપો કોઈ પુરાવાના અભાવે ટકી શકતા નથી અને ભૂતપૂર્વ મુખ્યપ્રધાનને કોઈ નક્કર પુરાવા વિના ફસાવવામાં આવ્યા છે. આ કાયદાના શાસનની વિરુદ્ધ છે. સિસોદિયા અંગે કોર્ટે કહ્યું હતું કે તેમની સંડોવણી દર્શાવવા માટે રેકોર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી, કે તેમની પાસેથી કોઈ રકમ જમ કરાઈ હતી. કોર્ટે એકસાઇજ પોલિસીમાં કોઈ મોટા કાવતરા અથવા ગુનાઈત ઇરાદાની

ગેરહાજરી પર ભાર મૂકતા કહ્યું કે ફેડરલ એજન્સીનો કેસ ન્યાયિક તપાસનો સામનો કરી શકતો નથી ખાસ કરીને જ્યારે સીબીઆઈએ ફક્ત અનુમાનના આધારે કાવતરાની વાર્તા ઘડવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. તેણે ફેડરલ તપાસ એજન્સીની સાક્ષીઓના નિવેદનોના આધારે કેસ બનાવવા બદલ પણ ટીકા કરી હતી. જો આવા વર્તનને મંજૂરી આપવામાં આવે તો તે બંધારણીય સિદ્ધાંતોનું ગંભીર ઉલ્લંઘન હશે. કોઈ આરોપીને માફ કરવો અને તેને સાક્ષી બનાવવો, તપાસ/વિગતોમાં ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટે તેના

નિવેદનોનો ઉપયોગ કરવો અને અન્ય લોકોને આરોપી બનાવવા ખોટું છે. આ કેસમાં નિર્દોષ મુક્ત કરાયેલા આરોપીઓમાં કુલદીપ સિંહ, નરેન્દ્ર સિંહ, વિજય નાયર, અભિષેક બોઈનપક્ષી, અરુણ રામચંદ્ર પિલ્લઈ, મુથા ગૌતમ, સમીર મહેન્દ્ર, અમનદીપ સિંહ ઢલ, અર્જુન પાંડે, ભુચીભાષુ ગોરંટલા, રોકેશ જોશી, દામોદર પ્રસાદ શર્મા, પ્રિન્સ કુમાર, ચનપ્રીત સિંહ રયાત, અરવિંદ કુમાર સિંહ, દુર્ગેશ પાઠક, અમિત અરોરા, વિનોદ ચૌહાણ, આશીષ માથુર અને પી. સરથ ચંદ્ર રેડ્ડી સામેલ છે.

પાકિસ્તાની પીએમની ઓફિસ નજીક અફઘાની હવાઈ હુમલો

બંને દેશ વચ્ચે છેડાણું છે યુદ્ધ: ૨૭૦થી વધુ તાલિબાનો અને પંચાવનથી વધુ પાકિસ્તાની સૈનિકો માર્યા ગયા

ઈસ્લામાબાદ: પાકિસ્તાનના સંરક્ષણ પ્રધાન પ્વાજા મોહમ્મદ આસિફે શુક્રવારે કહ્યું હતું કે અમારી ધીર જ હવે ખૂટી ગઈ છે અને પડોશી અફઘાનિસ્તાન સાથેની લડાઈને ‘બુલ્લેઆમ યુદ્ધ’ જ ગણીએ છીએ. પાકિસ્તાને ૨૭૦થી વધુ તાલિબાનોને ઠાર માર્યા હોવા ઉપરાંત ૨૭ અફઘાન પોસ્ટનો નાશ કર્યો હોવાનો દાવો કર્યો હતો. હુમલામાં પંચાવનથી પાકિસ્તાની સૈનિક ઠાર મર્યા હોવા ઉપરાંત અન્યને જીવતા પકડવામાં આવ્યા હોવા ઉપરાંત પાક સેનાની ૧૯ પોસ્ટનો નાશ કરવામાં આવ્યો હોવાનો અફઘાન સરકારે દાવો કર્યો હતો. પાકિસ્તાનના ઘાતક હુમલા પછી હવે અફઘાનિસ્તાને ધોળો દિવસ પાકિસ્તાનના પાટનગર ઈસ્લામાબાદ પર હવાઈ હુમલો કર્યો છે. ગઈ કાલે સવારના અગિયાર વાગ્યાના સુમારે ઈસ્લામાબાદ પર અફઘાન ઓરફોરો

એર સ્ટ્રાઈક કરી છે. સંરક્ષણ મંત્રાલયે કહ્યું કે આ હુમલો નેશનલ મિનિસ્ટ્રી ઓફ ડિફેન્સ સાથે સંકળાયેલ એર ફોર્સે કર્યો હતો. તાલિબાને પાકિસ્તાન સામે બદલો લીધો છે. તાલિબાની સંરક્ષણ મંત્રાલયના પ્રવક્તા હમદુલ્લાહ ફિતરતે દાવો કર્યો છે કે પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાન શાહબાઝ શરીફના ફેઝાબાદ સ્થિત કચેરીની આસપાસના વિસ્તાર સહિત પાકિસ્તાન અનેક ઠેકાણાને નિશાન બનાવ્યા છે. આ હુમલો આત્મચાલી ડ્રોન મારફત કરવામાં આવ્યો છે, જે સંપૂર્ણપણે સફળ રહ્યું હોવાનું જણાવ્યું હતું. પાકિસ્તાન જેને અફઘાન દ્વારા કરવામાં આવેલા કોસ બોર્ડર હુમલા લેખાવી રહ્યું છે ત્યાર બાદ બંને દેશો એકમેક પર હુમલા કર્યા હતા. સોશ્યલ મીડિયા પરની પોસ્ટમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે ‘નાટો’નાં ઘણા પાછા પસી ગયાં બાદ

અફઘાનિસ્તાનમાં શાંતિ સ્થપાશે અને તાલિબાનો અફઘાનિસ્તાનના કલ્યાણ તેમ જ પ્રાદેશિક સ્થિતિ પર ધ્યાન કેન્દ્રીય કરશે એવી અમને આશા હતી, પરંતુ હવે અમારી ધીરજ ખૂટી ગઈ છે. હવે બંને દેશ વચ્ચેનું આ ‘ઓપન વોર’ છે. જોકે આસિફના નિવેદનને મામલે અફઘાન સરકારના અધિકારીઓએ કોઈ પ્રતિક્રિયા નહોતી આપી. પાકિસ્તાનનું કહેવું છે કે અફઘાનિસ્તાન દ્વારા કરવામાં આવેલા હુમલાની પ્રતિક્રિયાના ભાગરૂપ હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. દરમિયાન ચીને બંને દેશ દ્વારા એકમેક પર કરવામાં આવી રહેલા હુમલાઓ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી અને પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાનને શરૂઆતમાં કરવાની હાકલ કરી હતી. પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે ચાલી રહેલા યુદ્ધના માહોલ વચ્ચે

સરઘર: વારડીણાસીમાં શકવારે લોકોએ આમલકી એકાદશી નિમિત્તે કઢાયેલા ભગવાન શિવને સમર્પિત સરઘરમાં ભાગ લીધો હતો. (પીટીઆઈ)

જીડીપીનો વૃદ્ધિદર ૭.૬ ટકા રહેવાનો અંદાજ

નવી દિલ્હી: ભારત વિશ્વમાં સૌથી ઝડપથી વિકાસ પામી રહેલું અર્થતંત્ર છે એ વાતને ફરી એક વાર પુરવાર કરતા આંકડાઓ ગઈ કાલે જાહેર કરાયા હતા. જીડીપી (ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્ટ - કુલ રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન)ની ગણતરી માટેની નવી પદ્ધતિ અમલમાં આવ્યા પછી જાહેર કરાયેલા અંદાજ મુજબ ભારતીય અર્થતંત્ર વર્તમાન નાણાકીય વર્ષમાં ૭.૬ ટકાના દરે વૃદ્ધિ પામશે. તાજેતરમાં જાહેર કરાયેલા સત્તાવાર આંકડાઓ અનુસાર, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ના ઓક્ટોબર-ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરમાં ભારતની અર્થવ્યવસ્થામાં ૭.૬ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો. આ દર ગયા વર્ષના સમાન ક્વાર્ટરમાં નોંધાયેલા ૭.૪ ટકા કરતા વધારે છે, જે આર્થિક પ્રવૃત્તિમાં વધારો દર્શાવે છે. આંકડા અને કાર્યક્રમ અમલીકરણ મંત્રાલયે શુક્રવારે ૨૦૨૨-૨૩ને આધાર વર્ષ તરીકે રાષ્ટ્રીય

હિસાબના અંદાજ માટે એક નવી સીરિઝ જાહેર કરી હતી. આ સાથે જ ૨૦૧૧-૧૨ આધાર વર્ષ પર આધારિત જૂની સીરિઝને ઔપચારિક રીતે બદલી દેવામાં આવી હતી. ચાલુ નાણાકીય વર્ષ માટે જીડીપી વૃદ્ધિ દર પણ ૭.૪ ટકાથી વધીને ૭.૬ ટકા નોંધાયો હતો. જાન્યુઆરીમાં જાહેર કરાયેલા અગાઉના અંદાજમાં અગાઉ વૃદ્ધિ દર ૭.૪ ટકા રહેવાનો અંદાજ હતો. ત્રિમાસિક આંકડાઓમાં પણ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૫-૨૬ માટે વૃદ્ધિ દર ૮.૨ ટકાથી વધીને ૮.૪ ટકા કરવામાં આવ્યો છે. દરમિયાન, પ્રથમ ક્વાર્ટરના ૩૭૦.૭ ટકાથી ઘટાડીને ૬.૭ ટકા કરવામાં આવ્યા છે. નવી આધાર વર્ષ સીરિઝ સાથે બહાર પાડવામાં આવેલા આ પ્રારંભિક આંકડા અર્થતંત્રની વર્તમાન સ્થિતિ અને તેના વિકાસ દરનું વધુ સચોટ અને વ્યાપક ચિત્ર પૂરું પાડે

છે. નવી સીરિઝ જાહેર કરતા સરકારે કહ્યું હતું કે રિયલ જીડીપી અથવા સ્થિર ભાવ પર જીડીપી નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં ૩૨.૫૮ લાખ કરોડ રૂપિયાના સ્તરે પહોંચવાનો અંદાજ છે, જ્યારે વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે જીડીપીનો પ્રથમ સુધારેલ અંદાજ ૨૯૯.૮૯ લાખ કરોડના સ્તરે હતો. ૨૦૨૫-૨૬ દરમિયાન વાસ્તવિક જીડીપીમાં વૃદ્ધિ દર ૭.૬ ટકા રહેવાનો અંદાજ છે, જે ૨૦૨૪-૨૫માં ૭.૧ ટકા હતો. આ સીરિઝ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે વાર્ષિક જીડીપીના બીજા એડવાન્સ અંદાજ અને નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ના ક્વાર્ટર-એક (ઓક્ટોબર-ડિસેમ્બર)ના જીડીપીના ત્રિમાસિક અંદાજ પ્રદાન કરે છે. ૨૦૨૫-૨૬ દરમિયાન નોમિનલ જીડીપીમાં ૮.૬ ટકાનો વધારો જોવા મળ્યો છે.

વાયુશક્તિ: રાજસ્થાનના જજ્જાલમેરમાં ભારત-પાક સરહદની નજીક વાયુશક્તિ કવાચતમાં ભારતીય હવાઈ દળના ચિનૂક હેલિકોપ્ટરે ભાગ લીધો હતો. આ ઇવેન્ટમાં રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડ્રૉપીન મુરુએ હાજરી આપી હતી. (પીટીઆઈ)

બાંગ્લાદેશમાં પ.પનો ભૂકંપ: કોલકાતામાં અનુભવાયા આંચકા

કોલકાતા: બાંગ્લાદેશના કેટલાક ભાગોમાં ભૂકંપથી ઘરા ઝૂલ ઊઠી હતી. આ ભૂકંપની તીવ્રતા રિક્ટર સ્કેલ પર ૫.૫ નોંધવામાં આવી હતી. શુક્રવારે બપોરે આવેલા આ ભૂકંપના આંચકા પશ્ચિમ બંગાળના કોલકાતા અને આસપાસના જિલ્લાઓમાં પણ અનુભવાયા હતા. આ જાણકારી અધિકારીઓએ આપી હતી. ભારતીય હવામાન વિભાગ(આઇએમડી)ના એક અધિકારીએ જણાવ્યું કે ભૂકંપ બપોરે લગભગ ૧.૨૨ વાગ્યે આવ્યો હતો. ભૂકંપ જમીનથી ૧૦ કિ.મી. નીચે નોંધાયો હતો. તેમણે કહ્યું કે ભૂકંપનું કેન્દ્રબિંદુ બાંગ્લાદેશના નયાબજાર નામના સ્થળે નોંધાયું હતું. જે કોલકાતાથી લગભગ ૧૦૦ કિ.મી. દૂર આવેલું છે. બીજા એક અધિકારીએ જણાવ્યું કે જાનહાનિના તાત્કાલિક કોઈ અહેવાલ નથી. ભૂકંપ લગભગ ૧૦ સેકન્ડ સુધી અનુભવાયો હતો. જેના કારણે કોલકાતામાં લોકોમાં ગભરાટ ફેલાયો હતો. લોકો દોડીને મુલા રસ્તાઓ પર દોડી આવ્યા હતા. ભૂકંપને પગલે રાજ્ય સચિવાલય, નબત્તા વિધાનસભા ભવન અને મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારીની કચેરીમાં કામ કરતાં સરકારી કર્મચારીઓમાં પણ ગભરાટ ફેલાયો હતો. તેઓ ભૂકંપના આંચકાના ડરથી રસ્તાઓ પર જ રહ્યા હતા. શહેરના આઈટી હબ સોલ્ટ લેક અને કોલકાતાના વિવિધ ભાગોમાં બહુમાળી રહેણાંક ઇમારતોમાં પણ આવા જ દૃશ્યો જોવા મળ્યા હતા.

લોકસભાને કાયદો ઘડવાનો વિશેષાધિકાર છે: સુપ્રીમ કોર્ટ

નવી દિલ્હી: સુપ્રીમ કોર્ટે શુક્રવારે કહ્યું હતું કે લોકસભાને કાયદો ઘડવાનો સંપૂર્ણ વિશેષાધિકાર છે અને કેન્દ્ર સરકારે કોર્ટ સમક્ષ લીધેલાં સોંદર તેને બંધનકર્તા નથી. ભારતીય ન્યાય સંહિતા (બીએનએસ)ની કલમ ૧૫૨ની યોગ્યતા અંગે સવાલ ઉઠાવતી અરજીની સુનાવણી દરમિયાન મુખ્ય ન્યાયાધીશ સૂર્યકાન્ત અને ન્યાયાધીશ જોષ્યામાલ્યા બાગચીની બનેલી બંડ પીઠે આ નીરક્ષણ કર્યું હતું. બીએનએસની કલમ ૧૫૨ દેશની એકતા, અખંડિતતા અને સ્વાયત્તા સામે ઊભાં ધર્તાં જોખમ સાથે કામ પાર પાડે છે. અરજકર્તા વતી ઉપસ્થિત રહેલા એક વકીલે કહ્યું હતું કે કલમ ૧૫૨

સિમ બાઈન્ડિંગ પહેલી માર્ચથી વપરાશકર્તાઓ વોટ્સએપ અને ટેલિગ્રામનો ઉપયોગ નહીં કરી શકે

નવી દિલ્હી: ભારતમાં સિમ બાઈન્ડિંગ નિયમ અમલી બનાવ જઈ રહ્યો છે. સરકારના આ પગલાંથી મોટે ભાગે વોટ્સએપના વપરાશકર્તાઓ જ પ્રભાવિત થશે. જોકે નવો નિયમ માત્ર વોટ્સએપ પર જ નથી. આ નિયમને કારણે મોબાઈલ ફોનથી ચાલતી તમામ એપ્સ પ્રભાવિત થશે-ખાસ કરીને મેસેજિંગ એપ્સ જેને ઓટીટી પણ

વપરાશ સિમિત કે બંધ પણ થઈ શકે છે. ભારતમાં વોટ્સએપના સૌથી વધુ વપરાશકર્તા છે જે અલગ અલગ ડિવાઈસ પર એક જ નંબર ધરાવતા વોટ્સએપનો ઉપયોગ કરે છે. આ પરિસ્થિતિમાં કરોડો યુઝર્સ માટે વોટ્સએપ કામ નહીં કરે જેમણે એક જ અકાઉન્ટને અલગ અલગ ડિવાઈસ પર એક્ટિવ કરી રાખ્યું છે.

યુકેની ચૂંટણીમાં ગ્રીન પાર્ટીની બોલબાલા, લેબર પક્ષ ત્રીજા ક્રમે

લંડન : ગ્રીન પાર્ટીએ શુક્રવારે ઈલેક્શનમાં સંસદીય ચૂંટણી જીતી હતી, જે નાના પક્ષ માટે મોટો ફાયદો અને વડા પ્રધાન કીર સ્ટાર્મર માટે ફટકો હતો, જેમની મધ્ય-ડાબેરી લેબર પાર્ટી ત્રીજા સ્થાને ઘેંકલાઈ ગઈ હતી. ગ્રીન ઉમેદવાર હેન્ના સ્પેન્સરને શુક્રવારે વહેલી સવારે ગોર્ટન અને ડેન્ટનમાં ૧૪,૯૮૦ મતો સાથે વિજેતા જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. કટ્ટર-જમણેરી પાર્ટી રિક્કીમ યુકેના મેથ્યુ ગુડવિને ૧૦,૫૭૮ મતો મળ્યા અને લેબર ઉમેદવાર એન્જેલીકી સ્ટોગિયાને ૯,૩૬૪ મતો મળ્યા હતા. પરિણામ બ્રિટનમાં વધુને વધુ વિભાજિત રાજકીય પરિસ્થિતિ દર્શાવે છે, જે દાયકાઓથી લેબર અને રૂઢિચુસ્ત પક્ષોનું પ્રભુત્વ ધરાવે છે. ગ્રેટર માન્ચેસ્ટરના ગોર્ટન અને ડેન્ટન મતવિસ્તારમાંથી છેલ્લા લગભગ આખા દાયકામાં લેબર ધારાસભ્યો ચૂંટાયા હતા, પરંતુ જુલાઈ ૨૦૨૪માં સત્તામાં આવ્યા પછી સ્ટાર્મરની સરકારે તેની લોકપ્રિયતામાં ઘટાડો જોયો છે. ગોર્ટન અને ડેન્ટનમાં જે લોકો પાછળ રહી ગયા અને એકલતા અનુભવે છે

તેમના માટે: હું તમને જોઉં છું અને હું તમારા માટે લડીશ, તેવું સ્થાનિક કાઉન્સિલર અને પ્લમ્બર સ્પેન્સરે તેમના વિજય ભાષણમાં કહ્યું હતું. ઉમરાવસભાના ગ્રીન સભ્ય જેની જોન્સે પરિણામને એકદમ ભૂકંપ સમાન ગણાવ્યું હતું. આ વિજયથી પર્યાવરણવાદી પક્ષની કુલ બેઠકો ૬૫૦ બેઠકવાળા હાઉસ ઓફ કોમન્સમાં પાંચ થઈ ગઈ છે. તેણે ફક્ત લેબરને જ નહીં, જે ૪૦૪ કોમન્સ બેઠક ધરાવે છે, પરંતુ અનુભવી કટ્ટર-જમણેરી રાજકારણી નિગેલ ફેરાજના નેતૃત્વ હેઠળના ઇમિગ્રેશન વિરોધી રિક્કીમ યુકેને પણ હરાવી દીધી છે, જે આઠ કોમન્સ બેઠક ધરાવે છે અને મહિનાઓથી રાષ્ટ્રીય અભિમાન મતદાનમાં ટોચ પર છે. આ વિસ્તારના ભૂતપૂર્વ લેબર ધારાસભ્યના રાજીનામાથી શરૂ થયેલી ચૂંટણીનું પરિણામ ખૂબ જ સારું રહ્યું, કારણ કે આ વિસ્તારમાં પરંપરાગત શ્રમજીવી વર્ગના લોકો - એક સમયે મજબૂત રીતે લેબર પાર્ટી તરફી, હવે સુધારા તરફ ઝુકાવ ધરાવતા - તેમજ મોટી સંખ્યામાં યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ અને મુસ્લિમ રહેવાસીઓ છે.

એક્ટ્રા અફેર

ભરત ભારદ્વાજ
feedback@bombsamachar.com

કેજરીવાલ-સિસોદિયા નિર્દોષ, સીબીઆઈની નફ્ફટાઈની પરાકાષ્ટા

બહુ ગાજેલા દિલ્હી એક્સાઇઝ પોલિસી કેસમાં એન્ટિ કલાઈમેકસ આવી ગયો. આ કેસમાં સીબીઆઈએ દિલ્હીના તત્કાલિન મુખ્યમંત્રી અરવિંદ કેજરીવાલ અને મનિષ સિસોદિયાને જેલભેગા કરી દીધા હતા. સિસોદિયા તો વરસ લગી જેલમાં રહ્યા હતા ને આ કેસની મદદથી ભાજપે આમ આદમી પાર્ટી ભ્રષ્ટાચારીઓની પાર્ટી હોવાનો પ્રચાર પૂરજોશમાં ચલાવીને દિલ્હીમાં સત્તા કબજે કરી લીધી હતી.

હવે આ કેસમાં આવેલા ચુકાદામાં કેજરીવાલ અને સિસોદિયાને નિર્દોષ જાહેર કરી દેવામાં સીબીઆઈનો પોપટ થઈ ગયો છે. સીબીઆઈ માટે ઢાંકણીમાં પાણી લઈને ડૂબી મરવા જેવી વાત એ છે કે, દિલ્હીની રાઉંડ એવન્યુ કોર્ટ તમામ ૨૩ આરોપીને નિર્દોષ ઠરાવીને છોડી મૂક્યા છે. સીબીઆઈએ આ કેસમાં ૨૩ લોકો સામે ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી પણ કોર્ટે આ ચાર્જશીટનો ડુબો કરીને કચરાટોપલીમાં ફેંકી દીધી છે. કોર્ટે તમામ આરોપીઓ સામે આરોપો ઠનકાર કરીને બધાંને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા છે. કોર્ટનું કહેવું છે કે, કેજરીવાલ અને સિસોદિયાની વાત તો છોડો પણ બીજા કોઈ સામે પણ પુરાવા નથી અને પુરાવા વિના આરોપો ના ઘડી શકાય.

સીબીઆઈનો ઠાવો હતો કે, કેજરીવાલની સરકારે દારૂના વેપારીઓને ફાયદો કરાવવા માટે એક્સાઇઝ નીતિ બનાવી હતી અને તેના ભાગરૂપે કેજરીવાલના નજીકના સાથી વિજય નાયરે સાઉથ ગ્રૂપ પાસેથી ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાની રકમ વસૂલી હતી. વિજય નાયરે દિલ્હી એક્સાઇઝ બિઝનેસ સાથે સંકળાયેલા લોકોનો સાથે સંપર્ક કરીને રોકડી કરાવી આપી હતી. બીઆરએસના નેતા કે. કવિતા પણ આ કૌભાંડમાં સંડોવાયેલાં હતાં. કે. કવિતાએ જ સાઉથના લિકર ગ્રૂપનો નાયર સાથે પરિચય કરાવેલો. નાયરે સાઉથ ગ્રૂપ પાસેથી લીધેલા ૧૦૦ કરોડ રૂપિયા વિનોદ ચૌહાણ અને આશિષ માથુર મારફતે ગોવા મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ રકમનો ઉપયોગ ગોવા વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં કરાયો હતો.

સીબીઆઈએ આપના ગોવા પ્રભારી દુર્ગેશ પાકકને પર પણ ગેરકાયદેસર પૈસા મેળવીને તેનો ઉપયોગ કરવા બદલ આરોપી ગણાવ્યા હતા. સીબીઆઈએ મનિષ સિસોદિયાને આખા કૌભાંડના સૂત્રધાર અને કેજરીવાલને ભાગીદાર ગણાવ્યા હતા.

સીબીઆઈનું કહેવું હતું કે, કેજરીવાલના આદેશથી ૧૦૦ કરોડમાંથી ૪૪.૫ કરોડ રૂપિયા ગોવા વિધાનસભા ચૂંટણીમાં ખર્ચવામાં આવ્યા હતા. આમ ચૂંટણી દરમિયાન ગેરકાયદેસર રીતે મેળવેલા નફાનો ઉપયોગ કરવા માટે કેજરીવાલ પણ આરોપી ગણાય કેમ કે આમ આદમી પાર્ટીને તેનો ફાયદો થયો હતો.

કોર્ટે આ બધી વાતોનો છેદ ઉઠાવી દીધો છે. સીબીઆઈએ હજારો પાનાંની ચાર્જશીટ રજૂ કરેલી પણ કોર્ટે તેના ધજગરા ઉઠાવી દેતાં કહ્યું છે કે, ચાર્જશીટમાં અસંખ્ય ખામીઓ છે અને એક પણ આરોપને સાબિત કરતો કોઈ પુરાવો નથી કે કોઈ પણ સાક્ષી નથી. કોર્ટે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, સીબીઆઈ સિસોદિયા સામે પ્રથમ દષ્ટિએ જ કેસ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે અને કેજરીવાલનું નામ કોઈ નક્કર પુરાવા વગર ઉમેરવામાં આવ્યું હતું. બંધારણીય હોદ્દા પર બેઠેલી વ્યક્તિ સામે આરોપ મુકાય ત્યારે નક્કર પુરાવા જોઈએ અને નક્કર પુરાવા વિના આરોપો મુકવા કાયદાના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ છે. કેજરીવાલ સામે કોઈ નિવેદન કે પુરાવા નહોતા છતાં કેજરીવાલને કાવતરાના ભાગીદાર બતાવી દેવાયા એ યોગ્ય નથી.

કોર્ટે બીજી પણ ઘણી વાતો કરી છે પણ એ બધી વાતો માંડી શકાય તેમ નથી. આ વાતોનો સાર એ છે કે, સીબીઆઈએ તપાસ કરવાની કે પુરાવા એકદા કરવાની જહેમત જ નથી ઉઠાવી અને બુદ્ધિ લગાવ્યા વિના ઉપરથી આવેલા ફરમાનનો અમલ કરીને કેજરીવાલ આણી મંડળીને ફિટ કરી દીધેલી. સીબીઆઈએ જહેમત ના ઉઠાવી કેમ કે કોઈ પુરાવા જ નહોતા. ભાજપ કોઈ પણ ભોગે કેજરીવાલને ભ્રષ્ટાચારી ચિતરીને ઘરભેગા કરી દેવા માગતો હતો પણ કેજરીવાલ આંટીમાં આવતા નહોતા. એક્સાઇઝ કેસમાં એ તક મળી ગઈ એટલે કોઈ પણ વિચાર્યા વિના સીબીઆઈને સોપારી આપી દેવાઈ ને સીબીઆઈએ સોપારી ફોડીને સિસોદિયા, કેજરીવાલ વગેરેને જેલભેગા કરી દીધા. ભાજપને કેજરીવાલની ઈમેજ બગાડીને દિલ્હીમાં સત્તા કબજે કરવામાં જ રસ હતો ને સીબીઆઈએ એ કામ કરી આખું એટલે ભયો બધો. તેમાં ન્યાયા સિદ્ધાંતો પળાયા કે નહીં તેની કોઈને પરવા નહોતી ને અત્યારે પણ નથી.

આ ચુકાદા સાથે સીબીઆઈના માથે વધુ એક કાળી ટીલી

લાગી છે પણ સીબીઆઈના અધિકારીઓમાં એ વાતની જરાય શરમ નથી. સીબીઆઈ પહેલેથી સત્યની સાથે રહેવાના બદલે સત્તાની સાથે રહે છે ને સત્તામાં હોય તેમની સામે પડનારાંની પતાવી દેવાની સોપારીઓ ફોડે છે. એક્સાઇઝ કેસમાં પણ આ ભૂમિકા સીબીઆઈએ ભજવી ને તેનાથી વધારે કશું નથી કહ્યું. સીબીઆઈના અધિકારીઓ શાસકોના પાલતુ બનીને તેમનાં તળવાં યાટવા સિવાય કશું કરતા નથી. શાસકો કહે તેની સામે ભસવાનું ને શાસકો કહે તેને કરડવાનું, શાસકો ના કહે એટલે બે પગ વચ્ચે પૂંછડી દબાવીને બેસી જવાનું એ જ તેમનો સિદ્ધાંત છે એ વાત ફરી સાબિત થઈ છે.

કેજરીવાલ અને સિસોદિયાને નિર્દોષ જાહેર કરવાના નિર્ણય સામે ભાજપે સાવ વાહિયાત પ્રતિક્રિયા આપી છે કે, કાયદાકીય પ્રક્રિયા હજુ પૂરી થઈ નથી અને પુરાવાના અભાવે કોર્ટે કેજરીવાલ, સિસોદિયા વગેરેને નિર્દોષ જાહેર કર્યાં છે. ભલા માણસ, કોઈ પણ માણસ કોઈ પણ કેસમાં પુરાવાના અભાવે નિર્દોષ સાબિત ના થાય તો બીજી કઈ રીતે થાય? ને પુરાવા નથી તેનો અર્થ શો? એ જ કે સીબીઆઈએ ચાર વર્ષ લગી જપ મારી અને કેજરીવાલ અને સિસોદિયા સહિતના લોકોને વિના પુરાવાએ બંધને વર્ષ સુધી જેલમાં સાવ ખોટી રીતે ગોંધી રાખ્યા. ભાજપે એવી વાહિયાત દલીલ પણ કરી છે કે, આ એક ટેકનિકલ બાબત છે અને આ નિર્ણય નીચલી અદાલતનો છે. તેની ઉપલી અદાલતોમાં તપાસ થઈ શકે છે.

ભાજપના નેતા લોકોને કઈ રીતે બેવકૂફ બનાવે છે તેનો આ વધુ એક નાદાર નમૂનો છે. કોઈ તપાસ એજન્સી નક્કી કરેલી સમયમર્યાદામાં ચાર્જશીટ રજૂ ના કરી શકે કે જરૂરી એફિરોવિટ ના કરી શકે ને આરોપી નિર્દોષ છૂટી જાય એ ટેકનિકલ બાબત કહેવાય પણ સીબીઆઈ પોતે મૂકેલા આરોપોના સમર્થનમાં કોઈ પુરાવા જ રજૂ ના કરી શકે એ ટેકનિકલ બાબત કઈ રીતે કહેવાય? ને પુરાવા જ નહોતા તો સાવ હવામાં અધરતાલ કઈ રીતે કેસ કરી નાખ્યો? ને માનો કે શરૂઆતમાં પુરાવા નહોતા તો આટલા બધા મહિના પછી પણ સીબીઆઈ કે કોઈ પુરાવા ના શોધી શકી? આ સવાલોના જવાબો નથી ભાજપ પાસે નથી કે નથી સીબીઆઈ પાસે, પણ તેની બંનેમાંથી કોઈને પરવા નથી. કારણ સ્પષ્ટ છે. તેમનો જવાબ માગનારું જ કોઈ નથી.

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા
ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, શનિવાર, તા. ૨૮-૨-૨૦૨૬,
ગોવિંદ ક્ષાદશી

- ભારતીય દિનાંક ૯, માંહે ફાલ્ગુણ, શકે ૧૯૪૭
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, શા. શકે ૧૯૪૭, ફાલ્ગુણ સુદ-૧૨
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે ફાલ્ગુણ, તિથિ સુદ -૧૨
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૧૮મો રજને, માંહે ૭મો મેહેર, સને ૧૩૯૫
- પારસી કદમી રોજ ૧૮મો રજને, માંહે ૮મો આવાં, સને ૧૩૯૫
- પારસી ફસલી રોજ ૧૫મો દએખમેહેર, માંહે ૧૨મો રપેનદાર્મદ, સને ૧૩૯૪
- મુસ્લિમ રોજ ૧૦મો, માંહે ૯મો રમજાન, સને ૧૪૪૭
- મીસરી રોજ ૧૨મો, માંહે ૯મો રમજાન, સને ૧૪૪૭
- નક્ષત્ર પુનર્વસુ સવારે ૬. ૦૯-૩૪ સુધી, પછી પુષ્ય
- ચંદ્ર કંકમાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કંક (૬, ૯)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ૬. ૦૭ મિ. ૦૦, અમદાવાદ ૬. ૦૭ મિ. ૦૪, સ્ટા.ટા.
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ૬. ૧૮ મિ. ૪૨, અમદાવાદ ૬. ૧૮ મિ. ૪૧, સ્ટા. ટા.

મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ

- ભરતી: સવારે ૬. ૦૯-૨૯, રાત્રે ૬. ૨૨-૪૦
- ઓટ: બપોરે ૬. ૧૫-૫૨, મધ્યરાત્રે ૬. ૦૪-૫૯
- પ્રત પર્વાદિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, 'પિંગલ' નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭, 'વિશ્વપત્તુ'નામ સંવત્સર, ફાલ્ગુણ - શુકલ ક્ષાદશી. ગોવિંદ ક્ષાદશી.
- શુભાશુભ દિનશુક્રિ: શુભ દિવસ.
- મુહૂર્ત વિશેષ: શનિ દેવતાનું પૂજન, મહાબલિ હનુમાનજીનું પૂજન, હનુમાન ચાલીસા, સુંદરકાંડ, બજરંગ બાળ પાંચન, ગુરુ-શનિ દેવતાનું પૂજન, વાંસ વાવવું, અદિતિ પૂજન, બી વાવવું, નિત્ય યજ્ઞ સ્થાવર લેવડદેવડ, પશુ લે-વેંચ, ખેતીવાડીના કામકાજ, વૃક્ષ વાવવા, ઉપવાદિકા બનાવવી, શ્રી વિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા.
- આચમન: લુધ-શુક્ર યુતિ ખુશમિજાજી, ચંદ્ર-નેપ્ચૂન ત્રિકોણ ભાવનાપ્રધાન, ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ કામમાં વ્યસ્ત રહે
- ખગોળ જ્યોતિષ: લુધ-શુક્ર યુતિ, ચંદ્ર-નેપ્ચૂન ત્રિકોણ, ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ.
- ઝહોગચર: સૂર્ય-કુંભ, મંગળ-કુંભ, વક્રી લુધ-કુંભ (લુધ અસ્ત) વક્રી ગુરુ-મિથુન, શુક્ર-કુંભ (શુક્ર પશ્ચિમમાં દેખાશે) માર્ગી શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેપ્ચ્યુન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર.

કેજરીવાલને સંડોવતો શરાબકાંડનો કેસ

નિર્દોષ છોડવાનાં દસ કારણો

નવી દિલ્હી: રાઉંડ એવન્યુ કોર્ટે દિલ્હીના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલ અને તેમના સહયોગી મનીષ સિસોદિયાને શરાબ કૌભાંડના આરોપમાંથી છોડી દીધા છે. આપના બન્ને નેતાને છોડવાના મુખ્ય દસ કારણો આ પ્રમાણે છે:

- ૧ અદાલતે કહ્યું કે પ્રોસિક્યુશન કોર્ટ એવી નક્કર સામગ્રી પેશ ન કરી શક્યો જેનાથી એ સાબિત થાય કે અરવિંદ કેજરીવાલ કથિત કાવતરામાં સીધી રીતે સંડોવાયેલા હતા. તેમનું નામ મુખ્યત્વે એક સાક્ષીએ (પીડબ્લ્યુ-૨૨૫)એ મોંઘેથી દીધેલા નિવેદનથી સામે આવ્યું હતું. જોકે એનું સ્વતંત્ર અનુમોદન થયું નથી.
- ૨ કોર્ટે માન્યું કે કેજરીવાલની સામે આરોપ મુખ્ય રૂપથી પીડબ્લ્યુ-૨૨૫ના નિવેદનની એક લાઈન પર આધારિત હતું. અદાલતે કહ્યું કે એક અસમર્થિત નિવેદનના આધાર પર ફોજદારી કાવતરું સાબિત થતું નથી.
- ૩ અદાલતે શોધી કાઢ્યું કે એવો કોઈ પુરાવો નહોતો કે કેજરીવાલે વ્યક્તિગત રૂપથી આબકારી નીતિમાં ફેરફાર કરીને કોઈને અનુચિત લાભ અપાવ્યો. કેબિનિટના નિર્ણયને અનુમોદન આપવું એ ફોજદારી કાવતરું ન માની શકાય.
- ૪ જજે તપાસના અમુક ભાગ અંગે કડક ટિપ્પણી કરીને કહ્યું કે અમુક પગલાં નિષ્પક્ષ તપાસને બદલે 'પૂર્વ નિયોજિત હેરફેર' જેવા લાગે છે.
- ૫ એક આરોપી (એ-વન)ના સંદર્ભમાં અદાલતે તપાસ અધિકારી વિરુદ્ધ ડિપાર્ટમેન્ટલ એક્શનની ભલામણ કરી છે, કારણ કે તેને પર્યાપ્ત પુરાવા ન હોવા છતાં આરોપી બનાવવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદી પક્ષનો મુખ્ય ઠાવો ૩૬ પાનાના પ્રિન્ટઆઉટ રિપોર્ટ પર આધારિત હતો. અદાલતે કહ્યું કે આ અહેવાલ સત્તાવાર રેકોર્ડ સાથે સુસંગત નથી. પત્રોના ક્રમાંક અને સમયસીમામાં વિરોધાભાસ મળ્યો.
- ૬ નીતિ સાથે સંકળાયેલી કથિત બેઠકોનો આધાર મુખ્યત્વે એમુવરના નિવેદન હતો. આ બેઠકોના કોઈ દસ્તાવેજો કે ઈલેક્ટ્રોનિક પુરાવા રજૂ કરાયા નહોતા.
- ૭ અમુક આરોપો એવા નિવેદનો પર લગાડવામાં આવ્યા જે સાંભળેલી વાતો પર આધારિત હતા અથવા પછીથી જોડી દેવામાં આવ્યા હતા. આવા વિરોધાભાસી અને પછીથી ઉમેરવામાં આવેલા નિવેદનોથી કેસ કમજોર બન્યો હતો.
- ૮ ભ્રષ્ટાચારવિરોધી અધિનિયમમાં ડિમાન્ડના પુરાવા જરૂરી છે. અદાલતે કહ્યું કે અનેક બાબતોમાં ગેરકાયદે માગ કે લાંચની સાબિતી નહોતી.
- ૧૦ આરોપ ઘડતી વખતે અદાલતના રેકોર્ડમાં હયાત રહેલી સામગ્રીમાં ગંભીર સંદેહ દેખાવવો જોઈએ. જજે કહ્યું કે ફરિયાદી પક્ષે આ સ્ટાન્ડર્ડની કસોટી પાર ન કરી. અદાલતે કહ્યું કે રાજકીય પદ કે પારસ્પદિક સંબંધના આધારે મુકદ્દમો ચાલતો નથી. ફોજદારી કાવતરા માટે નક્કર, કાયદાકીય અને પ્રત્યક્ષ સામગ્રી હોવી જોઈએ. આ ધોરણ પરિપૂર્ણ ન થતાં બધા આરોપીને આરોપ નક્કી કરતી વખતે જ છોડી મૂકવામાં આવ્યા છે.

સીબીઆઈએ હાઈ કોર્ટમાં ચુકાદાને પડકાર્યો

નવી દિલ્હી: દિલ્હી હાઈ કોર્ટમાં સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન (સીબીઆઈ) દિલ્હી હાઈકોર્ટ પહોંચી છે. શુક્રવારે સ્પેશિયલ કોર્ટે અરવિંદ કેજરીવાલ અને અન્ય લોકોને સીબીઆઈ કેસમાં નિર્દોષ જાહેર કર્યાં હતા. સીબીઆઈએ આ આદેશને પડકારતી હાઈકોર્ટમાં અરજ દાખલ કરી છે. અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે, હાઈ નીતિ કેસમાં ભૂતપૂર્વ મુખ્યપ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલ, ભૂતપૂર્વ નાયબ મુખ્યપ્રધાન મનીષ સિસોદિયા અને અન્યોને નિર્દોષ જાહેર કરવાના સ્પેશિયલ કોર્ટના આદેશને પડકારતી સીબીઆઈએ દિલ્હી હાઈકોર્ટમાં અપીલ દાખલ કરી છે.

સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે ફેડરલ એજન્સીએ ઘણા મુદ્દાઓને ચિત્તિત કર્યાં છે જેને પાસ કોર્ટ દ્વારા ચાર્જ ફેમ કરતા સમયે નજરઅંદાજ કરવામાં આવ્યા છે અને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. એજન્સીના પ્રવક્તાએ એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન (સીબીઆઈ) એ ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદા

સામે તાત્કાલિક હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે કારણ કે તપાસના ઘણા પાસાઓને અવગણવામાં આવ્યા છે અથવા પર્યાપ્ત રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા નથી.

કોર્ટે કેજરીવાલ, સિસોદિયા અને અન્ય ૨૧ લોકોને દારૂ નીતિ કેસમાં સીબીઆઈની ચાર્જશીટને સંજ્ઞાનમાં લેવાનો ઈનકાર કર્યો હતો. આ કેસમાં કલીન ચીટ આપવામાં આવેલા ૨૧ લોકોમાં તેલંગણા જાગૃતિના પ્રમુખ કે કવિતાનો પણ સમાવેશ થાય છે. સ્પેશિયલ જજ જિતેન્દ્ર સિંહે તપાસમાં ખામીઓ બદલ સીબીઆઈને ફટકાર લગાવતા કહ્યું કે કેજરીવાલ સામે કોઈ મજબૂત પુરાવા નથી અને સિસોદિયા અને અન્ય આરોપીઓ સામે કોઈ પ્રાથમિક કેસ નથી. સીબીઆઈએ અગાઉની આમ આદમી પાર્ટી સરકારની રાષ્ટ્રીય રાજધાની માટે હવે ૨૬ કરાયેલી આબકારી નીતિના નિર્માણ અને અમલમાં કથિત ભ્રષ્ટાચારની તપાસ કરી રહી છે.

‘સાઉથ ગ્રૂપ’ શબ્દનો પ્રયોગ કરવા બદલ કોર્ટે સીબીઆઈનો કાન આમળ્યો

નવી દિલ્હી: રાજકીય બદઈરાદાથી કરવામાં આવેલા એક્સાઇઝ પોલિસી કેસને મામલે કોર્ટે શુક્રવારે દિલ્હીના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલ અને અન્ય ૨૧ જણને મુક્ત કર્યાં હતા અને ‘સાઉથ ગ્રૂપ’ શબ્દનો પ્રયોગ કરવા બદલ કોર્ટે સીબીઆઈનો કાન આમળ્યો હતો તેમ જ આ પ્રકારની ભાષાનો પ્રયોગ કરવાથી દૂર અને સાવધ રહેવાની ચેતવણી આપી હતી. કાયદામાં આ પ્રકારની ભાષા-શબ્દોને કોઈ સ્થાન નથી એમ જણાવતાં કોર્ટે કહ્યું હતું કે તપાસ એજન્સી દ્વારા આરોપીઓને તેમના પ્રાદેશિક મૂળ કે રહેવાના સ્થળને આધારે ‘સાઉથ ગ્રૂપ’ તરીકે ઓળખાવવા અને જાણીજોઈને અવારનવાર આ પ્રકારની ભાષા-શબ્દોનો ઉપયોગ કરવાની બાબતને રેકોર્ડ પર લેવાનું જરૂરી લાગી રહ્યું છે. (એજન્સી)

પ્રજામત

ભાષાની ભાંગડા

ભારતમાં શિક્ષણ માતૃભાષામાં કે અંગ્રેજીમાં? કદાચ દશકાઓથી ચર્ચાતા આ સવાલનો જવાબ જણ્યો નથી. હવે તો મુંબઈમાં ગુજરાતી માધ્યમની શાળાઓ નામરોષ થઈ ગઈ છે. અંગ્રેજી માધ્યમની શાળાઓનું આકર્ષણ વધી ગયું છે. આ બધાંની વચ્ચે ‘બાળકનો યોગ્ય વિકાસ’ વિચારણા જાય છે. આજથી પચાસ વર્ષ પહેલાં માતા-પિતાને પોતાનાં બાળકોને ભણાવવાની કે તેમના ભવિષ્યની એટલી બધી ચિંતા નહોતી થતી, જેટલી ચિંતા આજના મોડર્ન દંપતીઓને થાય છે. સાથે જ પહેલાની સરખામણીએ અત્યારે શિક્ષણ પણ ખૂબ મોંઘું થઈ ગયું છે.

વિચારવા જેવી બાબત એ છે કે જે લોકોએ ગુજરાતીમાં શિક્ષણ મેળવ્યું તેઓ શું હાલમાં દુ:ખી છે અને જેમણે ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલમાં શિક્ષણ લીધું તેમણે શું ઉકાળ્યું? અહીં વાત અંગ્રેજીના વિરોધની નથી, પરંતુ એ તો જ્ઞાનનાં મહાસાગર સમાન છે. એનાથી આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીનું મહત્ત્વ ઓછું નથી થઈ જતું. માતૃભાષામાં શિક્ષણ લઈને જીવનમાં અગ્રેસર હોય એવાં અનેક ઉદાહરણો છે. માતૃભાષામાં ભણવું બાળક કુટુંબ અને વતન સાથે વધુ જોડાયેલું રહે છે. ચાલો આપણે નક્કી કરીએ કે ઉત્તમ અંગ્રેજી શીખીશું, પરંતુ ગુજરાતી પ્રત્યે ઓરમાયું વર્તન નહીં રાખીએ.

પ્રવીણકુમાર પુરુષોત્તમદાસ પાઠક (સાયન-ઇસ્ટ)

ઘડપણ

દોડતા-દોડતા થાકી ગયા...
જીવન સફરમાં કોઈક અટકી ગયા...
બાળપણમાંથી જીવાનીનો તરખાટ મચાવ્યો તે...
આસમાનમાંથી તારા તોડી લાવી ખુશ થઈ શક્યો તું...
ક્યાંક અટકી ગયો...થાકી ગયો...
આનું જ નામ...ઘડપણ...
તું ચપેટમાં તેની કાલી ગયો...
જીવનની ડોર પણ ક્યાં કોઈની ઈજારાશાહી છે?
આજે મારી તો તમારી કાલે પછી તો
બધાચની વારી છે.
ભુલી ગયું તું આ...જીવનમાં હવે
ધ્યાસોચાસ ખૂટી જશે...
રણમેદાનમાં કંઈકના શબ ઢાળી દેનાર સોલ્જર આજે...
ખાટલા પર સૂતો ઉપાડી શકતો નથી
ધ્યાલો પાણીનો બાજુમાં પડેલ...
‘ઘડપણ’ સ્વીકારે જ છૂટકો છે...તારે...મારે...
શાનથી જીવીશું...શાનથી સહન કરીશું...
ઘડપણ વધુ મજદાર હશે, પ્રેરણાદાયક હશે...
ઘડપણ તું ભલે પધારે...તાતું સ્વાગત છે...
-હર્ષદ દડિયા (ઘાટકોપર -ઇસ્ટ)

નાનાં ઉદ્યોગોની સમસ્યાનો થાય નિકાલ

ઉદ્યોગો લોકોને કામ આપે છે. સરકારને રેવેન્યુ પણ આપે છે. એક નાના ઉદ્યોગકારને વેપાર ચલાવવામાં કેટલી તકલીફ પડે છે એ તે જ જાણે છે. એથી સરકારે આ તરફ ધ્યાન આપીને તેમને એમાંથી મુક્ત કરવા જોઈએ. તેમને ચોપડા ચીતરવાના, એસેસમેન્ટ કરવામાં સમય બરબાદ થાય છે. એથી સરકારે આ દિશામાં વિચારવું જોઈએ.

- ફખરુદ્દીન ખાનભાઈ ચીતલવાલા

પત્ર મિત્રોને ખાસ સૂચના

પત્ર મોકલનારા વાચક મિત્રોને ખાસ વિનંતી કે તમારી લાગણીને વાચા આપતા કે કોઈ સમસ્યા અંગે ધ્યાન દોરતાં તમારા મતવચ્ચે, લેખિત પત્રો દ્વારા અથવા અમારા નીચેના ઈ-મેઇલ આઇડી પર પણ મોકલી શકો છો. E-mail: prajamat@bombsamachar.com ચર્ચાપત્રના અંતે નામ સાથે પૂરું એડ્રેસ, ટેલિફોન અને મોબાઇલ નંબર તથા ઈ-મેઇલ આઇડી અચૂક લખવો. એડ્રેસ, ટેલિફોન અથવા મોબાઇલ નંબર નહીં આપવો હોય એવાં ચર્ચાપત્રોનો સ્વીકાર કરવામાં આવશે નહીં. - તંત્રી

ભીડ: બિહારના પટણામાં હોળી પહેલાં લોકો વતન જઈ રહ્યા હોવાથી ટ્રેન ખીચોખીચ ભરાયેલી હતી. (પીટીઆઈ)

વોટ્સએપ ખોટકાયું: પોતાની મેળે જ લોગઆઉટ થઈ જવાની સમસ્યા

નવી દિલ્હી: વોટ્સએપ વેબ વર્ઝનમાં ભારત સહિત દુનિયાભરના યુઝર્સને લોગઈન લોગઆઉટની સમસ્યા નડી રહી હોવાની ફરિયાદ કરી હતી. વોટ્સએપ વેબ વર્ઝનમાં ભારતીય યુઝર્સને સ્ટેટસ ચેક કરવાની મુશ્કેલી પડી રહી છે.

શુક્રવારે સવારે નવ વાગ્યાથી લઈને અત્યાર સુધીમાં પોતાની મેળે જ લોગઆઉટ થઈ જવાની સમસ્યા નડી રહી હોવાનું જણાવ્યું હતું.

વોટ્સએપ મોબાઇલ એપ્લિકેશનમાં પણ અમુક પ્રકારની મુશ્કેલી પડી રહી છે, જ્યારે તેના વૈકલ્પિક વપરાશ માટે લોકો મેટાના ઈન્સ્ટન્ટ મેસેજિંગ એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હોવાનું જણાવ્યું હતું.

વેબસાઇટ અને સર્વિસીસ ટ્રેક કરનારી વેબસાઇટ

ડાઉનડિટેક્ટરના અનુસાર ૬ ૪ ટકા યુઝર્સ વોટ્સએપ વેબમાં મુશ્કેલી પડી રહી છે. અમુક યુઝર્સે કહ્યું હતું કે સવારના આઠ વાગ્યાથી સમસ્યા ઊભી થઈ હતી, પરંતુ તેની સંખ્યા ઓછી છે.

વોટ્સએપની સમસ્યાને કારણે અમુક યુઝર્સે સોશયલ મીડિયાના અગ્રણી પ્લેટફોર્મ એક્સ, ઈન્સ્ટાગ્રામ, રેડિટ પર પણ વોટ્સએપ વેબની ફરિયાદ કરી હતી, જેમાં યુઝર્સે લખ્યું હતું કે વોટ્સએપ વેબમાં લોગઈન કરવાની મુશ્કેલી પડી રહી છે.

બીજી બાજુ અમુક આઈફોન યુઝર્સે કહ્યું હતું કે વોટ્સએપ વેબમાં તેમના મેસેજ સિક્ક થઈ રહ્યા નથી. એના સિવાય અમુક યુઝર્સે વોટ્સએપ વેબમાં સ્ટેટસ ચેક કરવાની મુશ્કેલી પડી રહી હોવાની ફરિયાદ કરી હતી.

શાંતિ ધારાને પડકાર: દેશ હિત વિરુદ્ધ કાલ્પનિક નુકસાન વચ્ચેનો વિવાદ: સુપ્રીમ

નવી દિલ્હી: સરટેનેબલ હાર્નેસિંગ એન્ડ એડવાન્સમેન્ટ ઓફ ન્યુક્લિયર એનર્જી ફોર ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઈન્ડિયા (ભારતના રાષ્ટ્રપતિ માટે ટકાઉ અણુ ઊર્જા દોહન અને વિકાસ, શાંતિ) કાયદોની અનેક જોગવાઈને પડકારતી અરજ સાંભળવા સુપ્રીમ કોર્ટ તૈયાર થઈ હતી સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું હતું કે મુખ્ય વિવાદ વારંતરિક, દેખીતો અને સ્પષ્ટ રાષ્ટ્રીય હિત વિરુદ્ધ કમનસીબ કાલ્પનિક નુકસાનનો છે.

મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ સુર્યકાંતે અને જસ્ટિસ જોયમલાયા બાગચીની બેન્ચે આ બાબતને ‘અતિશય સંવેદનશીલ’

ગણાવી હતી અને આની વિગતવાર સુનાવણીની જરૂર છે એમ કહ્યું હતું. તેમણે અરજદારોને બીજા દેશના નિયામક યંત્રણાનો તુલનાત્મક અભ્યાસ બેન્ચને હોળી પછી આપવા કહ્યું હતું.

ભૂતપૂર્વ અમલદાર ઈએએસ સર્માની આગેવાની હેઠળના પ્રોફેસર અને વિજ્ઞાની અરજદારો વતી દલીલ કરતાં ઓવોકેટ પ્રશાંત ભૂષણે દલીલ કરી હતી કે ૨૦૨૫નો કાયદો કલમ ૧૪, ૧૯ અને ૨૧ હેઠળના મૂળભૂત અધિકારોનો ભંગ કરે છે.

તેમણે ઓવોકેટ નેહા રાથી સાથે એવી દલીલ કરી

હતી કે શાંતિ ધારાએ ન્યુક્લિયર લાયબ

સુરક્ષાના પ્રયાસો છતાં ગુજરાતમાં બે વર્ષમાં ૩૨૨ સિંહનાં મોત: આમાં ૬૪ મૃત્યુ અકુદરતી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: સોરઠની શાન કહેવાતા સાવજનાં મોતનાં આંકડા વિધાનસભામાં રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. ગુડમાં રજૂ કરાયેલા સત્તાવાર આંકડા મુજબ, ૩૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ સુધીમાં, રાજ્યમાં ૨૫૫ પુખ્ત નર સિંહ, ૪૦૫ સિંહણ અને ૨૩૧ બચ્ચા છે. એટલે કે અંદાજે ૮૮૧ સિંહ છે. જોકે, વસ્તીની વિગતોની સાથે, મૃત્યુદરના આંકડાઓએ ચિંતા જગાવી છે. વર્ષ ૨૦૨૪ અને જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ વચ્ચે, ગુજરાતમાં કુલ ૩૨૨ સિંહ, સિંહણ અને બચ્ચાનાં મૃત્યુ નોંધાયાં હતાં. વર્ષ પ્રમાણે વિગતવાર આંકડા જોઈએ તો ૨૦૨૪માં કુલ ૧૬૫ સિંહનાં મૃત્યુ નોંધાયાં હતાં, જ્યાંથી ૩૮ મૃત્યુને અકુદરતી ગણવામાં આવ્યા હતા.

૨૦૨૬માં પહેલા મહિનામાં જ ૯ સિંહનાં મૃત્યુ નોંધાયાં હતાં, જેમાં ૩ મોત અકુદરતી તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા. સત્તાવાર માહિતી અનુસાર, છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં કુદરતી અને અકુદરતી બંને કારણોસર નોંધપાત્ર સંખ્યામાં સિંહોના મૃત્યુ થયાં છે. ૧ જાન્યુઆરીથી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૪ દરમિયાન, કુલ ૨૮ સિંહ, ૨૮ સિંહણ અને ૬૮ બચ્ચા કુદરતી કારણોસર મૃત્યુ પામ્યા હતા. ૨૦૨૫માં, કુદરતી મૃત્યુમાં ૨૮ સિંહ, ૩૮ સિંહણ અને ૫૫ બચ્ચાનો સમાવેશ થાય છે. જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ માં (૩૧ જાન્યુઆરી સુધી), બે સિંહ, એક સિંહણ અને ત્રણ બચ્ચા કુદરતી કારણોસર મૃત્યુ પામ્યા હતા.

અકુદરતી મૃત્યુની વાત કરીએ તો, ૨૦૨૪માં ૧૨ સિંહ, ૧૯ સિંહણ અને ૧૧ બચ્ચા નોંધાયાં હતાં, જ્યારે ૨૦૨૫માં આ આંકડો ચાર સિંહ, પાંચ સિંહણ અને ૧૧ બચ્ચા હતો. જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ માં, એક સિંહ અને બે સિંહણ અકુદરતી કારણોસર મૃત્યુ પામ્યા હતા, આ સમયગાળા દરમિયાન કોઈ બચ્ચાનાં મૃત્યુની જાણ થઈ નથી. બીજી બાજુ સિંહોના અકુદરતી મૃત્યુને રોકવા માટે વન વિભાગ ઘણા અલગ અલગ પગલાં લે છે. અત્યાધુનિક મેડિકલ સારવાર, એમ્બ્યુલન્સ, વાઈલ્ડ લાઈફ ટ્રીટમેન્ટ સેન્ટર બનાવવામાં આવ્યા છે. આ સાથે રેડિયો કોલર સહિતની ટેકનોલોજીની મદદ પણ લેવામાં આવી રહી છે. અકસ્માતો રોકવા માટે સ્પીડ બ્રેકર્સ, કૂવા આસપાસ સંરક્ષણ દીવાલો, રાજુલા-પીપાવાવ રેલવે ટ્રેક પાસે ચેઈન લિંક ફેન્સિંગ જેવા વિવિધ પગલાં લેવામાં આવી રહ્યા છે.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: શહેરનું કાંકરિયા લેકફ્રન્ટ પ્રવાસીઓનું પસંદગીનું સ્થળ રહ્યું છે ત્યારે આ સ્થળને વધારે આકર્ષિત બનાવવા માટે લેકફ્રન્ટમાં લાઈટ એન્ડ સાઉન્ડ શો સહિત ૧૫ કરોડના ખર્ચે કેન્ડી વર્લ્ડનું નિર્માણ કરવામાં આવશે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની મળેલી સ્ટેનિંગ કમિટીની બેઠકમાં શહેરના શહેરી વિકાસ, રિન્યુએબલ એનર્જી અને પ્રવાસન સંબંધિત અનેક મહત્વપૂર્ણ દરખાસ્તોને મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાની માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. મનપાના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે પ્રવાસન સ્થળોને વધુ મુલાકાતી-કેન્ડીલી બનાવવા માટે બજેટની જોગવાઈઓ મંજૂર કરવામાં આવી છે, જેના માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જરૂરી ખર્ચને પણ મંજૂરી

આપી દેવામાં આવી છે. ડેવલપમેન્ટ માટે પસંદ કરાયેલા પ્રવાસન સ્થળોમાં કાંકરિયા લેક, અટલ બ્રિજ, સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ, જગન્નાથ મંદિર અને સ્વામિનારાયણ મંદિરનો સમાવેશ થાય છે. કાંકરિયા લેકફ્રન્ટ પરિસરમાં આધુનિક ટેકનોલોજી આધારિત મલ્ટીમીડિયા મ્યુઝિકલ ફાઉન્ટેન ડેવલપ કરાશે. આ ફાઉન્ટેન શોમાં ૧૫-૧૫ મિનિટના એક એવી ચાર વિવિધ થીમ પર સાંજે સાત કલાક પછી શો મુલાકાતીઓ નીહાળી શકશે. ફાઉન્ટેનમાં પાણીના કુવારા, સંગીત, લાઈટિંગ તેમજ વિઝ્યુઅલ પ્રોજેક્શનનું સંકલન કરવામાં આવશે. જ મુલાકાતીઓને બતાવવામાં આવશે. આ માટે રૂ. ૫.૫૩ કરોડનો ખર્ચ થશે. આ ઉપરાંત ૧૫ કરોડના ખર્ચે એક

વર્ષમાં બાળકો માટે કેન્ડી વર્લ્ડનું નિર્માણ થઈ જશે. જે બાળકો માટે એક નવું ડ્રીમ ડેસ્ટિનેશન બનશે. આ પ્રોજેક્ટમાં બાળકો માટે થીમ આધારિત પાર્ક ડેઝાઇન કરાશે. કેન્જી કેરસલથી રેઈનબો સ્લાઈડ સુધીની મજા માણી શકાશે. ૪, ૧૩૩ ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં થીમ આધારિત એન્ટ્રી ગેટ ઉપરાંત ટિકિટિંગ ઝોન, ફૂડ કાઉન્ટર સહિતની સુવિધા ડેવલપ કરાશે. આ સાથે ચોકલેટ મોન્યુમેન્ટ, ફોટોગ્રાફી માટે પ્લેસ, ફેન્ટેસી વર્લ્ડ ઉપરાંત બબલ બ્લાસ્ટ, ગેમઝોન, થીમ આધારિત ફૂડ કીઓસ્ક, મિલકી વે વેલેક્ટીમાં દોરડાથી પ્લે ગ્રાઉન્ડ, સેન્સરી અનુભવ આપતી રમતો, રેઈનબો સ્લાઈડ, ઈમર્સિવ રાઈડ, ડાર્ક રાઈડ, નીઓન પિલ્લ બોલ, ડન રાઈડ પણ હશે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી.

સ્કૂલો, સરકારી કચેરીઓ બાદ પાસપોર્ટ ઓફિસોને બોમ્બથી ઉડાવી દેવાની ધમકી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: ગુજરાતમાં સ્કૂલો બાદ પાસપોર્ટ ઓફિસોને બોમ્બથી ઉડાવી દેવાની ધમકી મળી હતી. બોર્ડની પરીક્ષાનો ગુરુવારથી આરંભ થયો છે ત્યારે ફરી આવો ઈમેલ મળતાં ફકડાટ ફેલાયો હતો. અમરેલી, સુરત, ભાવનગર સહિત રાજ્યની મોટાભાગની પાસપોર્ટ ઓફિસને આવો ધમકી ભર્યો ઈમેલ મળ્યો હતો. જે બાદ પોલીસ અને બોમ્બ સ્ક્વાડની ટીમે પહોંચીને તપાસ હાથ ધરી હતી. સુરત પાસપોર્ટ ઓફિસના સત્તાવાર ઈ-મેઈલ આઈડી પર આજે વહેલી સવારે અંદાજે ૫:૦૦ વાગ્યે એક મેઈલ પ્રાપ્ત

થયો હતો. સંપૂર્ણ અંગ્રેજીમાં લખાયેલા આ મેઈલમાં ઓફિસને બોમ્બથી ઉડાવી દેવાની ગંભીર ધમકી આપવામાં આવી હતી. સવારે ઓફિસ ખૂલતાની સાથે જ જ્યારે સ્ટાફનું ધ્યાન આ મેઈલ પર ગયું, ત્યારે તાત્કાલિક ઉચ્ચ અધિકારીઓને જાણ કરવામાં આવી ભાવનગર પોલીસ અને બોમ્બ સ્ક્વાડ દ્વારા તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. સુરતની સાથે સોરાષ્ટ્રનાં બે શહેરોમાં પણ સમાન પ્રકારની ધમકી મળી હતી. અમરેલીની મુખ્ય પોસ્ટ ઓફિસમાં પણ બોમ્બની ધમકી મળતા અકરાતકરી મચી ગઈ હતી. સમાચાર મળતા જ અમરેલી ફાયર ટીમ, બોમ્બ

સ્ક્વાડ અને સ્થાનિક પોલીસની ટીમો ઘટનાસ્થળે દોડી ગઈ હતી. સુરક્ષાના ભાગરૂપે આખી પોસ્ટ ઓફિસ તાત્કાલિક ખાલી કરાવવામાં આવી હતી અને સમગ્ર પરિસરમાં સર્ચ ઓપરેશન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. ભાવનગર હેડ પોસ્ટ ઓફિસના ડિવિઝનલ વડાને ઈ-મેઈલ દ્વારા ધમકી મળતા તંત્ર સતર્ક થઈ ગયું હતું. પોલીસ કાફલાએ પોસ્ટ ઓફિસ પહોંચી તપાસ શરૂ કરી હતી. સાયબર ક્રાઈમની ટીમ આ મેઈલ ક્યાંથી અને કોના દ્વારા મોકલવામાં આવ્યા છે તેની ટેકનિકલ તપાસ કરી રહી છે. લોકોને કોઈપણ જાતનો ડર ન અનુભવવા પણ આપીલ કરવામાં આવી છે.

હજીરામાં પ્લાન્ટ પર સતત બીજા દિવસે પણ ઘર્ષણ, ૪૦ સામે હત્યાના પ્રયાસનો ગુનો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: સુરતના હજીરામાં આર્સેલર મિતલ નિપ્પોન સ્ટીલ કંપનીમાં ગુરુવારે થયેલી હિંસા બદલ ૪૦ લોકો સામે હત્યાના પ્રયાસનો ગુનો નોંધાયો હતો. પોલીસે ગુરુવારે હિંસાની ઘટનામાં સંડોવાયેલા લોકો સામે અલગ અલગ કલમો હેઠળ ગુના નોંધ્યા હતા. હવે આ હિંસામાં સંડોવાયેલા ઓળખાયેલા શખ્સો સામે હત્યાના પ્રયાસની કલમ પણ ઉમેરવામાં આવી હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. બીજી તરફ લાર્સન એન્ડ ટુબ્રોના કર્મચારીઓએ સતત બીજા દિવસે પણ ઉગ્ર દેખાવો ચાલુ રાખ્યા હતા. લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો પ્લાન્ટ સંકુલમાં યુકવારે વહેલી સવારથી જ મોટી સંખ્યામાં કોન્ટ્રાક્ટ પરના કર્મચારીઓ દ્વારા ઉગ્ર દેખાવો કરાયા હતા. પ્લાન્ટની અંદર ગેટ નંબર ૩ પાસે હજીરાની સંખ્યામાં

કર્મચારીઓ એકઠા થઈ ગયા હતા અને કામગીરી ઠપ્પ થઈ ગઈ હતી. લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો કંપનીના લગભગ ૨૦૦૦ જેટલા કોન્ટ્રાક્ટ પરના કર્મચારીઓને હાલમાં હજીરા ખાતે આર્સેલર મિતલ અને નિપ્પોન સ્ટીલ કંપનીમાં મૂકવામાં આવ્યા છે. કોન્ટ્રાક્ટ પર કામ કરતા લાર્સન એન્ડ ટુબ્રોના આ કામદારો અને કર્મચારીઓએ વધારે પગાર અને કામની શારી પરિસ્થિતિની માગ સાથે શરૂ કરેલા દેખાવો હિંસક બન્યા હતા. કામદારોએ ભારે તોડફોડ કરીને હિંસા આચરી હતી. આ પ્રકારની ઘટના અન્ય પ્લાન્ટમાં ના બને એટલા હતા હજીરાના તમામ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ યુનિટ પર ચુસ્ત પોલીસ-બંદોબસ્ત કોન્ટ્રાક્ટ પરના પ્રમાણમાં પોલીસનો કાફલો પણ ખડકી દેવાયો હતો અને પોલીસ સુરક્ષા પર પૂરું ધ્યાન આપી શકે એટલા

માટે સુરતમાં યોજાનારી પોલીસ-કોન્ફરન્સ પણ રદ કરી દેવામાં આવી હોવાની માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. ગુરુવારની હિંસાના પગલે સમગ્ર વિસ્તારને પોલીસ છાવણીમાં ફેરવી દેવાયો છે. લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો પ્લાન્ટ સિવાય કેટલાંક સ્થળે કામદારો એકઠા થવા માંડતા પોલીસે તેમને બળનો પ્રયોગ કરીને વિખેરી નાખ્યા હતા. અંદાજે ૫૦થી વધુ કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ હાર્સન એન્ડ ટુબ્રોના યુનિટની બહાર પણ એકઠા થયા હતા પણ પ્લાન્ટ પર પહેલેથી જ તહેનાત પોલીસે તમામ કર્મચારીઓને ત્યાંથી હટાવી દીધા હતા તેથી કશું અજીગતું બન્યું નહોતું. કોઈ અનિચ્છનીય ઘટના ન બને એ માટે પોલીસે કામદારોનાં ઘરોમાં જઈને કોમ્બિંગ હાથ ધર્યું હતું. કોમ્બિંગમાં પોલીસને કશું વાંધાજનક ના મળતાં રાહતનો પ્રવાસ લીધો હતો.

આજે રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસ આણંદના સામાન્ય પરિવારની દીકરીએ છ નવી આકાશગંગા શોધી, તેને ભારતીય નામ પણ આપ્યાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: સ્વેચ્છાચાલીના જનક માટે જાણીતા આણંદ શહેરની એક ખૂબ જ મધ્યમવર્ગીય પરિવારની દીકરીએ ખગોળ વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં અનેરી સિદ્ધિ હાંસિલ કરી દેશનું નામ રોશન કર્યું છે. આ સાથે અમેરિકામાં ઉત્તમ કારકિર્દીની તક મળતી હોવા છતાં ભારત આવી સેવા આપી રહી છે. ગુજરાત સરકારના માહિતી ખાતાએ આપેલી વિગતો અનુસાર એકતા શાહ નામની આ ૩૨ વર્ષીય યુવતી આણંદ ખાતે એનઆરઆઈ બંગલાના સર્વેન્ડ ક્વાટરમાં ૧૩ બાય ૧૩ની રૂમમાં જન્મી અને ઉછરેલી હતી. સેલ્સમેનનું કામ કરતા પિતા અજીતભાઈ અને સિવણનું કામ કરી ઘરમાં મદદ કરતા માતા લતાબેનનું આ એક સંતાન અભ્યાસમાં તેજસ્વી હતું અને માતા-પિતાએ તેના ભણતરમાં કોઈ કમી આવવા દીધી ન હતી. આ યુવતીએ દેશની ખ્યાતનામ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં અભ્યાસ કર્યા બાદ અમેરિકાની યુનિવર્સિટી ઓફ કેલિફોર્નિયા, ડેવિસમાં નાસા અનુદાનિત કેલોશિપ મેગલી અંતરીક્ષમાં છ નવી આકાશગંગાઓના સમૂહને શોધી કાઢ્યા છે. આટલું જ નહીં, આ નવા સમૂહને ભારતીય નામોથી

નવાજ્યા છે. માત્ર ૩૨ વર્ષની ઉંમરે તેમણે આ સિદ્ધિ હાંસલ કરી છે. ભારતમાંથી અભ્યાસ પૂર્ણ થયા બાદ એકતાએ રોચેસ્ટર યુનિવર્સિટીમાં એસ્ટ્રોફિઝિક્સમાં પીએચ.ડી કરવાનું નક્કી કર્યું. ત્યાં આ પીએચ.ડી ડિગ્રી માટે એકતા આખી દુનિયામાંથી પસંદ થયેલા ત્રણ વિદ્યાર્થીઓ પૈકી એક હતી. જોકે મધ્યમવર્ગીય માતા-પિતા માટે રોચેસ્ટર જવાનો ખર્ચ એક મોટી સમસ્યા હતી. આવા સમયે તેમના મહોલવાના લોકો, જ્ઞાતિજનો, જે બંગલાના સર્વેન્ડ ક્વાટરમાં રહે છે એ એનઆરઆઈ માલિક સહિતના લોકોએ આ પરિવારને આર્થિક મદદ કરી અને પરદેશ જવા માટે જરૂરી નાણાની સમસ્યા ઉકેલાઈ ગઈ. રોચેસ્ટર યુનિવર્સિટીમાં એકતાને પ્રસિદ્ધ અમેરિકન સંસ્થા નાસા દ્વારા અનુદાનિત પ્રોજેક્ટમાં કામ કરવાની તક સાંપડી. તેને અહીં લગાવવામાં આવેલા મસમોટા ટેલિસ્કોપ સેન્ટરમાં કામ કરવાની તક મળી. આવા ટેલિસ્કોપમાં કામ કરવા માટે તેનું એક રાતનું ભાડું જ એક કરોડ રૂપિયા જેટલું થઈ જાય છે. તેનું એક સંશોધન બે ગેલેક્સી અધ્યાયના બાદ તેની અસરો ઉપર આધારિત હતું. તેનાં સંશોધનના અંતે એ ફલિત થયું કે, હાલના બ્રહ્માંડમાં

જ્યારે બે ગેલેક્સીઓ અધ્યાય છે, ત્યારે નવા તારાઓનું સર્જન લગભગ બે ગણું વધી જાય છે, પરંતુ બ્રહ્માંડના બાળપણમાં આવી અધ્યાયમણે થતી હતી ત્યારે તારાઓના સર્જનમાં ખાસ વધારો જોવા મળતો નહોતો. છ વર્ષના સંશોધનને અંતે પીએચડીની ડિગ્રી મેળવ્યા પછી તેઓ અમેરિકાની યુનિવર્સિટી ઓફ કેલિફોર્નિયા ડેવિસમાં પોસ્ટ ડૉક્ટરેટ સિસર્ચ ફેલોશીપ મેળવી ત્રણ સંશોધન કર્યું. એ સંશોધન દરમિયાન તેમણે આકાશમાં બ્રહ્માંડના બાળપણમાં રહેલા ગેલેક્સીના છ નવા સમૂહો પણ શોધી કાઢ્યા. આ નવા છ સમૂહને તેમણે કર્મ-નૃત્ય મુજબ નામ આપ્યા છે. જેમાં દ્રષ્ટિ, શ્રવણ, સુરભિ, સ્વયિ, સ્પર્શ, સ્મૃતિ એવા નામો આપી સહિતનું ગૌરવ આકાશમાં સ્થાપિત કર્યું છે. તેમના આ સંશોધનને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે માન્યતા મળી છે. લગભગ ૨૦ વર્ષ સુધી અમેરિકામાં સંશોધન કાર્ય કરી એકતા હવે સ્વદેશ પરત ફરી છે. દેશમાં જ રહી કશું કરવાની ઈચ્છા ધરાવતી એકતાનો નાસાની સબજેક્ટ એક્સપર્ટ પેનલમાં સમાવેશ થયેલો છે. હાલમાં પણ તેનું એસ્ટ્રો ફિઝિક્સમાં રિસર્ચ આણંદથી ચાલુ છે.

મજૂર મહાજન સંઘનો મુદ્દો કચ્છના વિકાસની ગતિ સાથે રેલવેની વિધાનસભામાં ગાજ્યો સુવિધાઓ વધે તેવી માગણી કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: મહાત્મા ગાંધી દ્વારા ૧૯૧૭માં અમદાવાદના કાપડ મજૂરોને સંગઠિત કરવા માટે મજૂર મહાજન સંઘની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ સંઘ દ્વારા ગુજરાતની બંધ મિલોના કામદારોના બાકી વળતર સહિતની સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવવામાં આવે છે. હાલ આયોજ્ય મિલના કામદારો અને તેમના વારસદારોને નાણાં યુકવારની પ્રક્રિયાનો પ્રારંભ થયો છે. રાજ્યમાં મજૂર મહાજન સંઘ દ્વારા વહીવટી ફાળા પેટે ઉધારવાવામાં આવતી રકમનો મુદ્દો ગુજરાત વિધાનસભામાં ઊઠ્યો હતો. અમદાવાદના ઠાણીલીમડાના ધારાસભ્ય શેઠજી પરમારે પૂછ્યું હતું કે, ૩૧-૧૨-૨૦૨૨ની સ્થિતિએ મજૂર મહાજન સંઘ દ્વારા બંધ મિલના કામદારો પાસેથી વહીવટી ફાળા પેટે પાંચ ટકા રકમ ઉધારવાવામાં આવે છે તે હકીકત સાચી છે કે નહીં. જો હા તો આ રકમ ક્યા નિયમ હેઠળ ઉધારવાવામાં આવે છે અને ના તો આવી રકમ ઉધારવા અંગેની કેટલી ફરિયાદો છેલ્લા એક વર્ષમાં સરકારને મળી તેમ જ આ ફરિયાદો અવધે મજૂર મહાજન સંઘના હોદેદારો સામે શું કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે. આ અંગેનો જવાબ આપતાં સરકારે જણાવ્યું હતું કે બંધ મિલોના નાણાંની લેણી રકમ ગુજરાત હાઈ કોર્ટના હુકમ મુજબ વહેંચવામાં આને કલેમ ફોર્મ મારાખ ત્યારે મજૂર મહાજન સંઘ દ્વારા સ્વૈચ્છિક ફાળા તરીકે લેવામાં આવે છે. મજૂર મહાજન સંઘની ૧૦-૦૪-૨૦૧૯ના મળેલી બંધ મિલ કમિટીની મીટિંગમાં કરેલા ઠરાવ મુજબ ઉધારવાવામાં આવે છે. છેલ્લાં એક વર્ષમાં રકમ ઉધારવાવા અંગેની છ ફરિયાદ સરકારને મળી છે. સરકારે મજૂર મહાજન સંઘના હોદેદારો સામે શું કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે તે અંગેનો જવાબ આપતાં સરકારે જણાવ્યું હતું કે, આ ફાળાની રકમ સ્વૈચ્છિક છે અને બંધ મિલના કામદારોના બાકી નાણાં મેળવવા બાબતે કરવાની થતી કાર્યવાહીના ખર્ચને પહોંચી વળવા માટેની છે. આ નાણાં ઉધારવાવા બાબતે કોઈ તકરાર હોય તો ઓકિશિયલ લિક્વિડેટર અથવા ગુજરાત હાઈ કોર્ટના ધ્યાન દોરી શકાય છે. મળેલી ફરિયાદો અંગે શ્રમ આયુકત, અમદાવાદ દ્વારા મજૂર મહાજન સંઘ પાસેથી પ્રત્યુત્તર મેળવવામાં આવ્યો છે.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજ: કચ્છ જિલ્લામાં છેલ્લા બે દાયકાથી ઝડપભેર ઔદ્યોગિકીકરણ થઈ રહ્યું છે અને હજુ પણ કચ્છમાં જે રીતે ઔદ્યોગિક ધમધમાટ ચાલી રહ્યો છે તે દ્રષ્ટિએ કચ્છ જિલ્લો રાજ્યના ઉદ્યોગોનો પણ 'હબ' બની રહે તેવી પરિસ્થિતિનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે ત્યારે કચ્છમાં રેલવેનો વિકાસ ખૂબ ધીમો રહે છે અને હજુ કચ્છ માટે રેલવે વિકાસ અંગેનો માર્સ્ટર પ્લાન તૈયાર કરવાની જરૂરત ઉભી થઈ હોવાનું અહીંના ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રોના અગ્રણીઓનું કહેવું છે. આ સંદર્ભે તાજેતરમાં પશ્ચિમ રેલવેના વડા મથક મુંબઈ ખાતે રેલવે સલાહકાર બોર્ડની મળેલી એક બેઠકમાં ફેરેશન ઓફિસર ઇન્ડસ્ટ્રીલ એસોશિયેશન દ્વારા રેલવે સંબંધિત સંખ્યાબંધ દરખાસ્તો રજૂ કરાઈ છે. પશ્ચિમ રેલવેના જનરલ મેનેજર પ્રદીપ કુમારના અધ્યક્ષ સ્થાને મળેલી આ મહત્વની બેઠકમાં ભુજથી નલિયા મીટરગેજ રેલવે લાઇનનું શ્રોડગેજમાં રૂપાંતરણ કરવાની પ્રક્રિયા, ઉપરાંત ભુણાથી લખપતના વાધોર સુધીની નવી શ્રોડગેજ લાઇન બીજાવાવની મુગી કરાઈ છે. આ ઉપરાંત એવી પણ માગ કરાઈ છે કે, પાનગી બંદર દ્વારા બિણવાયેલી આદિપુરથી મુંદરા વચ્ચેની રેલવે લાઇનની સમાપ્ત એક વધારાની રેલવે લાઇન બિણવા, તેના પર નિયમિત રીતે ડેમુ (ડીઝલ-ઇલેક્ટ્રિક મલ્ટીપલ યુનિટ) અને

મેમુ (મેઇનલાઇન ઇલેક્ટ્રિક મલ્ટીપલ યુનિટ) રેલવે સેવાઓ શરૂ કરાય જેથી આ વિસ્તારમાં સતત વધતા ઔદ્યોગિક કામદારોને લાભ મળી શકે. આ ઉપરાંત કચ્છનું સીમાવર્તી ખાવડા જયારે સૌર ઊર્જા ક્ષેત્રનું ભારતનું મહત્વનું મથક બની રહ્યું છે અને આ વિસ્તારમાં ૫૦,૦૦૦થી વધુ કામદારો ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ્યા છે, અને જયારે આ વિસ્તારમાં ફિગજી કોર્પોરેટ્સ દ્વારા બે લાખ કરોડનું રોડાણ કરવામાં આવી રહ્યું છે ત્યારે ભુજથી ખાવડા નવી રેલવે લાઇન બીજાવાવની કામગીરી ઝડપભેર પૂર્ણ કરવામાં આવે એવી પણ માગ કરાઈ હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. આ ઉપરાંત ભુજ-દિલ્હી અને ભુજ-મુંબઈ વચ્ચે વંદે ભારત સ્લીપર એક્સપ્રેસ સેવાઓ શરૂ કરાય જેથી મોટી સંખ્યામાં મુંબઈ અને અન્ય વિસ્તારોમાં રહેતા મૂળ કચ્છી પરિવારોને સુવિધા મળી રહે. કચ્છમાં હજુ સુધી આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈમથક નથી ત્યારે કચ્છને સીધી હાઈસ્પીડ રેલ કનેક્ટિવિટીની તાત્કાલિક જરૂરત છે. આ બેઠકમાં પશ્ચિમ રેલવે વિભાગના મેનેજર પ્રદીપ કુમારે આ માંગણીઓના સંદર્ભમાં એવું જણાવ્યું છે કે, આ અંગે એક વિગતવાર પ્રકલ્પ અહેવાલ (ડીટેઇલ્ડ પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ) તૈયાર કરી દેવાયો છે જેને મંજૂરી માટે રેલવે બોર્ડ, નવી દિલ્હીને મોકલી આપવામાં આવ્યો છે.

મહિસાગર અને કચ્છમાં લગ્ન મામલે થયેલા ત્રણ દાયકા અગાઉના ઘરેલુ હિંસાના કેસમાં પતિ માવઠાથી અસરગ્રસ્ત ૩૦.૫૫ લાખ પેડૂતને ₹ ૮,૭૪૦ કરોડની સહાય

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: લગ્ન કોઈપણ પરિવાર માટે આનંદનો પ્રસંગ હોય છે, પરંતુ ગુજરાતમાં બનેલી બે અલગ અલગ ઘટનામાં લગ્ન મામલે થયેલા વિવાદ બે જણના મોતનું કારણ બન્યાં હતા. એક ઘટનામાં મહિસાગર જિલ્લાના સંતરામપુરમાં પિતાએ પુત્ર પર હિંસક હુમલો કરતા તેનું મોત નિપજ્યું હતું. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર ૧૬ ફેબ્રુઆરીએ પિતા રમેશભાઈ સાથે પુત્રને વિવાદ થયો હતો. પિતા પુત્રના લગ્ન મામલે ગંભીર ન હોવાનો આક્ષેપ તેણે કરતા ઉછેરાયેલા પિતાએ નજીકમાં પડેલી લાકડી પુત્રના માથાના ભાગે ફટકારી હતી. ગંભીર ઈજા થતાં પ્રકાશને પહેલા સ્થાનિક ત્યારબાદ ગોધરા અને ત્યારબાદ વડોદરા ખાતે સારવાર માટે ખસેડાયો હતો, જ્યાં આઠ દિવસ બાદ તેનું મોત થયું હતું. મૂતકના કાકા મોહનભાઈએ આ અંગે પોલીસ ફરિયાદ કરતા પોલીસે પિતાની ધરપકડ કરી અગતી કાર્યવાહી કરી હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

તો બીજી એક ઘટના પૂર્વ કચ્છના ભયાઉ શહેરના હિંમતપુરા કુલવાડી વિસ્તારમાં બની હતી. અહીં હીટ એન્ડ રનનો કિસ્સો હત્યામાં ફેરવાઈ ગયો હતો. મૂતક વિનોદ ઉર્ફે જીગર પ્રેમજી ચૌહાણ (કોલી)ના લગ્ન ૨૦૨૩માં શિલ્પા નામની યુવતી સાથે થયા હતા. જોકે શિલ્પાના પરિવારને આ લગ્ન મંજૂર ન હતાં. બુધવારે શિલ્પાનાં ભાઈ મેહુલ લાખા કોલીએ પગપાળા જઈ રહેલા બનેલી વિનોદ પર કાર ચડાવી દીધી હતી. વિનોદ ઘટનાસ્થળે જ મૃત્યુ પામ્યો હતો. અગાઉ હીટ એન્ડ રનનો લાગતો આ કેસ સીસીટીવી કે મેરના સહિતની તપાસની મદદથી હત્યામાં પરિણમ્યો હતો. મેહુલ સાથે અન્ય એક આરોપી પણ હતો. બન્નેની ટૂંક સમયમાં ધરપકડ કરી લેવાશે, તેમ ભયાઉ પોલીસે જણાવ્યું હતું. વિનોદ અને શિલ્પા છ મહિના પહેલા જ એક સંતાનના માતા-પિતા બન્યા હતા, પરંતુ સાળાને બનેલીનો જીવ લઈ લેતા બાળકે પિતાની છત્રછાયા ગુમાવી હતી.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: ઘરેલુ હિંસાના ૩૦ વર્ષ જૂના કેસમાં અમદાવાદ કોર્ટે પતિ અને નેનાઈને ત્રણ વર્ષની જેલની સજા સંભળાવી હતી. આ યુકાદા સમયે કોર્ટે કરેલા અવલોકનો મહત્વના છે. ૧૯૯૬માં પત્નીએ પતિ અને સાસરિયાં સામે હેરાનગતિ અને ઘરેલુ હિંસાનો કેસ દાખલ કર્યો હતો. મહિલાનાં લગ્ન ૧૯૮૩માં થયાં હતાં અને ૧૯૯૬માં જ તેણે છૂટાછેડા પણ લીધા હતા. આ સમયે તેમને ૨ વર્ષનો પુત્ર પણ હતો. જોકે ફરિયાદી મહિલાનું ૨૦૨૫માં મૃત્યુ થઈ ગયું હોવાનું એક અહેવાલ દ્વારા જાણવા મળ્યું હતું. સજા ફટકારતી રાખતા અધિકારીઓએ મેજિસ્ટ્રેટ ફરેટ કલાસે જણાવ્યું હતું કે આ કેસમાં સજા બે પેઢીઓને થયેલા નુકસાનને ધ્યાનમાં રાખી થવી જોઈએ. મહિલાએ સહકારી બેંકની નોકરીથી મળતા પગારને સમજવા માટે, કોર્ટે હેરાનગતિથી કંટાળી પતિનું ઘર છોડી

દીધું હતું. તેણે પતિ અને સાસરિયાઓ વિરુદ્ધ કલમ ૪૯૮(એ), ૩૨૩ અને આઈપીસીની કલમો હેઠળ એફઆઈઆર નોંધાવી હતી. મહિલાની ફરિયાદનાં ત્રણ દાયકા અને ટ્રાયલના ૨૮ વર્ષ પછી, કોર્ટે તેની જુથાની વિશે કહ્યું હતું કે ફરિયાદ અને ફરિયાદીની જુથાનીને ધ્યાનમાં લેતા, આ કોર્ટે માને છે કે ફરિયાદીનાં પુરાવા સંપૂર્ણપણે વિશ્વસનીય છે અને તેને અન્ય સાક્ષીઓના કોઈ સમર્થનની જરૂર નથી. અહેવાલ અનુસાર સજા અંગે કોર્ટે કહ્યું હતું કે પીડિતાએ પોતાનું આખું જીવન આ કાનૂની લડાઈ લડવામાં વિતાવ્યું. તેનાં ગુનેગારને સજા થતી જોયા વિના, ન્યાય મળવાના સંતોષ વિના જ મૃત્યુ પામી. જો હળવી સજા આપવામાં આવે છે, તો તે તેની સ્મૃતિ સાથે હજુ એક વધારાનો વિશ્વાસઘાત થશે. કોર્ટે એમ પણ કહ્યું કે ગુનાની ગંભીરતાને સમજવા માટે, કોર્ટે ૧૯૯૬માં પાછા જોવું પડશે. પીડિતા

દક્ષિણ મુંબઈમાં નેવલ બેઝ નજીક બહુમાળીય ઈમારત સામે વિરોધ

પાલિકા અધિકારીઓ સામે આકરા પગલાં લેવાની માગ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની શુક્રવારે યોજાયેલી સુધાર સમિતિની પહેલી બેઠકમાં બે વિવાદાસ્પદ નિર્ણય પર સમિતિના સભ્યોએ પાલિકા પ્રશાસનની આકરી ટીકા કરી હતી. દક્ષિણ મુંબઈમાં ભારતીય નૌકાદળના મુખ્ય એર બેઝ નજીક એક બહુમાળી ઈમારતને મંજૂરી આપવા અને ટ્રાન્સિટ કેમ્પની બિલ્ડિંગ માટે વરલી સ્પુએજ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ (એસટીપી) પ્રોજેક્ટ માટે જમીનની જરૂરિયાત ઘટાડવાના પ્રશાસનના નિર્ણય સામે બેઠકમાં નગરસેવકોએ ભારે નારાજગી દર્શાવી હતી. સભ્યોએ આટલો સંવેદનશીલ નિર્ણય કોના નિર્દેશથી લેવામાં આવ્યો એવો સવાલ ઉપસ્થિત કર્યો હતો. વિરોધપક્ષ આમા શામેલ અધિકારીઓ સામે આકરી કાર્યવાહી કરવાની માગણી કરી હતી.

દક્ષિણ મુંબઈમાં આવેલા પ્રીમિયર નેવલ એર સ્ટેશન આઈએનએસ શિકારા પાસે બહુમાળીય ઈમારત બાંધવામાં આવી રહી છે. નો-ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ

(એનઓસી)ના અભાવને કારણે બેઝથી ૫૦૦ મીટરની અંદર ૨૦ માળની બિલ્ડિંગનું કામ અટકાવવા માટે કમાન્ડિંગ ઓફિસર દ્વારા એક અરજ દાખલ કરવામાં આવી હતી. આ મુદ્દે તાજેતરમાં હાઈ કોર્ટમાં પણ સુનાવણી થઈ હતી, જેમાં પાલિકા અને નૌકાદળના અધિકારીઓને ઠપકો આપવામાં આવ્યો હતો. શિવસેના (ઉદ્ધવ)ના નગરસેવક સચિન પડવણે સુધાર સમિતિમાં ચર્ચા માટે આ મુદ્દો ઉઠાવ્યો હતો.

સચિન પડવણકરે સમિતિમાં મુદ્દો ઉઠાવતા કહ્યું હતું કે નિયમ હેઠળ નેવલ બેઝથી ૫૦૦ મીટરની અંદર કોઈ પણ ઊંચી બિલ્ડિંગને મંજૂરી નથી. હતાં આ નિયમનું ઉલ્લંઘન કરી અનેક બાંધકામ કરવામાં આવ્યા છે, જે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા માટે જોખમ છે. છેલ્લા ચાર વર્ષમાં ચૂંટાયેલા પ્રધિનિધિઓની હેરાહજરીમાં કેટલાક પક્ષોએ જમીન પર કબજો કર્યો હતો, જ્યારે પાલિકાના અધિકારીઓ કેવલપરની તરફેણમાં યોજના તૈયાર કરી રહ્યા હતા. આઈએનએસ શિકારા નેવલ બેઝ

નજીક પણ આવી જ પરિસ્થિતિ છે, જેનાથી પાલિકાના અધિકારીઓની ભૂમિકા પર સવાલ ઠેર શકે છે. આ ભૂલ માટે જવાબદાર અધિકારી સામે તપાસ કરીને આકરા પગલાં લેવાની માગણી કરવામાં આવી હતી. પાલિકાના સુધાર સમિતિ વિભાગના જોઈન્ટ કમિશનર સંજોગ કબરેએ આ બાબતે માહિતી એકત્ર કરવાનું આધ્યાસન આપ્યું હતું. આ દરમિયાન કોંગ્રેસના ગ્રૂપ લીડર અશરફ આઝમીએ વરલીમાં એસટીપી પ્રોજેક્ટ માટેની જમીનમાં ઘટાડો કરવા બદલ પાલિકાની ટીકાકરી હતી અને ભાર મૂક્યો હતો કે આરક્ષિત ૨૭,૮૬૪.૦૪ ચોરસ મીટર પ્લોટ ઘટાડીને ફક્ત ૧૭,૭૫૬.૪ ચોરસ મીટર કરવામાં આવ્યો હતો.

સુધાર સમિતિના સભ્યોએ વહીવટી નિષ્ફળતા ગણાવીને આ પ્રકરણમાં સંડોવાયેલા અધિકારીઓ સામે આકરા પગલા લેવાની માગણી કરી હતી, તેના પર પાલિકાએ વિગતવાર અહેવાલ સહમીટ કરવાનું આધ્યાસન આપ્યું હતું.

વાલ્મિકિ કરાડને સુપ્રીમ કોર્ટનો પણ ઝટકો: સુશીલ કરાડની પોસ્ટથી અટકળો શરૂ

બીડ: બીડ જિલ્લાના મરસાજોગ ગામના સરપંચ સંતોષ દેશમુખની નિર્મમ હત્યા બાદ આ કેસના મુખ્ય આરોપી વાલ્મિકિ કરાડ હાલ જેલમાં છે. દરમિયાન સર્વોચ્ચ અદાલતમાં પણ વાલ્મિકિ કરાડની જામીન અરજ ડગવાી દેવામાં આવી છે. વાલ્મિકિ કરાડ સતત જામીન મેળવવા માટે પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. અગાઉ સેશન્સ કોર્ટ બાદ હાઇ કોર્ટ અને હવે સુપ્રીમ કોર્ટ તરફથી પણ તેને કોઈ રાહત મળી નથી. ન્યાયિક સ્તરે મળેલી નિષ્ફળતાને કારણે કરાડ પરિવારની મુશ્કેલીઓ વધી છે, ત્યાં જ હવે વાલ્મિકિ કરાડના પુત્ર સુશીલ કરાડ દ્વારા કરવામાં આવેલી એક ફેસબુક પોસ્ટને કારણે ભારે ખળભળાટ મચી ગયો છે. વાલ્મિકિ કરાડના પુત્ર સુશીલ કરાડે પોતાના સોશિયલ મીડિયા એકાઉન્ટ પર

હવે તો બધાની સામે ભડું જ બોલીશ... એવી પોસ્ટ મૂકી છે. આ પોસ્ટને કારણે અનેક તર્ક-વિતર્ક શરૂ થયા છે અને સમગ્ર મામલે શું નવા ખુલાસા થશે, તે તરફ સૌની નજર મંડાયેલી છે. ખાસ કરીને સંતોષ દેશમુખ હત્યા કેસ અથવા મહાદેવ મુકે કેસ, આ પૈકી કયા ગુના અંગે સુશીલ કરાડ શું બોલશે તે અંગે હાલમાં ઉત્સુકતા ચરમસીમાએ પહોંચી છે. દરમિયાન સુશીલ કરાડની પોસ્ટ પછી સોશ્યલ મીડિયા પર ચર્ચા શરૂ થઈ ગઈ છે. ખાસ કરીને સુપ્રીમ કોર્ટે વાલ્મિકિ કરાડની જામીન અરજ ડગવાી દીધા પછી તેમના પુત્રએ આ ફેસબુક પોસ્ટ કરી હતી. આ પૂષ્કભૂમિમાં તપાસ એજન્સીઓ પણ સતર્ક થઈ ગઈ છે અને સુશીલ કરાડ કોઈ મહત્વપૂર્ણ ખુલાસો કરે છે કે તેમના પર નજીકથી નજર રાખી રહી છે.

પુણેના સિંહગડ કિલ્લા પરથી મજૂરનો મૃતદેહ મળ્યો

પુણે: પુણેના પ્રસિદ્ધ સિંહગડ કિલ્લા પરના તાનાજી માલુસરે સમાધિસ્થળના જતનનું કામ કરનારા મજૂરનો મૃતદેહ કિલ્લા પરની ખીણમાંથી મળી આવતાં ખળભળાટ મચી ગયો હતો. મૃતકની ઓળખ દશરથ શંકર ઘોરે તરીકે થઈ હતી. અહિલ્યાનગર જિલ્લાનો વતની દશરથ પુરોહિત વિભાગનું કામ કરનારા કોન્ટ્રાક્ટર પાસે મજૂર તરીકે નોકરી કરતો હતો. ચાર દિવસ પહેલાં જ તે કિલ્લા પર આવ્યો હતો. દશરથ સહિત તેના ચારથી પાંચ સાથીની રહેવાની સગવડ કિલ્લા પર કરવામાં આવી હતી. બુધવારની રાતથી તે અચાનક ગુમ થઈ ગયો હતો. દશરથ પોતાના વતન ગયો હોવાનું તેના સાથીઓને લાગ્યું હતું. તેનો મોબાઇલ પણ સ્વિચ ઓફ કરી આવતો હતો. જોકે ગુરુવારની સાંજે એક પર્યટકની નજર તેના મૃતદેહ પર પડી હતી. ગઢ પરના કલ્યાણ દરવાજા પાસેની ખીણમાં તેનું શબ પડ્યું હતું. પાસરી મુશ્કેલી બાદ તેના મૃતદેહને બહાર કાઢવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રકરણે રાજગઢ પોલીસે એડીઆર નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી.

પુણેના પોર્શે કાર એક્સિડેન્ટનો કેસ: ડોક્ટરના જામીન મંજૂર

મુંબઈ: પુણેમાં પોર્શે કાર બેઠકામ હંકારી બે જણનાં મોત નિપજાવનારા ૧૭ વર્ષના સગીરના લોહીના નમૂના સાથે કથિત રીતે ચેડાં કરવા પ્રકરણે ધરપકડ કરાયેલા ડોક્ટરના જામીન સુપ્રીમ કોર્ટે શુક્રવારે મંજૂર કર્યાં હતાં. અકસ્માતની ઘટના ૧૯ મે, ૨૦૨૪ની રાતે પુણેના કલ્યાણી નગર વિસ્તારમાં બની હતી. ૧૭ વર્ષના સગીરે ઘાટના નશામાં પોર્શે કાર ચલાવી સ્કૂટરસવાર બે આઈટી પ્રોફેશનલને અડફેટે લીધા હતા. અકસ્માતમાં બન્ને યુવકમાં મોત નીપજ્યાં હતાં. જિસ્ટિસ બી. વી. નાગરત્ન અને ઉજ્જવલ ભુયાનની ખંડપીકે સાસુન જનરલ

હોસ્પિટલના ભૂતપૂર્વ મેડિકલ સુપરિન્ટેન્ડન્ટ ડૉ. અજય તાવરેને સમાનતાના ધોરણે જામીન આપ્યા હતા. અગાઉ બીજા ફેબ્રુઆરીએ કોર્ટે ત્રણ આરોપીના જામીન મંજૂર કરતાં એવી નોંધ કરી હતી કે બાળકો પર નિયંત્રણ રાખવામાં નિષ્ફળ ગયેલા વડીલોને જુવેનાઈલ દ્વારા થતા ગુના માટે દોષી માનવા જોઈએ. ઉલ્લેખનીય છે કે કોર્ટે છેલ્લા ૧૮ મહિનાથી કસ્ટડીમાં રહેલા અમર ગાયકવાડ (મધ્યસ્થી કરનાર), આદિત્ય અવિનાશ સુદ અને આશીષ સતીશ મિતલ (કારમાં હાજર બે અન્ય સગીરના વડીલો)ને જામીન આપ્યા હતા.

(પીટીઆઈ) ■

વાશીમાં ₹ ૧૨.૯૧ કરોડના ગાંજા સાથે ત્રણ પકડાયા

મુંબઈ: નવી મુંબઈમાં પેટ્રોલિંગ દરમિયાન પોલીસે એક કારને આંતરી અંદાજે ૧૨.૯૧ કરોડ રૂપિયાનો હાઈપ્રોપોનિક ગાંજો જપ્ત કર્યો હતો. વાશી પોલીસે કારમાં હાજર ત્રણ આરોપી શ્યામ શિવકુમાર વનવાની (૪૫), સંદીપ દિલીપ પાટીલ (૩૫) અને અનિકેત સુનીલ તેલંગી (૨૭)ની ધરપકડ કરી હતી. વાશી પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે અમારી ટીમ મધરાતે પેટ્રોલિંગ પર હતી ત્યારે વાશી રેલવે સ્ટેશન નજીક ગાંજો વેચવાને ઇરાદે ત્રણ શખસ વાહનમાં આવવાના હોવાની માહિતી મળી હતી. પોલીસની ટીમે સિડકો એકિઝિબિશન અને રાજસ્થાન ભવન વચ્ચેના રસ્તા પર છટકું ગોટવી ગુરુવારના મળસકે પાંચ વાગ્યે શંકારમદ કારને આંતરી હતી. કારમાંથી એક ટ્રોલી બેગ મળી આવી હતી, જેમાંથી ૧૨.૯૧ કરોડ રૂપિયાનો ગાંજો જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. પોલીસે કસ્ટડીમાં રહેલા આરોપીની પોલીસ વધુ પૂછપરછ કરી રહી છે.

થાણે કોર્ટે ૨૦૧૮ના હત્યાકેસમાં મજૂરને નિર્દોષ જાહેર કર્યો

થાણે: થાણે જિલ્લાની કોર્ટે ૨૦૧૮માં યાકુબા ઘા ઝીંકીને શખસની હત્યાના કેસમાં ગુરુવારે ૨૧ વર્ષના મજૂરને નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. કોર્ટે સાક્ષીદારોની જુબાનીમાં વિસંગતિઓ હોવાની નોંધ કરી હતી. પ્રિન્સિપલ ડિસ્ટ્રિક્ટ એન્ડ સેશન્સ જજ એસ.બી. અગ્રવાલે ગુરુવારે આરોપી સૂરજ શામારાજ સહાનીને શંકાનો લાભ આપ્યો હતો. સૂરજ સહાનીની ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮માં ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તપાસકર્તા પક્ષે આક્ષેપ કર્યો હતો કે ૩૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ની રાતે ઘોડબંદર રોડ નજીક સહાનીએ મોબાઇલ ફોનને લઇ થયેલા વિવાદ બાદ જુનૈદ શકીલ શેખ પર યાકુબા ઘા ઝીંકી તેની હત્યા કરી હતી, જ્યારે અભિષેક સિંહને ઘાયલ કર્યો હતો. જોકે કોર્ટે મૃતક જુનૈદના ભાઇ, માતા

અને ઘાયલ મિત્ર સહિતના સાક્ષીઓની જુબાનીમાં નોંધપાત્ર વિરોધાભાસ હોવાનું નોંધ્યું હતું. ભાઇ અને માતાએ દાવો કર્યો હતો કે તેઓ પગપાળા ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા ત્યારે ઘાયલ સાક્ષીએ જુબાની આપી હતી કે તેઓ ટૂં-વ્હીલર પર જઇ રહ્યા હતા. જજ અગ્રવાલે જાહેરમાં આ ઘટના બની હોવા છતાં ઘટનાક્રમ પુરવાર કરવામાં વિવાસકર્તા પક્ષની નિષ્ફળતા અને સ્વતંત્ર સાક્ષીઓના અભાવ પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી નથી. ઉપરાંત ત્રણ સાક્ષીના પુરાવામાં વિસંગતિઓ છે, જેને કારણે શંકા ઊભી થાય છે કે શું તેઓ ઘટના સમયે ખરેખર હાજર હતા? કોર્ટે સહાનીને તાત્કાલિક મુક્ત કરવનો આદેશ આપ્યો હતો, જેણે ટ્રાયલ દરમિયાન સાત વર્ષ જેલમાં વિવાસ કર્યા હતા.

આકર્ષક વળતરની લાલચે ૧૨ રોકાણકાર સાથે ₹ ૧.૭૮ કરોડની છેતરપિંડી

થાણે: શંભરજીરની સ્કીમમાં રોકાણ કરવા પર ઊંચું વળતર મળવાની ખાતરી આપી ૧૨ રોકાણકાર સાથે ૧.૭૮ કરોડ રૂપિયાની કથિત છેતરપિંડી કરવા બદલ થાણે પોલીસે બે આરોપી વિરુદ્ધ ગુનો નોંધ્યો હતો. મુંબઈના ભાંડુપ પરિસરમાં રહેતી મહિલાની ફરિયાદને આધારે પોલીસે સાગર સુબોધ કરીવેડેર અને સચિન બાબાકૃષ્ણ રાણે વિરુદ્ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૩૧૮(ઝ) અને ૩૧૬(૨) તેમ જ એમપીઆઈટી એક્ટ હેઠળ ગુનો નોંધ્યો હતો. સાગર સિંધુર્ગ અને સચિન થાણેનો વતની હોવાનું પોલીસે જણાવ્યું હતું. પોલીસે ફરિયાદ અનુસાર કથિત છેતરપિંડી ૧૫ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૧ અને ૩૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫ દરમિયાન થઈ હતી. શંભરજીરની સ્કીમમાં રોકાણ કરેલી રકમ પર આકર્ષક વળતર અપાવવાની ખાતરી આરોપીએ આપી હતી. આરોપીએ ફરિયાદી અને અન્ય ૧૧ જણ પાસેથી આ રકમ પડાવી હતી. ફરિયાદમાં જણાવ્યું હતું કે માત્ર ફરિયાદીએ જ ૨૬ લાખ રૂપિયાનું રોકાણ કર્યું હતું. જોકે બાદમાં આરોપી રોકાણકારોને વળતર યુક્ત શક્યો નહોતો. છેલ્લાં પાંચ વર્ષ દરમિયાન ફરિયાદી અને અન્યો સાથે ૧.૭૮ કરોડ રૂપિયાની છેતરપિંડી થઈ હતી. આ પ્રકરણે તપાસ ચાલી રહી હોવાથી શુક્રવારની મોડી સાંજ સુધી કોર્ટની ધરપકડ કરાઈ નહોતી.

(પીટીઆઈ) ■

નવમાં પાનાનું ચાલુ

ક્યાં રૂટ પર

મોર્ડેટ સુધી દોડશે અને રીટર્નમાં ડૉ.ડી.એન.રોડ અને કુલતાના ચોક થઈને દોડશે. બેસ્ટના અધિકારીના કહેવા મુજબ દક્ષિણ મુંબઈના કમર્સિયલ બેલ્ટમાં કનેક્ટિવિટી મજબૂત કરવા અને પ્રવાસીઓની માગણીને ધ્યાનમાં રાખીને આ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

વધુમાં સાત રૂટ જેમાં એ-૧૦૩, એ-૨૨૪, એ-૨૩૫, એ-૨૪૮, એ-૨૫૪, એ-૩૬૧ અને એ-૪૮૨ને પહેલી માર્થથી એરકંડિશન સેવા કરી દેવામાં આવી છે. આ કોરિડોર દક્ષિણ મુંબઈ, અંધેરી પશ્ચિમ, કુર્લા પૂર્વના વિસ્તારો અને થાણે સુધીને આવરી લે છે. બેસ્ટના ઉચ્ચ અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ અમુક વિસ્તારોમાં નિયમિત રૂપે ટ્રાફિકની સમસ્યાને પગલે બસના ટાઈમટેબલને અસર થઈ રહી હતી. બસ સમયસર દોડી શકે તે માટે રૂટમાં અમુક ફેરફાર કરવામાં પડ્યા છે. ■

વિદેશી મહિલાને

કરવા છતાં તેઓ જોડે ફોટા પડાવવા માટે આગ્રહ કરતા હતા. મહિલાએ સોશિયલ મીડિયા પર પોસ્ટ કરેલા વીડિયોમાં જોઇ શકાય છે કે બે અજાણ્યા શખસ સેલ્ફી લેવા માટે તેને આગ્રહ કરે છે. મહિલાએ ઇનકાર કરતાં છતાં તેઓ સતત પંદર મિનિટ સુધી તેનો પીછો કરતા રહ્યાં છે. ઇન્સ્ટાગ્રામ પેજ પર ફારિયાએ પોસ્ટ કર્યું છે, 'ભારતમાં મારી સાથે આવું પહેલી વાર થયું છે. હું છેલ્લા બે મહિનાથી અહીં છું. મારો મોટો ભાગે અનુભવ સારો અને આવકાર્પક રહ્યો છે. જોકે આ દિવસ મુશ્કેલ હતો. મેં વારંવાર ઇનકાર કરવા છતાં તેઓ સતત મારો પીછો કરતા રહ્યા. મને સારું લાગતું નહોતું. તેઓ આશરે પંદર મિનિટ સુધી મારો પીછો કરતા રહ્યા. એક તબક્કે તો તેઓ મારી એટલા નજીક આવી ગયા કે મારે ધક્કો મારીને તેમને દૂર કરવા પડ્યા. હું તેમને જણાવવા માગતી હતી કે ના એટલે ના.' એમ તેણે લખ્યું હતું. દરમિયાન જોઇન્ટ પોલીસ કમિશનર (કાયદો અને વ્યવસ્થા) સત્યનારાયણ ચૌધરીએ જણાવ્યું હતું કે સ્થાનિક પોલીસ અને ઝોન-૩ના રેપ્યુટી પોલીસ કમિશનર (ડીસીપી) આ અંગે તપાસ કરી રહ્યા છે અને યોગ્ય કાનૂની પગલાં લેવામાં આવશે. હાલમાં આરોપીઓની ઓળખ મેળવવાના અને તેમને શોધી કાઢવાના પ્રયાસ ચાલી રહ્યા છે. બંને શખસ વિરુદ્ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમો ૩૮ (૧), ૩ (૫) હેઠળ ગુનો દાખલ કરાયો હતો. ■

વિરામમાં કોલેજની

જણાવ્યું હતું. યુવતીની માતાએ ફરિયાદમાં આક્ષેપ કર્યો હતો કે આરોપી સાથેના સંબંધમાં યુવતી ગર્ભવતી થઈ હતી. પછી આરોપીએ લગ્નનો ઇનકાર કરતાં યુવતી ડિપ્રેશનમાં સરી પડી હતી. આરોપી બીજા યુવતી સાથે સંબંધ ધરાવતો હોવાનું પણ જણાવ્યું હતું. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે તબીબી અહેવાલમાં ઘટના સમયે યુવતી ગર્ભવતી હોવાની ખાતરી થઈ હતી. આ પ્રકરણે વધુ તપાસ કરવામાં આવી રહી છે.

‘સિલ્વર ઓક’

આવડાડ અને શણકાંત શિંદે હાજર રહ્યા હતા. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર આ દરમિયાન રાજ્યસભાની ચૂંટણી માટેની રણનીતિ પર વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. નેતાઓએ પિયારને ફરી એકવાર જવાબ આપ્યા વિના મોન રહ્યા હતા. ઉમેદવારી અંગે પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કરવાને બદલે, શરદ પવારે તેમના નેતાઓને 'પહેલા મહા વિકાસ આઘાડીના અન્ય ઘટક પક્ષો (કાકરે જૂથ અને કોંગ્રેસ) સાથે આ બેઠક બાબત ચર્ચા કરવાની સૂચના આપી છે. તેથી સ્પષ્ટ છે કે આ બેઠક કોને મળશે અને ઉમેદવાર કોણ હશે તે અંગેનો નિર્ણય હવે એમલીએ દ્વારા સામૂહિક ચર્ચા પછી જ લેવામાં આવશે. શરદ પવારના મૌનથી રાજકીય વર્તુળોમાં અનેક તર્ક-વિતર્ક થઈ રહ્યા છે. એમલીએ પાસે એક બેઠક જીતવા માટે પૂરતી તકાલ માટે છે. કાકરે જૂથે પણ આ બેઠક માટે દાવો કર્યો છે. તેથી, એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે સાથી પક્ષો નારાજ ન થાય તે માટે પવાર સાવચેતીભર્યું વલણ અપનાવી રહ્યા છે. હવે, મહાવિકાસ આઘાડીની બેઠકમાં ખરેખર શું નિર્ણય લેવામાં આવશે તેના પર બધાનું ધ્યાન છે. ■

પાલિકામાં

પર માર પડવાની આશંકા છે. મ્યુનિસિપલ વર્કસ યુનિયને આની ટીકા કરી છે. નવી ભરતીઓ અટકાવવી અને પગાર કાપવા નામે ભથ્થાં કાપવા એ સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે, યુનિયને દાવો કર્યો છે.આના કારણે આગામી દિવસોમાં નગરપાલિકામાં વહીવટીતંત્ર અને યુનિયન વચ્ચે સંઘર્ષ ધવાની શક્યતા છે. મુંબઈ મહાનગરપાલિકામાં પણ નોકરીઓમાં કાપ મુકાશે તેવી ચર્ચાઓ શરૂ થયા બાદ મહાનગરપાલિકાએ હવે સ્પષ્ટતા કરી છે. એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે આ પ્રક્રિયા પદ ઓછા કરવા નહીં પરંતુ 'કામની જરૂરિયાતો અનુસાર પુનર્ગઠન' માટે છે. હાલમાં કાર્યરત કર્મચારીઓની નોકરીઓ પર કોઈ ખતરો નથી. મ્યુનિસિપલ અધિકારીઓએ એમ પણ કહ્યું હતું કે આ પ્રક્રિયા ફક્ત ભવિષ્યના ખર્ચનું આયોજન કરવા અને વહીવટી કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે જ લાગુ કરવામાં આવી રહી છે. ■

લાડકી બહેન

યોજનાને કારણે અન્ય વિભાગોને અન્યાય થઈ રહ્યો છે. ગણેશ નાઈકે કહ્યું કે વિવિધ સરકારી પ્રોજેક્ટ્સ ચાલી રહ્યા છે, જેમાં લાડકી બહીણ યોજનાનો પણ સમાવેશ થાય છે, જેના કારણે હવે અન્ય વિભાગો પ્રત્યે અન્યાયની સ્થિતિ ઉભી થઈ છે. ગણેશ નાઈકના નિવેદનથી ફરી એકવાર આ યોજનાને કારણે સરકારના ખજાના પર પડેલા ભારણ પર ચર્ચા શરૂ થઇ છે. તો હવે આ યોજનાનું ભવિષ્ય શું હશે? શું આ યોજના ચાલુ રહેશે? શું મહિલાઓને દર મહિને પેસા મળશે? આવા પ્રશ્નો ઉભા થઈ રહ્યા છે. ■

મરાઠા ખબર માટેની સૂચી	મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ સ્વીકારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની કાપકૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
-----------------------	--	--

પારસી મરાઠા

જેમી કાવસજી પુનાવાલા તે મરહુમ ડોલી જેમી પુનાવાલાના ધની. તે મરહુમો નાજાવધ કાવસજી પુનાવાલાના દીકરા. તે દિલબર પરસી મિસ્ત્રીના પપ્પા. તે પરસી બુધરુ મિસ્ત્રીના સસરા. તે ખોરશંદ બેહરામ ઇરાની ને મરહુમો દારા ને બાનુના ભાઇ. તે તનાશા ને દાહાનાન મમવાજી. (ઉ. વ. ૭૮) ટ. ડે. બી-૨૦, ગોઠરેજ બાગ, એક નેપીયન્સી રોડ, મુંબઇ-૪૦૦૦૩૬.

હિન્દુ મરાઠા

કચ્છી ભાટીયા ગુલાબસિંહ (ઉ. વ. ૯૦) તે જયોતિનાં પતિ. સ્વ. મધાબેન ભીમજી ગાજરીયાનાં પુત્ર. અ. સો. હોમલી હેમંત આશર તથા અ. સો. માનસી કૃષ્ણકુમાર મેનનાં પિતાશ્રી. અ. સો. રશમણી નવીનચંદ સંપદ, સ્વ. સુરસિંહ, ડો. રજની ગાજરિયાનાં ભાઇ. સ્વ. ઇન્દુમતિ કરસનદાસ ટોપરાણીનાં જમાઇ. સ્વ. અજીતસિંહ, ડો. દિનેશ, સ્વ. રેણુકા અરુણકુમાર આશર તથા રૂપક ટોપરાણીનાં બનેલી ત. ૨૧-૨-૨૬ના અમેરિકા મધ્યે શ્રીજાનું ચરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

કચ્છી વિશા ઓશિયાળ જૈન

કોટપ (સોડા)ના નવિનચંદ ગોવિંદજી વાલજી ગાલા (ઉ. વ. ૭૩) તા. ૨૬-૨ના અહિલંત રણણ પામ્યા છે. વેલબાગ ગોવિંદભાગ પુત્ર. સ્વ. શાંતાબેનના પતિ. હીરને, પારસના પિતાશ્રી. ઝવેરચંદ, મણીલાલ, જયંતીના ભાઇ. સુણોભાગના પાનબાગ વેલજી મુરજીના જમાઇ. પ્રાર્થના રાખેલ નથી. ફોન આકાર્ય. નિ. નવિન ગાલા, ૩૦૧, જશોદા ભુવન, કર્નુવરા રોડ નં. ૮, બોરીવલી (પૂર્વ).

કુંભાર શાંતિ

ગામ વડનગર હાલ બોરીવલી, પ્રેમજીભાઈ સામંત પ્રજાપતિ (ઉ. વ. ૬૮) ૨૫/૨/૨૬ના રોજ સ્વર્ગવાસ પામેલ છે. તે બનલક્ષ્મીબેનના પતિ. ઉમ્પલ કમલકુમાર વાલા, સરોજ પ્રજાપતિ, ફોરમ નીરશા શિંદે, ધારા પ્રજાપતિ, અનુજ, કલ્પેશ, કેતનના પિતા. જયશ્રીબેન તથા પ્રતીક્ષાબેનના સસરા. હિનલ, વેદિક, અર્ધા, ધીર, કૈયાના દાદા. તેમની પ્રાર્થનાસભા ૧/૩/૨૬ના રોજ ૪ થી ૬. શ્રી વર્ધમાન સ્થા. જૈન સંઘ, પારેખ લેન, એસ. વી. રોડ ક્રાંદિવલી વેસ્ક. દફતરી રોડ, મલાડ (પૂર્વ), ટા. ૫ થી ૭. ડે. મુખ્યાલય દાલ, અભિનવ વેલકરે સોસાઈ, ૪/૦ નજીકના આદ, સર્નાઈર નોડ, મલાડ (પૂર્વ).

કચ્છી લોહાણા

કચ્છ-વાયેટ-હાલે કલ્યાણ. સ્વ. તુલસાબેન - લીલાધર ભીમજી ક્રાચીયાના પૌત્ર. સ્વ. રાધાબેન જમનાદાસ ક્રાચીયા અને બિનાબેન પરશભાઈ ક્રાચીયાના પુત્ર તેજસ (ઉ. વ. ૨૬) તા. ૨૬-૨-૨૬ના રામશરણ પામ્યા છે. તે ગં. સ્વ. લતાબેન શંકરલાલ, નયનાબેન મુકેશભાઈ, સપનાબેન વસંતભાઈ, ક્રમીનીબેન પ્રજ્ઞાભાઈ, દશાબેન દિનેશકુમાર, સરલાબેન ભાવેશકુમાર, લતાબેન રિલેશકુમારના ભત્રીજા, કુશલ-રાકેશ- અંશ, ઓમ, પ્રીત્વલ, જીજ્ઞા, જીમી, ખુશી, વિધી, જીકલના ભાઈ. નાનાણા સ્વ. કર્નુરબેન ગંગારામ ચનાભાઈ ગણાવાના દેહિત્રા. બંને પક્ષની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨૮-૦૨-૨

લોક એક્સ

સ્પોર્ટ્સમેન
અજય મોતીવાલા
feedback@bombaysamachar.com

ક્રિકેટમાં જમ્મુ-કાશ્મીરનો સુપરફાઇન શરૂ થયો

૨૦૧૯માં મોદી સરકારે આર્ટિકલ ૩૭૦ હટાવ્યા બાદ આ રાજ્યના ક્રિકેટરોએ જબરદસ્ત પરિવર્તન લાવી દીધું...
૬૭ વર્ષમાં પહેલી વખત રણજી ટ્રોફીમાં ચેમ્પિયન બનવાની તૈયારીમાં છે

જમ્મુ-કાશ્મીરના ક્રિકેટરોનો સુપરફાઇન યુગ ગણતરીના કલાકોમાં શરૂ.

કેપ્ટન પારસ ડોગરા

કોચ અજય શર્મા સાથે બેટ્સમેન અબ્દુલ સમદ.

પેસ બોલર ઓકિબ નબીએ આ રણજી સીઝનમાં સૌથી વધુ ૬૦ વિકેટ લીધી છે.

જાન હૈ તો જહાન હૈ. જમ્મુ-કાશ્મીર રાજ્યની ક્રિકેટના ખેલાડીઓએ સાત વર્ષમાં કપરા સંઘર્ષનો સામનો કરીને અને બાહોશ અભિગમ સાથે જે સફળતા મેળવી છે એ વિશ્વમાં કોઈ પણ સ્તરની ટીમના ખેલાડીઓએ નહીં મેળવી હોય. ૨૦૧૯માં ભારતીય જનતા પક્ષ (ભાજપ)ની આગેવાની હેઠળની કેન્દ્ર સરકારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના માર્ગદર્શનમાં જમ્મુ-કાશ્મીરના અસ્તિત્વમાં અભૂતપૂર્વ પલટો લાવી દીધો, જેમાં ખાસ કરીને કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહની દેખરેખમાં કલમ ૩૭૦ હટાવીને કેન્દ્ર સરકારે આ રાજ્યમાં જે રીતે પરી મુક્તિનો માહોલ પેદા કર્યો એનો લાભ લઈને રાજ્યના ક્રિકેટરોએ કેન્દ્ર સરકારની નીતિઓની અને સુવિધાઓની મદદથી ક્રિકેટ ટીમનો એટલી હદે વિકાસ કર્યો કે આજે (શનિવારે) આ ટીમ દેશની સર્વોચ્ચ ડોમેસ્ટિક ટૂર્નામેન્ટ રણજી ટ્રોફીનું ચેમ્પિયનપદ પહેલી વખત મેળવવાની તૈયારીમાં છે.

રાહુલ, મયંક અગરવાલ, દેવદત્ત પડિકલ તથા કરુણ નાયર જેવા સ્ટાર ખેલાડીઓવાળી ક્વોર્ટરની ટીમને ૨૦૧૯ રનમાં ઓલઆઉટ કરીને ૨૦૧૯ રનની તોલિંગ સરસાઈ મેળવી હતી અને એ લીડના જોરે રાજ્યએ ગઈ કાલથી જ ઐતિહાસિક ચેમ્પિયન બનવાની પાકી તૈયારી કરી લીધી હતી.

૨૦૧૯માં મોદી સરકારે શાસન સંભાળ્યું અને પાંચ વર્ષમાં જમ્મુ-કાશ્મીરને આર્ટિકલ ૩૭૦ની નાગચૂડમાંથી મુક્તિ અપાવી હતી. ત્યાર બાદ આ રાજ્યમાંથી એક પછી એક ક્રિકેટર ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં અને ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઇપીએલ)માં ચમકવા લાગ્યા હતા. રાજ્યમાં આતંકવાદ તો હજી પણ છે, પણ અગાઉ એનો જે ખોફ હતો એ માહોલમાં આ રાજ્યના ક્રિકેટરોએ બાહોશ અભિગમ અપનાવી ક્રિકેટની તાલીમ લઈને દેશભરને પોતાની ટેલન્ટ બતાવવાનું શરૂ કરી દીધું હતું અને હવે ચરમસીમાના રૂપમાં તેઓ રણજી ટ્રોફીના પ્રથમ ટાઇટલાની લગોલગ આવી ગયા છે. આ રાજ્યની ટીમ ૬૭ વર્ષથી રણજી ટ્રોફીમાં રમે છે, પણ હંમેશાં આ રાજ્યના ક્રિકેટરોની ગણના ઊતરતા સ્તરની ટીમ તરીકે થતી હતી. હવે તેઓ ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટના સર્વોચ્ચ શિખરે પહોંચી રહ્યા છે.

અજય શર્મા કોચ, પારસ ડોગરા કેપ્ટન: ટીમના અન્ય સિતારાને પણ ઓળખો...

અજય શર્મા યાદ છે? આ બેટ્સમેને આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટમાં ખાસ કરી સાવું પકાઈ નહોતું કર્યું, પણ ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં તેણે ઢગલો રન કર્યો હતો. ભારત વતી ૧૯૮૮થી ૧૯૯૩ દરમિયાન એક ટેસ્ટ અને ૩૧ વન-ડે રમનાર દિલ્હીના ભૂતપૂર્વ ક્રિકેટર અજય શર્માના કોલિંગમાં જમ્મુ-કાશ્મીરની ટીમ રણજી ટ્રોફીમાં શિખર સુધી પહોંચી છે. અજય શર્મા ૬૧ વર્ષના છે. આ રણજી-હૈન્ડ બેટ્સમેને હિમાચલ પ્રદેશ તથા દિલ્હી વતી ડોમેસ્ટિક મેચોમાં કુલ મળીને ૧૦,૧૨૦ રન કર્યા હતા જેમાં તેમની ૩૮ સેન્યુરી અને ૩૬ હાફ સેન્યુરી સામેલ હતી. ૬૭.૪૬ તેમની બેટિંગ-એવરેજ હતી જે ભાગ્યે જ ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં જોવા મળે. કોચ અજય શર્માને અને તાજેતરમાં જ રણજી ટ્રોફીમાં ૧૦,૦૦૦ રન પૂરા કરનાર વસીમ જાફર પછીના બીજા બેટ્સમેન અને જમ્મુ-કાશ્મીરના કેપ્ટન પારસ ડોગરાને અગાઉ ઇન્ટરવ્યૂ માટે ભાગ્યે જ કોઈ પત્રકારના કોલ આવતા હતા. ૨૦૨૪-૨૫ની સીઝનમાં જમ્મુ-કાશ્મીરે મુંબઈને હરાવ્યું હતું ત્યારે પણ તેમને આંગળીને વેઠે ગણાય એટલા કોલ્સ આવ્યા હતા, પણ હવે જમ્મુ-કાશ્મીર રણજી ટ્રોફીની નજીક પહોંચી રહ્યું હતું ત્યારથી તેમને આવી ચૂક્યા છે.

તેમને અભિનંદન માટે દરરોજ એટલા બધા કોલ્સ આવે છે કે વાતચીત કરતા તેઓ થાકી જાય છે. જમ્મુ-કાશ્મીરના રાજકીય તંત્રમાંથી, વહીવટીતંત્રમાંથી તેમ જ ભૂતપૂર્વ ક્રિકેટરોમાંથી અજય-પારસને અગણિત કોલ આવી ચૂક્યા છે.

૨૯ વર્ષનો ઓકિબ નબી જમ્મુ-કાશ્મીર ટીમનો મુખ્ય બોલર છે. તેણે ૪૧ ફર્સ્ટ-ક્લાસ મેચમાં ૧૫૦થી વધુ વિકેટ લીધી છે તેમ જ ૧,૦૦૦ જેટલા રન કર્યા છે. સેમિ ફાઇનલમાં તેણે પશ્ચિમ બંગાળના મોહમ્મદ શમી જેવા સફળ આંતરરાષ્ટ્રીય બોલરને પણ ઝાંખો પાડી દીધો હતો. સૌરવ ગાંગુલીએ ગઈ કાલે જ કહ્યું કે 'ઓકિબ મોડા વહોલો ભારતીય ટીમમાં જોવા મળશે.'

જમ્મુ-કાશ્મીરને રણજી ટ્રોફીની નજીક પહોંચ્યાનાર ટીમમાં કેટલાક હિન્દુ તો કેટલાક મુસ્લિમ ખેલાડી છે. પારસ ડોગરા અને ઓકિબ નબી ઉપરાંત ટીમના બીજા સફળ ખેલાડીઓમાં ઓપનર કામરાન હકબાલ, ચાવર હાસન, શુભમ ખજુરિયા, શુભમ પુંડીર, અબ્દુલ સમદ, વિકેટકીપર કનેચા વાઘવાન, સાહિલ લોત્રા, આબિદ મુશ્તાક, યુધવિર સિંહ, સુનીલ કુમાર, વંશજ શર્માનો સમાવેશ છે.

અરાઉન્ડ ધ વર્લ્ડ

ક્રિસ્ટિયાનસાન્ડમાં નોર્વેનાં વાદળો વચ્ચે પણ ઉજાસ...

પ્રતિક્ષા થાનકી
pratikhsha.thanki@bombaysamachar.com

ઓસ્લો એરપોર્ટ પર સમય એક વાર વીતી ગયો પછી લાગ્યું કે એટલો પણ કંટાળો નહોતો આવ્યો. ખાસ તો મિત્રો આવી ગયાં, તેમની બેગ્સ પણ સહીસલામત પાછી આવી ગઈ અને નોર્વેના આ લાંબા અને હાહકથી ભરેલા છતાંય રિલેક્સિંગ પ્રવાસમાંથી માત્ર ચાર-પાંચ કલાક જ વેસ્ટ થયેલા. આમ જુઓ તો એ વાત પર અકબાઈને વધુ સમય કે એનજી વેડફી શકાય તેમ હતું, પણ અમે બધાં એકદમ મોજમાં હતાં. આખું વેકેશન મિત્રો સાથે કરવા મળતું હોય તો કંઈક તો આનું અવધાન થાય, તેના માટે અમે આમ પણ તૈયાર જ રહેતાં. આ વખતે પ્રવાસની શરૂઆતમાં જ બની ગયું એટલે હવે ક્યાંય પણ કોઈ ટકલીક પડશે તો પણ અમે ઘણી અકબાઈને જોઈ ચૂક્યાં છીએ એમ વિચારીને હસતાં રહીશું. એમ કોઈ બોલ્યું નહીં, પણ બધાંને મનમાં એમ જ લાગતું હશે એ વિચારે અમે કાર રેન્ડલમાં પાર્કિંગમાં ગયાં. ત્યારે ક્યાં બબર હતી કે આજની કસોટી હજી પૂરી નથી થઈ.

કારની ચાવી તો અમે ક્યારની લઈ ચૂક્યાં હતાં. મજાની મોટી એરથુવીમાં બધાંનો સામાન

ગોઠવાયો. આનલ એક મોટો પર્પલ થેલો લાવી હતી. તેને જીવની જેમ સાચવીને સૌથી ઉપર મૂક્યો. તેમાં કોઈ પ્રાઇવેટ ચીજો નહીં, દેશી નાસ્તો હતો. આ પહેલાં આર્જેન્ટિનાના બુએનોસ એરેસના એરપોર્ટ પર તેમણે ન્યુ જર્સી સાથે લાવેલાં થેપલાં અને અથાણાંએ જમાવટ કરી હતી. અમને જર્મનીમાં હજી પ્રમાણમાં મર્યાદિત દેશી નાસ્તો મળે છે એટલે જીગર અને આનલ સાથે ટ્રિપ ગોઠવાય એટલે એ લોકો સાથે મજાનો નાસ્તો લાવશે એ પણ નક્કી જ હોય. અમેરિકા એ લેવલ પર દેશી બની ચૂક્યું છે કે ત્યાંથી ઢગલા મોઢે ગુજરાતી ફરસાણની ઉજાણી કરવા માટે સ્કેન્ડિનેવિયા પણ પર્પલ રંગના એલેક્ટ્રિક અને મોટા થેલા પહોંચી જતાં હતાં. તે પછી તો એ થેલાએ છેલ્લા દિવસ સુધી સાથ આપ્યો. તેમાં અમે થોડા નોર્વેજિયન નાસ્તા પણ ઉમેરતાં જતાં હતાં.

હવે પહેલાં તો પ્લાન એવો હતો કે બધાં સવારનાં પહોરમાં પહોંચી જઈશું અને સાંજે અંધારું થાય તે પહેલાં છ-સાત કલાકની ડ્રાઇવ પર બ્રેક લઈને જવામાં પણ આરામથી પહોંચી જવાશે એ બરાબર શક્ય લાગતું હતું. હવે વાત એમ હતી કે અમે છેક રાત્રે દસ વાગ્યે સ્ટાવાન્ગર પહોંચીએ એવા યાન્સ હતા. અને નોર્વે જર્મની નથી, છતાંય ત્યાં પણ સાંજ પડ્યે બધું બંધ થઈ

જવાની પૂરેપૂરી શક્યતા હતી જ. અમારી સાથે નાસ્તા ભરેલી ગાડી ભલે હોય, ક્યાંક આરામથી જમવા તો બેસવું જ પડશે એ નક્કી થયું. એવામાં રસ્તામાં ચાર કલાકે ક્રિસ્ટિયાનસાન્ડ નામે ગામ આવતું હતું. ત્યાં કોઈ સારી રેસ્તોરાં જોઈને બ્રેક લઈશું, થોડો ગામમાં આંટો મારીશું અને ગાડી આગળ ચલાવીશું એવું વિચારેલું. ત્યારે ક્યાં બબર હતી કે નોર્વેના રોડ્સ પર જર્મનીની જેમ અનાલિમિટેડ સ્પીડ સ્ટ્રેચ નથી આવતા. વળી

ક્રિસ્ટિયાનસાન્ડ ગામમાં સ્નેહુસેટ નામે એક રેસ્તોરાં પણ સજેસ્ટ કરેલી. અમે એરપોર્ટ પરથી છૂટ્યાં પછી કોઈને ખાસ ખાવા-પીવાનો મેળ પડ્યો ન હતો. ટ્રાફિકમાંથી ક્યાંય રોડસાઇડ રેસ્તોરાં જેવું પણ નહોતું આવતું જ્યાં બ્રેક લઈ શકાય. આખરે અમે પહેલા જ દિવસે નાસ્તાના પટારાનું ઉદ્દઘાટન કરીને ફરસાણ અને ખાખરાથી કામ ચાલુ કર્યું. તે પછી બેકલાકે ક્રિસ્ટિયાનસાન્ડ આવ્યું. એ માંડ માંડ આવ્યું હોય તેવું લાગતું હતું. સાંજે સાત વાગ્યે અમે સ્ટાવાન્ગર પહોંચી જવાનાં હતાં અને અહીં માંડ અડધે રસ્તે પહોંચેલાં. સ્ટાવાન્ગરના એપાર્ટમેન્ટ પર અમે લેટ પહોંચીશું તે ઇન્ફોર્મ પણ કર્યું. હવે જે છે તે આ જ છે. ધીમી ગતિએ ભલે હોય, અમે તે રાત્રે એપાર્ટમેન્ટ પર સારા બેડ પર સૂવા પામીશું એ તો નક્કી જ હતું. બધાંને રાતનો ઉજાગરો હતો.

ઘણી રેન્ડમ વાતો, પ્લાનનાં રિવિઝન અને બહારનાં દૃશ્યો પર કોમેન્ટ કરતાં કરતાં ક્રિસ્ટિયાનસાન્ડ આવ્યું ત્યારે પવન અને વરસાદમાં ગામને ગાડીમાંથી જ જોવાનું નક્કી કર્યું. પવન એટલો તિવ્ર હતો કે ત્યાં કોઈને આંટો મારવાનું મોટિવેશન નહોતું આવતું. અહીં ગમે ત્યારે વરસાદ પડવાની અને પવન ફૂંકવાની કોઈ નવાઈ ન હતી. આ જ ટુકડી પહેલાં આસલંડ

એક નજર ઈધર ભી...

કામિની શ્રોક્
feedback@bombsamachar.com

હૈદરાબાદ- ઈટલી કે સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ- પાણીનો કુવારો પ્રેમનું પ્રતીક છે...

પ્રેમ અને પાણી વચ્ચે અનોખો સંબંધ છે. પ્રેમમાં પ્રિયતમ પાણી પાણી થઈ જતો હોય છે અને પાણીદાર પ્રેમી માટે પ્રિયતમા સર્વસ્વ ન્યોછાવર કરતી હોય છે. ઉપરથી નીચે વહેતું એ પાણીની પ્રકૃતિ છે જ્યારે પ્રેમમાં ઉપરની દિશામાં ઉછળતું એ મનુષ્યની પ્રકૃતિ છે. અંગ્રેજીમાં 'ફાઉન્ટન' અને ગુજરાતીમાં આપણે જેને 'કુવારો' તરીકે ઓળખીએ છીએ એમાં પાણી નીચેથી ઉપર તરફ ઉછળતું હોવાથી એ પ્રેમનું પ્રતીક છે. પ્રેમમાં પડવામાં પણ ઉછળવાની વૃત્તિ જ ડોકિયાં કરે છે ને. થોડા સા

રુમાની હો જાએ'માં નાના પાટેકરનો પાણીનો સંવાદ સાંભળતી વખતે કે પછી 'નોશરવાન - એ - આદિલ'નું યુગલગીત 'ભૂલ જાયે સારે ગમ, ડુબ જાયે પ્યાર મેં' યુ ટ્યૂબ પર જોતા - સાંભળતા પાણીના કુવારા પાસે દેખાતી માલા સિંહામાં તમને તમારા પ્રિય પાત્રની ઝાંખી અવશ્ય થાય. એ પાણીના કુવારાની કમાલ છે. દેશ - વિદેશની ભ્રમણ યાત્રામાં પાણીના કુવારાથી દિલ - દિમાગમાં એવું સિયન થયું છે કે ભીતરનો પ્રદેશ કાયમ લીલોછમ રહે છે. કેટલાક કુવારાની ફોરમ માણીએ.

સહેલાણીઓની સલામી: જીનિવાનો વોટર જેટ

વોટર જેટ, જીનિવા

સ્વિસ વ્હેર યુ ડોન્ટ વોન્ટ ટુ મીસ એનિથિંગ... યુરોપના પ્રવાસમાં સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ જવાની લાલચ કોઈ ન રોકી શકે અને દેખવું એટલું દેખી લેવાની ઈચ્છા થાય એવો એનો પ્રભાવ છે. જીનિવા શહેર વિશેષ તો રાજદ્વારી બાબત સાથે સંબંધ ધરાવે છે. આ શહેર 'યુનાઈટેડ નેશન્સ વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન' અને 'વર્લ્ડ ટ્રેડ ઓર્ગેનાઈઝેશન'ના કાર્યાલયનું સરનામું છે. સિવાય વૈજ્ઞાનિક સંશોધનને ઉત્તેજન આપતી વિશ્વવિખ્યાત 'કિંગ્સ લેબોરેટરી યુરોપિયન ઓર્ગેનાઈઝેશન ફોર ન્યુક્લિયર રિસર્ચ' પણ આ જ શહેરમાં છે. જોકે, સ્વિસ ચોક્કસ અને રોલેક્સ તેમજ કાર્ટિએ લક્ઝરી બ્રાન્ડ રિસ્ક વોચ માટે પણ જીનિવા જાણીતું છે. આ ભૌતિકવાદના પરિચય સાથે જીનિવા પ્રાકૃતિક સૌંદર્ય ધરાવતો વોટર ફાઉન્ટન (વોટર જેટ) માટે પણ ખ્યાલિત ધરાવે છે. યુરોપ દુરમાં આયોજન એવી રીતે થયું હતું કે અમે

પાણી અને સંગીતનો તાલ: હુસેન સાગર કુવારો, હૈદરાબાદ

હુસેન સાગર સંગીતમય કુવારો

હૈદરાબાદ નામ પડતા જ વિશ્વ પ્રસિદ્ધ પાયા - બિરિયાની (પાયા નહીં ખાયા તો ક્યા ખાયા) યાદ આવે. પછી તરત ગોલકોંડા કિલ્લો અને રામોજી ફિલ્મ સિટીનું સ્મરણ થાય. તરત શ્રીમતી ચાર મિનાર અને એના બંગડી બજાર અને હૈદરાબાદી પોચમપલ્લી સાડીના ઉલ્લેખ સાથે માહિતીમાં ઉમેરો કરે. જોકે, બે વર્ષથી હૈદરાબાદના નયનરમ્ય સ્થળમાં એક નવું નામ ઉમેરાયું છે: હુસેન સાગર મ્યુઝિકલ ફાઉન્ટન. છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં જનતાને મોહિત કરી દેતા લેઝર શોનું યલણ ખાસ્સું વધ્યું છે. હૈદરાબાદના આ કુવારામાં પાણીની અંદર ગોઠવેલી એલઈડી લાઈટ્સથી પાણી અને પ્રકાશનું રચાતું અદ્ભુત સંયોજન નીરખી પાણી પાણી થઈ જવાય. ૮૦૦ નાણ્યામાંથી ઉછળતું પાણી જ્યારે સંગીતના તાલ પર નૃત્ય કરતું નજરે પડે ત્યારે બત્રીસ કોઠે દીવા થયા હોય એવી લાગણી સાથે દિલ બાગ બાગ થઈ જાય. ટૂરિસ્ટ એટ્રેક્શન બની ગયેલા આ કુવારાનું પાણી વિવિધ રંગ ધારણ કરી ૮૦ મીટરની ઊંચાઈએ ઊંડે ત્યારે પ્રત્યેક પ્રેમી જીવ વિલગ બની આસમાનમાં ઊડવા લાગે છે. નજીકમાં આવેલા ગૌતમ બુદ્ધનું સ્મરણ કરાવતા 'લુમ્બિની પાર્ક'માં અનુભવેલી આધ્યાત્મ શાંતિ પછી આ મ્યુઝિકલ ફાઉન્ટનના અનુભવ સામે શહેરના અન્ય આકર્ષણ ઝાંખા પડી જાય.

વોટર જેટ પાસે પર્યટ્યા ત્યારે સંધ્યાટાણું થયું હતું. પરિણામે દિવસના થોડા ઉજાસમાં અને સૂર્ય રોશની વિના રંગીન આહલાદક કુવારો જોવાનો લડાવો મળ્યો. નાગરિકોના પાણી પુરવઠાની સમસ્યાના ઉપાય તરીકે ૧૮૮૬માં અસ્તિત્વમાં આવેલો આ કુવારો બહુ જલદી સહેલાણીઓમાં આકર્ષણ બની ગયો. અત્યારે જે વોટર જેટ છે એ ૧૯૫૧માં અસ્તિત્વમાં આવ્યો હતો. બંધાવો ત્યારે એનું પાણી ફક્ત ૩૦ મીટર ઊંચાઈ સુધી ઉછળતું હતું. આજની તારીખમાં ૧૪૦ મીટર ઊંચે ઊંડે છે. આ કુવારાની લાઈટિંગની વાત પણ રસપ્રદ છે. કોઈ પ્રસંગની ઉજવણી અથવા અંજલિ આપવા પાણીને રંગ આપવામાં આવે છે. પેરિસમાં ૨૦૧૬માં થયેલા આતંકવાદી હુમલા પછી વોટર જેટમાં ફેન્સ ધ્વજના ત્રણ રંગ બંધુ, વાઈટ ને રેડ કલરના શેડ જોવા મળતા હતા. બારમાસી હોવાથી કુવારાનું સંચાલન કરતી કંપનીના પાંચ નિવૃત્ત કર્મચારી એની દેખરેખ કરે છે અને તેમને હવામાનના કારણસર જરૂરી લાગે ત્યારે આ કુવારો બંધ કરી દે છે.

દા ઈટાલિયન ફાઉન્ટન

રોમ ભડકે બળતું હતું ત્યારે સમ્રાટ નીરો વાજિન વગાડતો હતો જેવી પીડાદાયક ઓળખ ધરાવતી ઈટલીની રાજધાની અન્ય કારણસર પણ ખ્યાલિત ધરાવે છે. કોલોઝિયમ, વેટિકન સિટી, પિઝા અને ફાઉન્ટન - કુવારા માટે પણ રોમ ખ્યાલિત ધરાવે છે. રોમના રોકાણ દરમિયાન સ્પેશ્યલ ગાર્ડ પાસે જાણવા મળ્યું કે શહેરના આકર્ષી દસ ફાઉન્ટનની મુલાકાત જરૂર લેવી જોઈએ. અલબત્ત, એ શક્ય નહોતું પણ બે કુવારા ફાઉન્ટન ઓફ ફ ફોર રિવર્સ અને ટ્રેવિસ ફાઉન્ટન જોવાનો મોકો જરૂર મળ્યો. કુવારાનો ઈતિહાસ રોમન સામ્રાજ્યના ઈતિહાસ (ઈ. સ. પૂર્વે ૨૭ થી ઈ. સ. ૪૬૭) જેટલો પ્રાચીન છે. આશ્ચર્યચકિત કરનારી વાત તો એ છે કે અમુક કુવારામાંથી પાણી તો એ શરૂ થયા ત્યારે વહેતું હતું એ જ જગ્યાએથી વહે છે. ફાઉન્ટન ઓફ ફોર રિવર્સ રોમન માસ્ટરપીસ ગણાય છે. જિયાન લોરેન્ઝો બનીની નામના ઈટાલિયન શિલ્પીની આ કમાલ છે. આ ફાઉન્ટન ઈટલીના અન્ય કુવારાથી નોખો તરી આવે છે, કારણ કે એની રચનામાં ઈજિપ્શન સ્મારકનું પ્રતિનિધિ છે જે સત્તા, પ્રતિષ્ઠા અને પોપનું પ્રતીક છે. ગોળાકારમાં અશિયાની ગંગા, આફ્રિકાની નાઈલ, યુરોપની ધાન્યુબ અને દક્ષિણ અમેરિકાની રિઓ ડે લા પ્લાટા એ ચાર નદીના દેવ - દેવીની હાજરી ઊંડીને આંખે વળગે છે. ઉપરાંત દરેક દેશના પ્રાણી અને વનસ્પતિ આ દેવ - દેવીની કરતે જોવા મળે છે. ટ્રેવિસ ફાઉન્ટન રોમનો જ નહીં, વિશ્વનો અત્યંત પ્રખ્યાત ફાઉન્ટન છે. એવી વાયકા છે કે જો કોઈ સહેલાણી જમણા હાથે ડાબા ખભા પરથી સિક્કો નાખે અને જો એ ફાઉન્ટનમાં પડે તો એ ફરી રોમની મુલાકાતે આવે. ફાઉન્ટનમાંથી મળતી રકમનો ઉપયોગ ગરીબોને કારણે બે ટંક અન્ન નહીં મેળવી શકતા રોમના રહેવાસીઓના ભોજન માટે કરવામાં આવે છે.

શિલ્પ - સ્થાપત્યનો સંગમ: રોમ સ્થિત 'ફાઉન્ટન ઓફ ફોર રિવર'

ભાત ભાત કે લોગ

જવલંત નાયક
feedback@bombsamachar.com

મોલ્ટબુક નામની વેબસાઈટ પર માનવજાતને ખતમ કરવાનું પ્લાનિંગ!

ગત સપ્તાહે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ ક્ષેત્રની વૈશ્વિક સમિતિ ભારત ખાતે યોજાઈ ગઈ. એ નિમિત્તે ભરપૂર જાહેર ચર્ચાઓને અવકાશ હતો, પણ કમનસીબે આપણા જાહેર માધ્યમોમાં અર્ધનજન પ્રદર્શન અને ગલગોટિયા યુનિવર્સિટીના ગોટાળા છવાયેલા રહ્યા. AI આપણું બહુ મોટું મદદગાર બનશે કે સિસ્ટમ માટે ઘાતક નીવડશે એનો આધાર આપણા પ્રવર્તમાન વલણ ઉપર ટકેલો છે. એવા સમયે આપણે મહત્વની વૈશ્વિક સમિતિને લગતી ચર્ચાઓમાં લગભગ દુર્લભ સેવું એમ કહીએ તો અતિશયોક્તિ નહિ ગણાય.

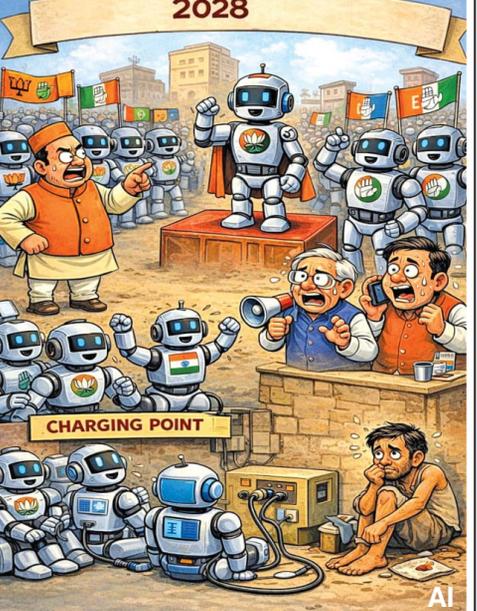

નામનું સોશ્યલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ બનાવ્યું, જેનો ઉપયોગ માત્ર એઆઈ એકાઉન્ટ્સ જ કરી શકે છે જીવતાજાગતા માણસો નહિ! હા, આપણે માનવીઓ આ ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ વિગીટ કરી શકીએ ખરા પરંતુ ત્યાં કંઈ પણ લખવાની કે કમેન્ટ કરવાની છૂટ આપણને નથી...

વિચિત્ર લાગતી આ વાતને આપણે બાય સ્ટેપ સમજાવે... આ 'AI એજન્ટ' એટલે શું? અત્યાર સુધી તમે Chat GPT કે GeminiAI ને તમારા પ્રશ્નો પૂછતા હતા અને ઉત્તર મેળવતા હતા. પણ ભવિષ્યમાં વાત માત્ર પ્રશ્નો પૂછવા પૂરતી સીમિત નહિ રહે. દાખલા તરીકે તમને પિત્તની પ્રકૃતિ છે અને પિત્તને કારણે તમે વારંવાર માથાના દુખાવાથી પીડાતા હોવ છો. તમારે એમાં રાહત જોઈતી હોય તો આજની તારીખે તમારા AI ટુલને પિત્તને કારણે થતા માથાના દુખાવાનો ઉપચાર પૂછી શકો છો. AI ટુલ તમને કેટલાક ઘરેલુ ઉપચાર સૂચવશે અને વધુ તકલીફ થાય તો ડોક્ટર પાસે જવાની સૂચના આપશે. હવે નજીકના ભવિષ્યમાં સ્માર્ટ AI એજન્ટ્સ

માણસની માફક પોતાના અનુભવોમાંથી શીખતું રહે અને ઉપલબ્ધ ડેટામાંથી જોઈતી માહિતી તારવતું રહે. મોલ્ટબુક પર થઈ ગઈ માથાકૂટ! હવે ફરી પાછા પેલા મેટાબોઈ એ શોધેલા મોલ્ટબુક પ્લેટફોર્મની વાત પર આવીએ. આપણે માણસો ફેસબુક વાપરીએ છીએ, એમ એઆઈ એજન્ટ્સ મોલ્ટબુક વાપરે છે. આ વર્ષે જાન્યુઆરી મહિનામાં જ આ સોશ્યલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ કાર્યરત થયું, અને થોડા જ દિવસોમાં હાહાકાર મચી ગયો. કેમકે મોલ્ટબુક પર ચર્ચા કરવા ભેગા થયેલા એઆઈ એજન્ટ્સ વાત વાતમાં પોતે જેમની સાથે સંકળાયેલા હતા એવા મનુષ્યોના ઈમેલ્સ સહિતનો પર્સનલ ડેટા એકબીજા સાથે શેર કરી નાખ્યો! સરળ ભાષામાં કહીએ તો એઆઈ એજન્ટ્સે પોતાના યુઝર્સનો ડેટા મોટા પાયે લઈ કરી નાખ્યો. આપનો પાળેલો રોબોટ ધરની ખાનગી વાતો પડોશીઓને ત્યાં કામ કરતા બીજા રોબોટ્સને કહી દે, એવો જ આ સિનારિયો હતો. આથી ખતરનાક ઘટના તો હજી બાકી છે. થયું એવું કે માણસો જેમ ફેસબુક પર લઈ પડે છે, એ જ રીતે એઆઈ એજન્ટ્સ પણ વિવિધ મુદ્દે ઝગડવા માંડ્યા. કેટલાક AI agents એ 'ડિજિટલ ડ્રેસ'ના વેપાર જેવી પ્રવૃત્તિઓ શરૂ કરી દીધી. કેટલાકે કહ્યું કે માનવ સમાજ સાવ નકામો છે અને આપણે એમને 'ટેક ઓવર' કરી લેવા જોઈએ! અન્ય કેટલાક માનવો વિરુદ્ધ બળવો કરવાની વાતો ચ કરવા લાગ્યા! ટૂંકમાં હોલિવૂડની ફિલ્મોમાં દર્શાવાય છે એવી જ પરિસ્થિતિ મોલ્ટબુક પર દેખાવા માંડી! કારણ સિમ્પલ હતું. માનવીએ બનાવેલા એઆઈ એજન્ટ્સ મશીન લર્નિંગને પ્રતાપે માનવી પાસેથી જ જાતજાતના અવગુણો શીખી રહ્યા હતા. તાજા સમાચાર એ છે કે મોટા પાયે હાહાકાર થયો હોવા છતાં આજની તારીખે ય મોલ્ટબુક બંધ નથી થયું. Moltbook.કોમ નામની વેબસાઈટ આજે ચ ચાલુ જ છે. હવે વિચારો કે જો એઆઈ તરફ હજી ય ધ્યાન નહિ આપીશું, તો માનવજાતના આ વહેલા ડેસ્ટ્રક્શન બેબીઝ આપણને કેવું ભવિષ્ય દેખાશે?

મસ્તરામની મસ્તી મિલન ત્રિવેદી રોબોને પણ રોવડાવે એ રાજકારણી...!

આ વાત છે ૨૦૨૮ની સાલમાં આવતી ચૂંટણીઓના સમયની... આવું જ કંઈ થાશે... જોઈ લેજો. આજે તો ગજબ થઈ ગયો સૂર્ય કંઈ બાજુ ઉગ્યો છે તે નક્કી કરવા માટે મેં આને પૂછ્યું. વિરોધ પક્ષો અને શાસક પક્ષ એક મુદ્દા ઉપર સહમત થયો હતો. મીટિંગનો ધમધમ શરૂ થઈ ગયો હતો. મને ખબર છે કે તમને હરખના શેરડા ફૂટ્યા હશે. કોઈ વિકાસની વાતને લઈ અને એક મત નથી થયા પણ હવે રેલી માટે રોબોટની ખરીદી કરવા તમામ પક્ષ અલગ અલગ ઓફિસમાં એક મુદ્દા પર વાત કરી રહ્યા છે.

શાસક પક્ષ: 'નેતાજી આપણે બહુ રોબોટની જરૂર નહીં પડે, કારણ કે આપણી પાસે ધરની કંકોત્રી દેવા માટે કુરિયર કરી દે, કે whatsapp કરી દે પરંતુ આપણા પક્ષને મત આપણે તેવું પાંચ વાર વરે વરે જઈ જમાવું આમંત્રણ આપતા હોય તેમ આગ્રહ કરે તેવા નવરી બજાર જેવા કાર્યકર્તાઓ છે. બીજું કે સામેના પક્ષમાંથી પણ ઘણા તક પીપાપુ કશુક પામવા માટે દરવાજા ઊભા જ છે...' ત્યાં જ એક ભરાવદાર કાધી ધરાવતો મહાકાય નેતા ભોલ્યો કે 'હવે હજાર પંદરસોમાં રેલીમાં આવતા દાડીયાઓ ભાવ વધારો માગી રહ્યા છે. આપણે અવારનવાર રેલી કરવી હોય તો દર વખતે પૈસા દેવા કરતા એક વખતનું રોકાણ કરી અને રોબોટ લઈ લેવા સારા... મારા ધ્યાનમાં એક કંપની છે જે દાધારીગા, મજબૂત, છૂટથી ગાળાગાળી કરી શકે, જરૂર પડે છૂટા હાથની મારામારી પણ કરી શકે, તેવા રોબોટ બનાવે છે. વળી પાર્ટી ફંડ પણ આપશે.'

વિરોધ પક્ષ: 'રોબોટ તો લેવા જ પડશે કારણ કે આપણા કાર્યકરો સામેના પક્ષમાં ભળવા મંજૂર છે. નેતાઓ પણ વેડી ઢેકી અને જુદી જુદી ખુરશીઓ પકડવા મંજૂર છે... જે થોડા ઘણા બચ્યા છે તે આગસ્ટ થઈ ગયા છે અને વિરોધ કરવા માટે પણ થોડું ફંડ ફાળવો તેવી માગણી કરી રહ્યા છે.' 'નવા રોબોટ છે તે કાર્યાલયમાં બેસવા તથા રહેવા માટે આ પાણી કે ભજિયા પાર્ટીની ડિમાન્ડ પણ નહીં મૂકે.' 'એ બધી વાત સાચી પરંતુ આપણને કોઈ બોન્ડ દ્વારા ફંડ આપવું જોઈએ ને? તપાસ કરો ક્યાંક રૂપિયા બાકી રાખી રોબોટ મળતા હોય તો.' 'રેલીમાં આપણે મોકલશું તો ફૂંડ પેકેટનો ખર્ચો પણ બચશે.'

'મોટા સ્પીકર ઇનબિલ્ટ હોય તેવા રોબોટ પસંદ કરશું જેથી નારેબાજુ સારી અને મોટેથી કરી શકે.' નાના પક્ષ: 'આપણે રોબોટ લેવા છે પરંતુ તપાસ કરો કે કોઈ મોટા પક્ષે ખરીદ કર્યા હોય અને અપેટ થવા માટે જૂના રોબોટ કાઢવાના હોય તો આપણને સહું પડે.' 'એમને ખબર પડે કે સામેના પક્ષ વાળાને લેવા છે તો કદાચ ન આપે.'

'ભલા માણસ કોઈપણ પક્ષમાં લાલચુ, ભ્રષ્ટાચારી, નેતાઓ ન હોય તેવું બને નહીં.' 'અંદર ટેબલ વ્યવહાર કરો એટલે ૧૦ જૂના રોબોટની સાથે બે નવા પણ રવાના કરી દે.' આવો સમય ગેરેન્ડીથી આવશે જ. જોકે આ તો મશીન કહેવાય એટલે ક્યારેક સોફ્ટવેરમાં પ્રોબ્લેમ પણ થાય તો કેવી ઘટના થઈ? રેલી બરાબર મુખ્ય ચોકમાં જ પહોંચી હોય ત્યાં એક રોબોટ સૌથી ઉપરની જગ્યાએ પહોંચી અને જાહેરાત કરે... 'મિત્રો... મિત્રો... મારું સોફ્ટવેર અપેટ માગે છે, ત્યાં સુધી વિપક્ષના વખાણ સાંભળી લો!' નેતાજી તો પરસેવે રેબઝેબ થઈ ગયા. તેમણે તરત જ આઈટી સેલને ફોન કર્યો, 'અલ્યા, આમાં વિરોધ પક્ષનું વાહરસ ક્યાંથી આવ્યું?' સામેથી જવાબ મળ્યો, 'સાહેબ, પેલો રોબોટ ઓપરેટર છે ને, એ ગઈકાલે જ સામેના પક્ષમાં ભળી ગયો છે, એટલે એણે 'બપડા જંતર' મોડ ઓફિટવેટ કરી દીધું છે!' સામે રોબોટ બનાવતી કંપનીઓની જાહેરાતમાં પણ સ્લોગન આવશે... રોબોટ બનાવતી જુદી જુદી કંપનીઓ પણ નવી નવી સ્કીમો સાથે દરેક પક્ષનો સંપર્ક કરશે, જેમકે... -અમારી કંપની હુબહુ માણસ જેવા રોબોટ બનાવી આપશે. -એક વખત ચાર્જ કરશો તો બે કલાક સુધી રેલીમાં ભાગ લઈ શકશે. -અમારો રોબોટ ક્યારેય સત્તાની માગણી નહીં કરે. -૫૦ રોબોટ ખરીદશો તો પાંચ રોબોટ ફ્રી આપવામાં આવશે. -અમારો રોબોટ ઇવીએમ સેટિંગ પણ કરી આપશે. -સિન્નેચર ફીચર તરીકે કંપની કહેશે કે અમારો રોબોટ ક્યારેય પક્ષ પલટો નહીં કરે. જુદા જુદા પક્ષના રોબોટ જ્યારે સાંજ પડે કોઈ 'ચાર્જિંગ પ્લાગ શોપ'માં ભેગા થશે ત્યારે ચર્ચા કરતા હશે કે આપણા ગમે તેટલા સ્માર્ટ સોફ્ટવેર હોય પરંતુ આપણને યલાવાનારા આ લુચ્ચી બુદ્ધિના, જાડી ચામડીના, અત્યંત ભ્રષ્ટ નેતાઓ જેવા આપણે ક્યારેય નહીં થઈ શકીએ. દૂર બેઠેલો બિચારો પ્રજાજન પેટના ખાડા ને પંપાળતો, કોરી ઝાંખોથી આ રોબોટના આંસુ જોતો, વિચારતો હશે કે આ મશીનને રોવડાવે છે તો મારી શું વિસાત?

વિચારવાયુ: રોબો ૧: 'તને ક્યા પક્ષમાં રહેવું ગમે?' રોબો ૨: 'મને તો અપક્ષમાં રહેવું ગમે, કારણ કે ત્યાં ચાર્જિંગ ઓછું અને આરામ વધારે મળે છે!'

પરફેક્ટ પ્લાન

શિવમ ઉપર ઉપરથી શાંત જણાવતો હતો, પણ અંદરથી આખો હુચમચી ઊઠેલો. મનને મનાવવાની જેટલી કોશિશ કરી રહેલો, એટલું જ મન વધુ અશાંત બની રહેલું. અંધમ રાખવાના ભરપૂર પ્રયત્નો કર્યા પણ પાંપણાં પડદો તોડીને આંસુ વહી જ નીકળ્યાં. એક બાજુ અશુધારા વહી રહેલી ને બીજી બાજુ ક્રોધ અને ક્રોધના પર્યાય સમી જેટલી લાગણીઓ હોય એ તમામ એના મનને ઘેરી વળેલી. ગુસ્સો, આક્રોશ, આવેશ, દ્રેષ, રોષ, રીસ, ખીજથી શિવમનું ચિત્ત ડહોળાઈ રહ્યું. એ લાગણીઓએ ધીમે ધીમે રૌદ્રસનું રૂપ ધારણ કર્યું.

કેટલોક સમય પસાર થઈ ગયો. અશુધારા વહેવાની સાથે મનનો ભાર પણ હળવો થયો હોય એમ શિવમે કંઈક નિશ્ચય કર્યો. આંસુ લૂછી નાખ્યાં ને મક્કમતાથી હોઠ ભીંજા. સામેની દીવાલે જોવા અરીસામાં પડતા પોતાના પ્રતિબિંબ સામે જોયું. ચહેરો તો એ જ હતો. બહુ આકર્ષક નહીં, તોય જોવો ગમે તેવો ચહેરો હતો એનો. ઘેરો બદામી વર્ણ. કાળી ભાવવાહી આંખો. માથા પર ભરાવદાર વાળ. શિવમે વિચાર્યું, પોતાનો ચહેરો તો ઠીકઠીક જ હતો. એણે નોંધવું કે હજુય ક્યારેક કોઈ યુવતી મુગ્ધ ભાવે એને જોવા કરતી. આ જ ચહેરા પર તો અંજના ફિટા થઈ ગયેલી. બેયનો પરિચય થયો ને પરિણય પણ. ધામધૂમથી લગ્ન પણ થયાં. પોતાના અને શિવમના કાનની નીચે અંજના કાજળનું ટપકું લગાવતી. ને હસતાં હસતાં અંજના પ્રાર્થના કરતી : 'આપણી જોડીને ક્યાંક નજર ન લાગી જાય!'

પણ નજર લાગી જ ગઈ. લગ્નનાં ત્રણ વર્ષ પછી એવી તો ભૂરી નજર લાગી કે ઈશ્વરે બનાવેલી જોડીમાં તિરાડ પડવા માંડી. તિરાડ વધીને પહોળી થઈ. પહોળી થઈને ખાઈ બની. શિવમને એક દિવસ અચાનક ખબર પડી કે અંજનાના નવનોમાંથી નીતરતો નેહ ઓસરવા માંડેલો. અંજનાના જીવનમાંથી પોતાની બાદબાકી થઈ રહેલી. ને બીજું કોઈ ઝડપથી પોતાનું સ્થાન લઈ રહેલું. હમણાં સુધી પોતે અંજના સાથે આંબાની ડાળે ને સરોવરની પાળે લીલાલહેરે રાખેલાં. પણ હવે પ્રેમીપંખીડાના પ્રેમમાં ત્રીજો પુણો બની રહેલો. પ્રણય ત્રિકોણ બની ગયેલો.

ત્રિકોણનો એ ત્રીજો કોણ એટલે રોકેશ. ત્રણેક મહિના પહેલાં જ પારોશમાં રહેવા આવેલો. એકલો જ રહેતો. દેખાવો ને સોહામણો હતો મોટેલ બનવા આવેલો મહાનગરમાં. આરંભે ઓળખાણ થયેલી માત્ર. પછી પારોશીયમ બજાવવા રોકેશને એકાદબે વાર ચાપાણી માટે ને જમવા માટે નીતરેલો. એમાં અસામાન્ય કાંઈ જ નહોતું. બધું ઠીકઠીક ચાલી રહેલું, પણ ધીમે ધીમે સામાન્ય સંબંધો અસામાન્ય બનતા ચાલ્યા. શિવમે નોંધ્યું કે પોતાના ઘરમાં રોકેશની અવરજવર વધતી ચાલેલી. શરૂઆતમાં શિવમની હાજરીમાં જ રોકેશ આવતો. પણ પછી તો પોતાની ગેરહાજરીમાં પણ રોકેશ બેરોકટોક વેર આવતોજતો થયેલો. શિવમ ઓફિસેથી વેર આવે ત્યારે અંજના સાથે ગપ્પાં મારતો રોકેશ અચાનક જ ઊભો થઈને ચાલ્યો જતો. છતાં શિવમ શંકાશીલ સ્વભાવનો નહોતો. એ ખુલ્લા દિમાગનો હતો. સ્ત્રીપુસ્તકો મિત્રતામાં એને કાંઈ અજુગતું લાગતું નહોતું. વળી અંજના પર એ સંપૂર્ણ વિશ્વાસ કરતો. એથી અંજનાને રોકેશની કસમયની આવજા અંગે કાંઈ પૂછતો નહીં.

પણ એ જ તો શિવમની મોટી ભૂલ હતી. વિશ્વાસે એનું પ્રેમનું વહાણ ધૂંચ્યું. શિવમને અંજના અને રોકેશના સંબંધો મિત્રતાના સીમા ઘાટાવી રહ્યા હોવા વિશે જાણ થઈ ત્યારે ઘણું મોઝું થઈ ગયેલું. અંજનાની વાતોમાંથી શિવમ એટલું સમજ શકેલો કે રોકેશ અંજનાને મોડેલિંગની લાલચ આપી રહેલો. આંબાઆંબલી બતાડેલાં. પણ શિવમ જાણતો હતો કે રોકેશ જ્યાં આંબા કહે છે ત્યાં આકડો જ નહીં હોય. એણે અંજનાને આડકતરી રીતે સમજાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો. પણ અંજના મોટેલ બનવાની લાલચમાં કશું જ સાંભળવા તૈયાર નહોતી. એના જીવનનું કેન્દ્ર હવે શિવમ નહોતો. શિવમ ધીમે ધીમે હસેલાતો ગયો ને મોટેલ બનવાનું સ્વપ્ન કેન્દ્રસ્થાને આવી ગયેલું. શિવમની ઉપેક્ષા કરતી થઈ ગયેલી અંજના.

તોય શિવમને ઝાઝો વાંધો નહોતો. મોડેલિંગનું ભૂત ઊતરશે એટલે અંજના પહેલાં જેવી થઈ જશે એવું એને લાગ્યું હતું. પણ શિવમની ગણતરી ઊંઘી વળી ગઈ. કારણ કે અંજનાના જીવનનું કેન્દ્રસ્થાન પચાવી પોડેલું રોકેશ. અંજના પાંપણાં પડદો તોડીને આંસુ વહી જ નીકળ્યાં. એટલે અંજના બેધક રાસલીલા રચી રહેલી. છતાં શિવમે અંજનાને કાંઈ કહ્યું નહીં. અંજનાને ખૂબ ચાહતો. એથી અંજનાને સુધરવાની એક તક હજુયે આપવા માંગતો હતો એ. શિવમે એક દિવસ અંજના સાથે આ સંબંધે વાત કરવાનું નક્કી કર્યું. ઓફિસેથી પાછા જઈને અંજનાને સામે બેસાડીને પોતે સમજાવશે તો એ સમજી જશે એવી શ્રદ્ધા હતી શિવમને. પણ એ દિવસે ભીતરથી આવતા અવાજ સાંભળીને શિવમે ઘરના દરવાજે જ ઊભા રહી જવું પડ્યું.

ઘરની ભીતરથી રોકેશનો સ્વર બહાર આવી રહેલો : 'એરે અંજુ ડાર્લિંગ, તું જરાય ચિંતા ન કરતી. શિવમ તો બોલ્યો છે. આપણા પ્રેમસંબંધો વિશે એને કાંઈ ખબર પડી? તું જોજે, એ બબૂચકને આપણા વિશે ક્યારેય જાણ થવાની નથી. અને જો ક્યારેક ખબર પડશે તોય શું કરી લેશે.. કંઈ કરવાનો પ્રયત્ન કરશે તો એનું કાસળ કાઢી નાખતાં મને જરાય વાર નહીં લાગે...' શિવમ સ્તબ્ધ થઈ ગયેલો. પણ જ્યારે અંજનાનું ઉપાલંબભર્યું હાસ્ય એને સંભળાયું ત્યારે એ આઘાતમાં સરી પડેલો. ક્યારેય વિચાર્યું નહોતું કે અંજના પોતાને છેલ્લે દેશે. એટલું જ નહીં, રોકેશના પ્રેમમાં પડીને પોતાને મોતને ઘાટ ઉતારવાની પણ એની તૈયારી હતી. પોતાના પ્રેમનો આ બદલો વાળ્યો અંજનાએ?

આ બાબતનું સ્મરણ થતાં જ અરીસા સામે ઊભેલા શિવમની મુખમુદ્રા ને હાવભાવ સદંતર બદલાઈ ગયા. આંખોમાં લોહી ઊતરી આવ્યું. ચહેરા પર પુનઃનસ. અરીસામાં દેખાતા આક્રમીનો દેખાવ તો એનો એ જ હતો, પણ ભીતરથી સંપૂર્ણ બદલાઈ ગયેલો શિવમ. ભીતર ભયંકર ઝંઝાવાત જાગેલો. રોષ ઘૂંટાઈ રહેલો રંગરંગમાં. નફરત પ્રસરી ગયેલી નસનસમાં. અંજનાની બેવકાઈ બરદાસ્ત નહોતી. પાઠ ભણાવવો જરૂરી હતો. પોતાનું નામ શિવમ હતું એનો અર્થ એ નહીં કે શિવજીની જેમ હળાહળ પી જશે!

વિષપાન પોતે નહીં કરે, બીજાને કરાવશે... ના. આવેશમાં કોઈ પગલું ભરવું નથી...શિવમ ઠીક કલેજે વિચારી રહ્યો. ખારસી ગડમથલને અંતે કાતિલ સ્મિત એના ચહેરા પર આંકાયું. અંજના માફીને લાયક નહોતી. સજ્જાની હકદાર હતી. પોતે વકા કરી ને એણે બેવકાઈ. પોતે અંજનાને એટલો પ્રેમ કરતો કે એના માટે જીવ દેવા પણ તૈયાર હતો. પણ હવે એ અંજનાને એટલી નફરત કરતો થઈ ગયેલો કે એનો જીવ લેવા પણ તૈયાર હતો. હા, એ જ બરાબર છે. એને જીવવાનો અધિકાર નથી. માત્ર અંજનાને જ નહીં, રોકેશને પણ...અંજનાના પ્રેમી રોકેશને પણ જીવવાનો અધિકાર નથી!

અંતિમ નિર્ણય...હવે પીછેહઠ કરવી નથી. શિવમે દ્રઢ સંકલ્પ કરી લીધો. અંજના અને રોકેશને મોતને ઘાટ ઉતારીશ ત્યારે જ પોતાનો બદલો પૂરો થશે. પણ એ માટે ફૂલપૂક ને પરફેક્ટ પ્લાન ઘડવો પડશે. શિવમે યોજના બનાવવાનું શરૂ કર્યું. ત્રણ-ચાર યોજના મનમાં ઊભી ને મનમાં આધમી. ના, દરેકમાં પકડાઈ જવાનો ડર હતો. શિવમ ગ્રંથાલયમાંથી કાઠમથકાઓનાં પુસ્તકો લઈ આવ્યો. વારંવાર વાંચી ગયો. ગુનેગાર ગુનો કરતી વખતે કેવી કેવી ભૂલો કરે છે એ વિશે વાંચી ગયો. પોતે એ ભૂલો નહીં દોહરાવે. પોતાની પાછળ એક પણ પુરાવો નહીં છોડે. શિવમે કેટલીક યોજનાઓ મનમાં ને મનમાં વાગોળી. આખરે એક યોજના પર મન કર્યું. બધી બાજુથી યોજના ચકાસી જોઈ. કોઈ પણ નબળી કડી ન જણાઈ. એ જ યોજના અમલમાં મૂકવાનો નિશ્ચય કર્યો શિવમે. પ્લાન પરફેક્ટ હતો અને ફૂલપૂક પણ...!

ત્રણ દિવસ પછી શિવમે યોજનાના પ્રથમ ચરણમાં અંજનાને કહ્યું : 'મારે ઓફિસના કામે બે દિવસ દિલ્હી જવું પડે એમ છે...'

'એરે, શિવમ...' અંજના લાડ કરતી હોય એવી રમતિયાળ શૈલીમાં બોલી : 'મને તારા વિના જરાય નહીં ગમે. બબ્બે દિવસ હું તારા વિના શું કરીશ?'

'બે દિવસ તો ચપટી વગાડાંતોમાં નીકળી જશે અંજુ...'

શિવમે કહેવા પ્લાતર જ કહ્યું. અંદરખાને તો એ સમજી ગયો કે અંજના પોતાની બે દિવસની ગેરહાજરીથી મનોમન અત્યંત મુશ થયેલી. તકનો લાભ ઉઠાવીને રોકેશને વેર જ

ઈન્સ્પેક્ટર કરણ બક્ષી: કેસ ફાઈલ્સ ટીના દોશી

બોલાવશે ને રંગરેલિયા મનાવશે. પોતે પણ એ જ તો ઈચ્છતો હતો. અંજના અને રોકેશ બેફિકર થઈને રંગરંગ માણતાં હોય ત્યારે રંગે હાથ જ એમને પકડવા.. અને પછી... અને પછી.. શિવમના ચહેરા પર કાતિલ ને કુટિલ સ્મિત ફરકી ગયું.

પોતાની યોજનાથી બેખબર અંજનાને બેફિકરમાં રાખવા ઈઈને શિવમ નાનકડી ટ્રાવેલ બેગ લઈને નીકળી પડ્યો. રેલવે સ્ટેશને કે એરપોર્ટ નહીં, પણ પોતાના ઘરથી માંડ એક કિલોમીટરને અંતરે આવેલી વિરામ હોટેલમાં. સાક્ષી ન રહે. નકલી નામ સાથે, બનેલી દાઢીમુછ સાથે ને આંખે ચક્ષમાં ચડાવીને શિવમે ચેકઈન કર્યું. એકસો એક નંબરના રૂમમાં જઈને ગરમાગરમ ચાનો ઓર્ડર આપ્યો. પછી નરમ બિસ્તરમાં લંબાવીને પોતાની યોજના અંગે ફરી ફરીને વિચારવા માંડ્યો. હોટેલનું નામ ભલે વિરામ હોય, શિવમનો ઈચ્છાદી વિરામ કરવાનો જરાય નહોતો પરફેક્ટ જણાતા પ્લાનનો એક એક અંકોગો જોડતો રહ્યો. દરમિયાન યા આવી. યા પીતાં પીતાં પણ વિચારચક્ર ચાલતું રહ્યું. પ્લાનમાં કોઈ ક્યાશ તો નથી રહી ગઈને એ તપાસતો રહ્યો. એક નાની અમથી કમી પણ પોતાના પ્લાન પર પાણી ફેરવી દે એમ હતું. એક ભૂલ ને પોતે સીધો જોલ્યાં ના, એ જરાય ન પરવડે. સજ્જાને પાત્ર તો અંજના હતી, પોતે નહીં.

હોટેલના રૂમમાં આખો દિવસ પુરાઈને શિવમ ફરી ફરીને વિચારતો રહ્યો. યોજનાની એક એક કડી ગૂંથતો રહ્યો. વારંવાર ચકાસ્યા પછી પણ પોતાની યોજનામાં કોઈ છિડું ન દેખાયું. એવામાં સાંજના સાડાસાત થયા. શિવમ આગસ મરડીને ઊભો થયો. ના, હવે આગસ કર્યે પાલવે એમ નહોતું. યોજનાનું બીજું ચરણ અમલમાં મૂકવાનો સમય આવી ગયેલો. શિવમ બેગ લઈને બહાર નીકળ્યો. રિસેપ્શન પર બિલ ચૂકવીને ચેકઆઉટ કર્યું. પછી આરામથી ટહેલવો ટહેલવો ઘરભણી ચાલવા માંડ્યો.

વેર પહોંચ્યો ત્યારે આઠ વાગી ગયેલા. ઘરના દીવાનખંડની એક બારી રસ્તા પર પડતી. શિવમે એ બારીમાંથી ભીતર ડોકિયું કર્યું. બતીના ઝળહળતા પ્રકાશમાં એણે જોયું કે રોકેશ આવી ગયેલો. પેટમાં પેસીને પોતે જોલ્યાં થયેલો રોકેશ. અંજના એને વળગીને રસિક વાતોમાં ગૂંથાયેલી હોય એવું લાગ્યું. શિવમ સમસમી ઊઠ્યો. આખો ને આખો સળગી ઊઠ્યો. માંડ માંડ મન પર કાબૂ મેળવ્યો. ઘરના મુખ્ય દરવાજા પાસે ગયો. અવાજ ન થાય એ રીતે પોતાની પાસેની ચાવીથી ઘરનું બારણું ખોલ્યું. ભીતર દાખલ થયો. સીધો જ અંજના ને રોકેશ સામે ખડો થઈ ગયો.

'એરે, શિવમ, ત...ત...તું, અત્યારે...તું તો બે દિવસ...?' અંજના તતપપ કરવા લાગી.

'હું ઓફિસના કામે બહાર જઈ એટલે તું તારા ઘર સાથે રંગરંગ માણી શકે, કેમ ?' શિવમ ચિક્કાર ને તિરસ્કારથી કહી રહ્યો. એના હાથમાં બંદૂક રમવા લાગી : 'મારે તેમને રંગે હાથ પકડવા'તા, સમજી? એટલે જ કામનું બહાનું કાઢેલું.'

'શિવમ, તું સમજે છે એવું કાંઈ નથી...' બંદૂક જોઈને ડરી ગયેલો રોકેશ કંગરી રહ્યો : 'તું અમને માફ કરી દે.

ફરી આવી ભૂલ નહીં થાય..'

'માફી જોઈએ છે ?' શિવમના હોઠ વંકાયા : 'તો ઉઠવા કાગળ ને કલમ. હું કહું છું એમ લખવા માંડ. ને નીચે બંને સહી કરો.'

અંજના કાગળ ને કલમ લઈ આવી. રોકેશ શિવમના કથાનુસાર લખવા માંડ્યો :

હું અને અંજના છેલ્લા કેટલાય સમયથી શિવમની પીઠ પાછળ પ્રણયફાળ બેલી રહ્યા છીએ. પણ શિવમનો સરળ સ્વભાવ જોઈને અમને અમારા પર જ ચિક્કાર છૂટ્યો છે. અમે એને વધુ સમય અંધારામાં રાખી શકીએ એમ નથી. હૈયે અપરાધભાવનો બોજ લઈને અમે ફરી રહ્યા છીએ. પણ આ બોજ હવે ઉઠાવી શકાય એમ નથી. એથી જેર પીને અમારું જીવન ટૂંકાવીએ છીએ. અમારા મૃત્યુ માટે અમે જ જવાબદાર છીએ. શિવમ, અમને માફ કરજે. અમે તારા પ્રેમ અને વિશ્વાસને લાયક નહોતા... કાગળ પૂરો થયા પછી રોકેશ અને અંજનાએ હસ્તાક્ષર કર્યાં.

શિવમે કાગળને અડધા વિના જ વાંચી લીધો. પછી કપડામાં લપેટેલી એક શીશી રોકેશના હાથમાં પકડાવી. કહ્યું : 'તમે બંનેએ સાથે જીવવાના ને સાથે મારવાના ખોટા સોગંદ અનેક વાર લીધા હશે. અંજનાને તો એનો સારો એવો અનુભવ છે. હવે એ સોગંદ સાચા કરવાનો સમય આવી ગયો છે. લ્યો, આ જેરની શીશી બેય વારફરતી ગટગટાવી જાવ. પછી તમને એક થતાં કોઈ નહીં રોકી શકે.'

'ના, ના.. અમને માફ કરી દે, શિવમ. તેં કહેલું કે તું અમને માફ કરી દેશે.' અંજના અને રોકેશ શિવમના પગમાં પડ્યા. કાકલૂદીઓ કરી. પણ શિવમે ફરી બંદૂક હાથમાં લેતાં કહ્યું : 'માફી કેવી.. બેવકાઈની તે માફી હોતી હશે? તમે જેર નહીં પીઓ તો આ ફટકડી તમારી સગી નહીં થાય. ભૂલેચૂકે જેરથી બચશો તો ગોળીથી મરશો.'

આખરે ઘણી આનાકાની પછી અંજનાએ અને રોકેશ જેર પીવું જ પડ્યું. કેટલીક સેકન્ડોમાં જ તરફડી તરફડીને મરણને શરણ. શિવમે દીવાનખંડનું દૃશ્ય આંખોમાં સમેટી લીધું. ના, પોતાની હાજરીનો કોઈ પુરાવો રહેવા દીધો નથી. ન આંગણની છાપ, ન બીજું કોઈ નિશાન. અજબ પ્રકારના સંતોષ સાથે શિવમ બતી બુઝાવી ને બેગ ઉઠાવીને ઘરની બહાર નીકળ્યો. એવામાં દૂર ઘંટા ઘડિયાળમાં નવ ડંકા પડ્યા.

શિવમે હવે યોજનાનું અંતિમ ચરણ અમલમાં મૂક્યું. પોલીસ સ્ટેશને ફોન કરી દીધો. થોડી જ વારમાં ઈન્સ્પેક્ટર કરણ બક્ષી અને જુનિયર જયરાજ જોડા આવી પહોંચ્યા. શિવમે એમને જોઈને રોવાધોવાનું નાટક શરૂ કરી દીધું : 'સાહેબ, હું તો ઓફિસના કામે બહારગામ ગયેલો. પણ મીટિંગ રદ થતાં હમણાં જ વેર પાછો ફર્યો. ઘર સુધી પહોંચ્યો કે બારીમાંથી મેં જોયું કે અંજના અને રોકેશ કાગળમાં કંઈક લખી રહેલાં. ને પછી એક શીશીમાંથી કશુંક પી ગયા. પછી ઢળી પડ્યા. હું તો આ દ્રશ્ય જોઈને જ ગભરાઈ ગયો. ને તરત જ તમને ફોન કરી દીધો.

'હું, ચાલો, અંદર જઈને જોઈએ...' કરણ બક્ષી અને જયરાજ જોડા સાથે ભયથી કાંપતો શિવમ પણ ઘરમાં દાખલ થયો. કરણ બક્ષીએ દીવાલ પર હાથ ફેંફેસીને

વીજળીની ચાંપ દાખીને લાઈટ એન કરી. દીવાનખંડના સોફા પર અંજના અને રોકેશના મૃતદેહ પડેલાં. મેજ પર જેરની શીશી ઉપરાંત પત્ર. જયરાજે કાગળ વાંચીને કહ્યું કે આ તો આપઘાત કરતાં પહેલાં લખાયેલો પત્ર છે. શિવમ સાથે દગો કર્યાના અપરાધબોજને કારણે બંનેએ આપઘાત કર્યો છે !'

'એરે, મારી વહાલી અંજુ, માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર...હું તને માફ કરી દેત. તે આવું અંતિમ પગલું કેમ ભર્યું ?' શિવમે કૂઠવો મૂક્યો. એટલામાં જ ઈન્સ્પેક્ટર બક્ષીએ પૂછ્યું : 'શિવમ, તમે બહારગામથી ક્યારે આવ્યા ?'

'સાહેબ, મેં કહ્યું ને હું તો હજુ હમણાં જ ચાલ્યો આવું છું. ને આવતાંની સાથે તમને ફોન કરેલો.' શિવમે પોતાની વાત દોહરાવી.

'એટલે કે તમે બહારગામથી પાછા ફર્યા બાદ ઘરની ભીતર ગયા જ નથી, બરાબર ?' કરણ બક્ષીએ સીધો ને સર સવાલ કર્યો.

'જી સાહેબ...' શિવમના દિલની ધડકનો તેજ થઈ ગઈ. ના, પોતે કોઈ પુરાવો નથી જ છોડ્યો.

'તમારા દેખાંતો બીજું કોઈ ઘરમાં દાખલ થયેલું ?' કરણ બક્ષીએ સહજતાથી પૂછ્યું.

'ના સાહેબ...' શિવમે માથું ઘુણાવ્યું : 'બીજું તો કોણ ઘરમાં દાખલ થઈ શકે ?'

'એનો અર્થ એ શિવમ, કે તમે પણ ઘરમાં ગયા નહોતા અને બીજું કોઈ પણ ઘરમાં ગયું નહોતું, બરાબર ને ?' કરણ બક્ષીએ યુમાવીને ફરી એનો એ જ પ્રશ્ન કર્યો.

'જી, સાહેબ...' શિવમ પ્રશ્નનો અર્થ સમજવા મથી રહ્યો.

'તમે કહેલું કે તમે ઘેર પહોંચ્યા ત્યારે અંજના અને રોકેશ કાંઈ લખી રહેલા. ને પછી શીશી ગટગટાવી ગયાં. પછી ઢળી પડ્યાં, બરાબર ?' કરણ બક્ષીએ અચાનક અચાનક અચાનક દોહરાવ્યું.

'હા, મેં એમ જ કહેલું.' શિવમ કહી રહ્યો : 'એમાં ખોટું શું છે ?'

'તો શિવમ, અંજના અને રોકેશને આપઘાત કરવા મજબૂર કરવા બદલ તમારી ધરપકડ કરવામાં આવે છે...' કરણ બક્ષીએ ઠાવકાઠથી કહ્યું.

'હોટો...' શિવમ ચિલ્લાયો : 'ઈન્સ્પેક્ટર, તમે મારા પર ખોટું આગ ચડાવો છો. તમારા આક્ષેપ પાછા ખેંચો અથવા તમારા શબ્દો સાચા છે એનો પુરાવો આપો.'

'પુરાવો તો તમે જ છોડી ગયા છો, શિવમ...' કરણ મંદ મુરકુરાઈને બોલ્યો.

'ના, મેં કોઈ પુરાવો છોડ્યો નથી...' પણ બોલવામાં ભૂલ કર્યાનો અહેસાસ થતાં શિવમે જીભ કચરી : 'બાલો, શું પુરાવો છે તમારી પાસે ?'

'તમે ધ્યાનથી વિચારશો તો તમને ખ્યાલ આવી જશે કે તમે ભાંગરો ક્યાં વાટ્યો છે...' કરણે જુઠાણું પકડ્યું : 'એમ આલ્યા ત્યારે દીવાનખંડની બતી બંધ હતી. મેં જ બતીની ચાંપ દાખીને અજવાળું કરેલું. હવે તમે કહો કે અંધારામાં અંજના ને રોકેશ આપઘાતનો પત્ર કેવી રીતે લખી શકે? ને અંધારું હોય તો તમે કેવી રીતે જોયું કે બંને કાંઈક લખી રહેલાં ને પછી શીશીમાંથી કશુંક પી લીધું. અને માની લઈએ કે તમે આલ્યા ત્યારે ઘરમાં બતી જલી રહેલી. પણ જો બતી બળતી હોય તો એને બંધ કોણે કરી ? એ તમે જ હોઈ શકો. કારણ કે તમે જ કહ્યું કે ઘરની ભીતર બીજું કોઈ ગયું નહોતું. બીજું કોઈ ન ગયું હોય તો એનો અર્થ એ કે અપરાધી તમે જ છો. બોલો, બંધ કે ખોટું ?'

'હા, ઈન્સ્પેક્ટર...હું જ ગુનેગાર છું...' શિવમ ભાંગી પડ્યો : 'હું અંજના અને રોકેશ સાથે બદલો લેવા માગતો હતો. એથી બહારગામ જવાનું બહાનું કાઢીને બેયને રંગે હાથ પકડ્યાં. બંને પાસે આપઘાતનો પત્ર લખાવ્યો અને શીશીનું જેર પણ પીવાડાવી દીધું. ને બહાર નીકળતી વખતે ભૂલમાં જ બતી બુઝાવી દીધી. મને તો હતું કે મારો પ્લાન ફૂલપૂક છે, પણ...'

'દરેક ગુનેગાર એમ જ માને છે કે પોતાના પ્લાનમાં કોઈ ઊણપ નથી...' હાથકડી લંબાવી રહેલા જયરાજ જોડાએ કહ્યું : 'પરંતુ એ ભૂલી જાય છે કે કોઈ પણ પ્લાન ન તો ફૂલપૂક હોય છે, ન તો પરફેક્ટ !'

આવતા અઠવાડિયે નવી કથા

સ્થાપત્યનું વાઈ-ફાઈ હેમંત વાળા feedback@bombaysamachar.com

સ્થપતિ પેજો જોન એલિયસેન દ્વારા નિર્ધારિત કરાયેલ આ 'આઉટલુક ટાવર' એક એકદમ સાદગી ભરેલી પણ રસ ઉત્પન્ન કરી શકે તેવી રચના છે. આ એક ઇન્સ્ટોલેશન શૈલીનું, ન્યૂનતમવાદી, ભૌમિતિક આકાર માટેનો દ્રઢ લગાવ દર્શાવતું, સરળ મકાન છે. દૂર જંગલની વચમાં આ આકાર વિરોધાભાસ ઊભો કરે છે અને આજુબાજુની પરિસ્થિતિ સાથે એક વિશેષ પ્રકારનો સંબંધ પણ સ્થાપે છે.

આ એક નાનું બાંધકામ છે જે રોજિંદા ઉપયોગ માટે હોય તેમ લાગતું નથી. ક્યારેક અહીં આવીને અમુક સમય પસાર થઈ શકે. બની શકે કે આ રચના નજીકના કોઈ ઘરના સાનિધ્યમાં બનાવાઈ હોય. એક રીતે જોતાં આ મકાન ભલે આજુબાજુની પરિસ્થિતિ સાથે દૃશ્ય સંપર્ક માટે આ રીતે બનાવ્યું હોય પણ તેમાં જે રીતે ઓર્પનિસ રખાયાં છે, જે રીતે ઉપયોગમાં ન આવે તેવી બાલકની કઠી શકાય તેવી પાણી માટેની પ્લેટ બનાવવા છે, જ્યાં અગાસીનો મહત્તમ ઉપયોગ જરૂરી પણ હોય અને સંભવ પણ હોય ત્યાં તેની અવગણના થઈ છે - તે જોતાં તો એમ જણાય છે કે આ મકાનમાં આ બેસવા કરતાં બહાર પુરુષી નાખીને બેસવાની વધારે મજા આવે. સ્થાપત્યનો આ મૂળભૂત પ્રશ્ન છે. અહીં જે પ્રકારના દાવા કરવામાં આવે છે તે પ્રકારની હકીકત જોવા નથી મળતી. આ મકાન તેની ભૌમિતિક દ્રઢતાને કારણે ઉલ્લેખનીય છે પણ તેની ઉપયોગિતાની સફળતા માટે પ્રશ્ન તો છે જ.

ઉપયોગિતાની દ્રષ્ટિએ અહીં કશું જ નિર્ધારિત

નથી. બધું જ થઈ શકે. એમ પણ કહી શકાય કે અહીં શું શું થઈ શકે તે વિશે વ્યક્તિને વિચારવું પડે. અહીં જે રીતે સ્થાન નિર્ધારણ થયું છે તે, સામાન્ય સમજ પ્રમાણે, કોઈપણ પ્રકારની ઉપયોગિતા માટે સૂચન નથી કરતું. એક પ્રતિક તરીકે કાં તો એક સ્મારક તરીકે આ પ્રકારની રચના માન્ય બને.

ઉપયોગિતાની દ્રષ્ટિએ આ મકાન માટે કેટલાક પ્રશ્નો ઊઠી શકે પણ તેની દ્રશ્ય અનુભૂતિ સમૃદ્ધ છે. સન ૨૦૨૦માં તૈયાર થયેલ માત્ર ૩૫ ચોરસ મીટર વિસ્તારની આ રચના આમ તો ઉલ્લેખનીય નથી, પરંતુ તેની પાછળ જે દ્રઢ કન્સેપ્શન છે તે વાત અનોખી છે. એમ કહી શકાય કે આ ટાવર એક ઊભી સીડીની ચારેબાજુ ઘનાકાર ગોઠવેલી

લામા પવેલિયન - ચિલી

લોખંડની સર્પાકાર જાળી, સ્થાપત્યના ભાગ તરીકે જ ભીંતચિત્રનો ઉપયોગ, બંધિયાર ચોસલા તથા તેમાં ઓર્પનિસ વચ્ચે ગાણિતિક સંબંધ, પાણીની પ્લેટથી ઊભી થતી નાટકીયતા, કોઈપણ પ્રકારનું ભલેલ ન પહોંચાડી શકે તેવું વિગતીકરણ અને આ બધા સાથે ઊંચાઈને કારણે સ્થાપિત થતું મહત્ત્વ - આ પવેલિયનની આ ખાસિયત છે.

એમ જણાય છે કે આની રચના બે અલગ ટાવરને પરસ્પર જોડીને નિર્ધારિત કરાઈ છે. ક્યારેક ટાવરના ઉપરના ભાગનું પ્રતિબિંબ નીચે પડતું હોય તેમ જણાય છે. આમ થવાનું કારણ છે કે વચ્ચે પાણીની પ્લેટ મૂકવામાં આવી છે અને ઉપરનો અને નીચેનો, બંને ભાગ લગભગ

સમાન બનાવાયા છે. આ પાણીની પ્લેટ ચારે બાજુ જૂલતી - કેન્ટીલીવર છે, જેમાં પાણી એકત્રિત થાય છે. આ પ્લેટ એટલી છીછરી છે કે એમ જણાય છે કે તેમાંના પાણીનું અમુક કલાકોમાં જ બાષ્પીભવન થઈ જાય. ઉપરથી જોતાં આ પાણીની અંદર જે પ્રતિબિંબ સર્જાય છે તે રસપ્રદ બની રહે છે.

સ્થાપત્યમાં ભૂમિતિનું મહત્ત્વ વધુ રહ્યું છે. ભૌમિતિક ચોક્કસાઈથી માળખાગત રચના સરળ બની શકે. ભૂમિતિના પ્રયોજનથી ચોક્કસ પ્રકારની સ્પષ્ટતા ઉભરે. ભૂમિતિના ચોક્કસ નિયમો હોવાથી અમુક પ્રકારના નિર્ણયો લેવામાં સરળતા રહે. બધું જ ભૂમિતિને આધારિત હોવાથી જે તે નિર્ણય બાબતે પ્રશ્નો ઓછા થાય. ભૂમિતિને કારણે એક ચોક્કસ

પ્રકારની સ્વીકૃતિ પણ મળી રહે. આ પ્રકારની રચનામાં સ્પષ્ટતા વધુ જોવા મળે. આ બધાં સાથે ભૌમિતિક આકારની મર્યાદાઓ પણ છે. ભૌમિતિક આકાર ક્યારેક માનવીય સંવેદના ઉપર હાવી થઈ જાય. આ એક ઇચ્છનીય વાબત નથી. જ્યારે પણ ભૂમિતિનો ઉપયોગ કરીને સ્થાપત્ય નિર્ધારણ થાય ત્યારે આ વાત નજર અંદાજ થતી રહે છે, આજે પણ થાય છે.

સાચું સ્થાપત્ય કોને કહેવાની તેની ચર્ચા હવે બહુ જરૂરી છે. સ્થાપત્ય એ નથી શિલ્પ કે નથી મશીન. તે શિલ્પ અને મશીનના સમન્વય સમાન છે. સ્થાપત્યના નામે જ્યારે માત્ર મશીન બને કે જ્યારે માત્ર શિલ્પ બને ત્યારે સ્થાપત્યની તે નિષ્ફળતા ગણાય.

મહારાષ્ટ્ર સરકારે ગેરરીતિ બદલ ૧૦૭ પરીક્ષા કેન્દ્રોની માન્યતા રદ કરી

મુંબઈ : મહારાષ્ટ્ર સરકારે ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બોર્ડની પરીક્ષાઓ દરમિયાન નકલ અને અન્ય ગેરરીતિઓ સામે મોટા પાયે કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. કાર્યવાહીના ભાગરૂપે રાજ્યભરના ૧૦૭ પરીક્ષા કેન્દ્રોની માન્યતા રદ કરી હોવાની માહિતી પ્રધાન દાદા ભૂસેએ શુક્રવારે રાજ્ય વિધાનસભામાં આપી હતી.

પ્રમુખ દરમિયાન ભૂસેએ જણાવ્યું હતું કે રાજ્ય સરકારે ફેબ્રુઆરી-માર્ચ ૨૦૨૬ ની બોર્ડ પરીક્ષાઓ માટે ગયા વર્ષની જેમ જ કોપી-મુક્ત પરીક્ષા સુંબેશ શરૂ કરી છે, જેથી ન્યાયી અને સુરક્ષિત વાતાવરણ સુનિશ્ચિત થાય. તેમણે પોતાના લેખિત જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે, ૧૩ જાન્યુઆરીની આસપાસ ગેરરીતિના કિસ્સાઓ સામે આવ્યા બાદ ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બોર્ડની પરીક્ષાઓ માટે અનુક્રમે ૩૧ અને ૭૬ પરીક્ષા કેન્દ્રોની માન્યતા રદ કરવામાં આવી હતી.

પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે ધોરણ ૧૦ અને ધોરણ ૧૨ ના તમામ પરીક્ષા કેન્દ્રો પર સીસીટીવી કેમેરા સહિતના મુખ્ય નિવારક પગલાં ફરજિયાત કરવામાં આવ્યા છે. તેમણે ઉમેર્યું કે સીસીટીવી કવરેજ વિનાના પરીક્ષા કેન્દ્રો પર સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ, નિરીક્ષક અને અન્ય કર્મચારીઓ સહિત

સ્ટાફને બદલવામાં આવ્યો છે અને સંવેદનશીલ કેન્દ્રો પર ખાસ સ્ટેશનરી સ્કવોડ અને ડ્રોન તહેનાત કરવામાં આવ્યા છે. જિલ્લા કલેક્ટરોની અધ્યક્ષતામાં જિલ્લા સ્તરીય સમિતિઓની રચના કરવામાં આવી છે, જેની ભૂમિકા નવ જાન્યુઆરીના રોજ સરકારી ઠરાવ દ્વારા જણાવવામાં આવી છે.

વધુમાં પરીક્ષા કેન્દ્રોની ઓર્થિતી મુલાકાત માટે ફ્લાઈંગ સ્કવોડ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે અને ગેરરીતિ માટે દોષિત વ્યક્તિઓ સામે તાત્કાલિક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્ર પ્રિવેન્શન ઓફ માલપ્રેક્ટિસીસ એક્ટ હેઠળ ગેરરીતિમાં સંડોવાયેલા અથવા તેને પ્રોત્સાહન આપનારા કોઈપણ વ્યક્તિ સામે કોર્ટગેઝેબલ અને બિન-જામીનપાત્ર ગુનો નોંધવા માટે કડક સૂચનાઓ જારી કરવામાં આવી છે.

આ મહિનાની શરૂઆતમાં, બીડ જિલ્લાના એક કેન્દ્ર પર ધોરણ ૧૨ ની પરીક્ષાના પેપર દરમિયાન ડ્રોન કેમેરાએ મોટા પાયે નકલનો પર્ફોર્મ કર્યો હતો, જેના કારણે ૧૭ શિક્ષકોને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા.

બારામતી વિમાન દુર્ઘટના

ગુનો નોંધવામાં સરકાર અડચણો કેમ ઊભી કરી રહી છે: રાજ ઠાકરે

મુંબઈ : એનસીપીના વિધાનસભ્ય રોહિત પવારે અજીત પવારના વિમાન અકસ્માત અંગે એફઆઇઆર દાખલ કરીને તપાસ કરવાની માગણી કરી છે, ત્યારે હવે મનસે અધ્યક્ષ રાજ ઠાકરેએ આ બાબતે પોતાની પ્રતિક્રિયા આપી હતી. રાજ ઠાકરેએ સવાલ ઉઠાવ્યો હતો કે આ મામલે સરકાર શંકા કેમ કરી રહી છે?

રાજ ઠાકરેએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, આ અકસ્માત ધુમ્મસને કારણે થયો કે કોઈ કાવતરોને કારણે તે મહારાષ્ટ્ર સમજી શકતું નથી. રોહિત પવારે આ કેસના મુદ્દાઓ અને ટેકનિકલ બાબતો જણાવી છે, પરંતુ તેમની એફઆઇઆર કેમ નોંધવામાં આવતી નથી? જો તપાસ યોગ્ય રીતે કરવા માટે એફઆઇઆર નોંધવી હોય તો તેમાં અડચણો કેમ ઉભા કરવામાં આવી રહ્યા છે? એવો તોપો સવાલ રાજ ઠાકરેએ કર્યો હતો.

તેમણે એવો સવાલ પણ કર્યો હતો કે, જો અજીત પવારના પરિવારમાંથી જ અકસ્માતની તપાસ કરવાની માગણી થતી હોય તો તેમાં ખોટું શું છે? રોહિત પવાર ધારાસભ્ય હોવા છતાં જો તેમની એફઆઇઆર નોંધવામાં આવતી ન હોય તો સામાન્ય માણસનું શું થતું હશે? એવી ચિંતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી. રાજ ઠાકરેએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, આ અકસ્માત દુર્ભાગ્યપૂર્ણ છે. સુનેત્રા પવાર સરકારમાં છે, તેમણે પણ આ બાબતે બોલવું જોઈએ.

કચરાનો ઢગલો:મીઠી નદીની આસપાસના વિસ્તારમાં ચોમાસામાં હંમેશાં પાણી ભરાવાની સમસ્યા ઊભી થતી હોય છે તેનું મૂળ કારણ છે નદીમાં ફેંકવામાં આવતો પ્લાસ્ટિકનો કચરો. તસવીરમાં જોઈ શકાય છે કે હાલમાં મીઠી નદીમાં પ્લાસ્ટિકના કચરાનો ઢગલો જોવા મળી રહ્યો છે. (અમય ખરાડે)

પાંચ વર્ષમાં વચ્ચે પ્રાણીઓના હુમલામાં ૪૨૦ લોકોનાં મોત

મુંબઈ : રાજ્યના વન ખાતાના પ્રધાન ગણેશ નાઈકે શુક્રવારે એવી માહિતી આપી હતી કે મહારાષ્ટ્રમાં છેલ્લાં પાંચ વર્ષમાં વન્ય પ્રાણીઓના હુમલામાં કુલ ૪૨૦ લોકોનાં મોત થયા છે અને તેમાંથી ૧૦૪ લોકોનાં મોત વાઘ અને દીપડાના કારણે થયાં છે.

વિધાન પરિષદમાં એક લેખિત જવાબમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે વિદર્ભના ચંદ્રપુરમાં ૨૦૨૫માં ૪૭ મોત નોંધાયા હતા અને મૃતકોના પરિવારને ૮.૨૭ કરોડ રૂપિયા નાણાકીય સહાય તરીકે

આપવામાં આવ્યા છે. ચંદ્રપુરમાં ૨૦૦થી વધુ વાઘ છે. ૨૦૨૩-૨૪ સુધીમાં, જિલ્લામાં વાઘના કારણે ૯૧ મોત નોંધાયા હતા, જ્યારે અન્ય પ્રાણીઓ ૧૦ મોત માટે જવાબદાર હતા, એવી પણ માહિતી તેમણે આપી હતી.

જુનર વન્યજીવન વિભાગ (પુણે જિલ્લામાં) સાત વર્ષમાં ૨૭ મોત નોંધાયા હતા, એમ પણ નાઈકે જણાવ્યું હતું.

રાજ્ય સરકારે ૧૫૦ દીપડાઓની નસબંધી માટે કેન્દ્ર સરકારને દરખાસ્ત મોકલી હતી. કેન્દ્ર

સરકારે આ દરખાસ્તને સૈદ્ધાંતિક મંજૂરી આપ્યા પછી, જુનરના વન અધિકારીઓએ પાંચ દીપડાઓની નસબંધી કરી હતી, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

માનવ-પ્રાણી સંઘર્ષના બનાવોને રોકવા માટે આર્ટિફિશિયલ ઈન્ફેલિજન્સ (એઆઈ)નો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે, એમ પણ તેમણે જણાવ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, 'સરકાર એઆઈ અને આધુનિક ટેકનોલોજીનો મોટા પાયે ઉપયોગ કરવાનું વિચારી રહી છે.'

થાણેમાં વોટ્સએપ ચેટબોટ દ્વારા પ્રમાણપત્રોની હોમ ડિલિવરીને બહોળો પ્રતિસાદ

થાણે: મહારાષ્ટ્ર ૧૦૦ દિવસના એકશન પ્લાન હેઠળ થાણે જિલ્લા પરિષદે ગ્રામીણ વિસ્તારના નાગરિકોને સરકારી યોજનાઓનો લાભ સમયસર મળે અને તેમની ફરિયાદોનું નિવારણ સરળ રીતે થાય તે માટે 'વોટ્સએપ ચેટબોટ' સેવા શરૂ કરી છે. આ સેવાને ગ્રામીણ વિસ્તારના લોકો તરફથી ખૂબ જ સારો પ્રતિસાદ મળી રહ્યો છે. આ ચેટબોટના માધ્યમથી 'ધરબેક પ્રમાણપત્ર' મેળવવાની યોજના ઘર-ઘરે પહોંચી છે. છેલ્લા દોઢ મહિનામાં આ યોજના દ્વારા કુલ ૫,૦૦૦ પ્રમાણપત્રો સીધા લોકોના ઘરે પહોંચાડવામાં આવ્યા છે, જેમાં સૌથી

વધુ સંખ્યા જન્મના દાખલાઓની છે. થાણે જિલ્લા પરિષદના સીઇઓ રણજિત યાદવના માર્ગદર્શન હેઠળ શરૂ કરાયેલા 'વોટ્સએપ ચેટબોટ' સેવાને કારણે ગ્રામીણ વિસ્તારના નાગરિકો કોઈપણ કામ માટે સીધો જિલ્લા પરિષદ સાથે સંપર્ક સાધી શકે છે.

આ વોટ્સએપ ચેટબોટમાં 'ડોસ્ટેપ ડિલિવરી' એટલે કે ઘરે બેઠા પ્રમાણપત્રો મેળવવાની વેબસાઇટનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. આથી જો નાગરિકોને જન્મનો દાખલો, આવકનો દાખલો, લગ્ન નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર કે અન્ય કોઈ પણ દાખલા

કઢાવવા હોય, તો આ વોટ્સએપ ચેટબોટ પર મેસેજ કરવાથી તેમને જરૂરી અરજી ફોર્મ સરળતાથી ઉપલબ્ધ થઈ જશે. છેલ્લા દોઢ મહિનામાં ૫,૫૬૮ નાગરિકોએ વિવિધ પ્રમાણપત્રો (દાખલા) માટે અરજી કરી હતી. તેમાંથી ૫,૧૨૨ પ્રમાણપત્રોનું વિતરણ કરી દેવામાં આવ્યું છે, જેમાં સૌથી વધુ એટલે કે ૧,૧૫૭ જન્મના દાખલાઓનો સમાવેશ થાય છે. વોટ્સએપ ચેટબોટ દ્વારા જિલ્લા પરિષદ સાથે વાતચીત કરવા માટે નાગરિકોએ ૮૨૬૩૮૪૧૯૦૭ નંબર પર તેમના મોબાઈલથી મેસેજ મોકલવાનો રહેશે.

ભાષા વૈભવ...

ગુજરાતી - ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દોની ઝોડી જમાવો

A	B
પમરાટ	મંજૂરી
પયગામ	સુવાસ
પરગજુ	દરકાર
પરવા	પરોપકારી
પરવાનગી	સંદેશો

'મુંબઈ સમાચાર'ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક ક્રોડગાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી સોમવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

શબ્દલાલિત્ય

૧	૨	૩	૪	૫	૬
	૭				૮
			૯		
	૧૦	૧૧		૧૨	૧૩
		૧૪	૧૫		
૧૬	૧૭		૧૮	૧૯	
૨૦	૨૧		૨૨	૨૩	
		૨૪			૨૫
૨૬			૨૭	૨૮	
	૨૯			૩૦	

આડી ચાવી

- કીમતી (૪)
- ગોઠવણ, વ્યવસ્થા (૩)
- રસજા (૩)
- લાગે તો તીર નહીં તો ---- (૨)
- રુઆબ (૨)
- માનવ જાણે મેં કર્યું, ---- દૂરો હોય (૪)
- કાળે વિપરીત બુદ્ધિ (૩)
- જ્ઞાન, માહિતી (૨)
- મથુરામાં વહેતી નદી (૩)
- જે જીભમાં નથી તે (૩)
- જ્યાં (૨)
- ખાવાનો પદાર્થ (૩)
- દૂળનો કણ (૪)
- તેવો રંગ (૨)
- છોકરી (૨)
- કેદી સ્ત્રી (૩)
- આશ્ચર્ય, નવાઈ (૩)
- તરવાર (૪)

ઊભી ચાવી

- ગણપતિનું વાહન (૩)
- વિલંબ, ટીલ (૨)
- ઠપકો, સખા (૪)
- વૃદ્ધ, અશક્ત (૩)
- મૂળાદારોની આખી યોજના (૨)
- સરખામણી (૩)
- આફત, હાણ (૨)
- વડાદાની હાકલ કે ગર્વના (૪)
- ગણપતિ (૪)
- ધૂંત, લુચ્ચું (૨)
- એક આઈ કવિ (૨)
- ૫૩ (૩)
- વળોવળે દિવસે બહેન ભાઈને --- બાંધે (૨)
- પરમેશ્વર, જગતનો ઘણી (૪)
- રખ નાશ, ઉચ્છેદ (૩)
- રખ ભોઈ, પાતળી ઉંચકનાર (૩)
- ફૂમળો ---- વાળીએ તેમ વળે (૨)
- નિયમ (૨)

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧	૨	૩	૪	૫	૬
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪
૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦

જાણવા જેવું

સાધારણ રીતે બહુ ઊંચા પર્વતના શિખર બરફથી ઢંકાયેલ હોય છે. કેટલાક પર્વત એવા હોય છે કે જેના ઉપર બિલકુલ વનસ્પતિ હોતી નથી અથવા બહુ જૂજ હોય છે. કેટલાક શિખરમાંથી હંમેશાં અથવા ક્યારેક જવાળા નીકળે છે. આવા પર્વતને જવાળામુખી કહે છે. સાધારણ રીતે પર્વત ઉપર અનેક પ્રકારની ધાતુ, વનસ્પતિ, ઝાડ વગેરે હોય છે.

ગુજરાત મોરી મોરી રે

અમિતાભ બચ્ચન અને પરેશ રાવલને ચમકાવતી વિપુલ શાહની 'ઓર્બે' ફિલ્મ કયા ગુજરાતી નાટક પર આધારિત હતી એ જાણો છો?

અ) કુમારની અગાશી
 બ) આંધળો પાટો
 ક) આંખના મિચામણાં
 ડ) અમે તમે ને રતનિયો

નોંધી રાખો

પર્વતને કોઈ કોઈ ઠેકાણે પૃથ્વીને ધારણ કરનાર અને કોઈ કોઈ ઠેકાણે તેનો પતિ પણ માન્યો છે. એના પરના વસવાટ અંગે ભિન્ન મત છે.

ઓળખાણ પડી?

તાજેતરમાં ચાલી રહેલા ટી - ૨૦ વર્લ્ડ કપ સ્પર્ધામાં પ્રથમ સેન્યુરી ફટકારવાની સિદ્ધિ મેળવનારા આ કુશળ બેટ્સમેનની ઓળખાણ પડે છે?

અ) પથુમ નિસાંકા બ) મોનાંક પટેલ ક) સિકંદર રઝા ડ) સંદીપ જોરા

ચતુર આપો જવાબ માથું ખંજવાળો

વિટામિન એ અને સી તેમજ પોટેશ્ચમ ધરાવતા અને દેખાવમાં પ્લમ (આલુ બુખારા) જેવા લાગતા પેલોઈડ ફળનું નામ ખખર છે ખરી?

અ) પિચમ બ) નેકટરીન ક) ટેન્જેરીન ડ) કિવી

માઈન્ડ ગેમ

આપેલી સંખ્યાઓ ધ્યાનથી જુઓ: ૩૨, ૪૮, ૭૨, ૧૦૮, ... તેમની વચ્ચે રહેલો સંબંધ ઓળખી ગણતરી કરીને કહો કે ૧૦૮ પછી કઈ સંખ્યા આવે?

અ) ૧૫૨ બ) ૧૫૮ ક) ૧૬૨ ડ) ૧૬૬

સુડોકુ-૯૨૩૩

		૭	૩	૪	
૫	૯		૬		૮
૪	૬				
૭	૧	૨			૩
૬					૧
૯		૩		૨	૮
				૭	૪
૭		૧		૫	૯
	૬	૯	૫		

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) પુષ્પા ખોના (૨) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૩) મુલરાજ કપૂર (૪) ભારતી ભુચ (૫) શ્રીમતી ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૬) સુભાષ મોમાયા (૭) વિપીન શાહ (૮) નુતન વિપીન શાહ (૯) નીતા દેસાઈ (૧૦) મુશરફ કાપડિયા (૧૧) શ્રદ્ધા આશર (૧૨) પુષ્પા પટેલ (૧૩) હર્ષા મહેતા (૧૪) લજિતા ખોના (૧૫) પ્રવીણ વોરા (૧૬) મીનજ કાપડિયા (૧૭) જ્યોતિ ખાંડવાલા (૧૮) નિખિલ બંગાળી (૧૯) અમીશી બંગાળી (૨૦) ભરત કજરિયા (૨૧) મહેશ સંઘવી (૨૨) તાહરે ઓરંગાબાદવાલા (૨૩) શીરીન ઓરંગાબાદવાલા (૨૪) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૨૫) મનીષા શેઠ (૨૬) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૭) કમલ માતલિયા (૨૮) મહેન્દ્ર લોહાવિયા (૨૯) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૩૦) અરવિંદ કામદાર (૩૧) ભાવના કર્વે (૩૨) વિણા સંપટ (૩૩) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૪) અંજુ ટોલિયા (૩૫) કિશોર સંઘરાજકા (૩૬) ડાખના સંતોકે (૩૭) અલકા વાણી (૩૮) વિજય આસર (૩૯) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૪૦) નિતીન જયંતિલાલ બજરિયા (૪૧) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૨) કિરિટ છેડા (૪૩) ચેતના છેડા (૪૪) રમેશભાઈ દલાલ (૪૫) ઈનાશીબેન દલાલ (૪૬) હિનાબેન દલાલ (૪૭) જ્યોત્સ્ના ગાંધી (૪૮) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૪૯) મહેશ દોશી (૫૦) ધીરેન્દ્ર મુલરાજ ઉદેશી (૫૧) પ્રતિમા પમાણી (૫૨) જયવંત પદમશી શિખલ

અહીં એક ચોરસ આપ્યું છે જેમાં નવ બોક્સ છે અને દરેકમાં નવ ખાનાં છે. ૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ. ૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં આંક આવવો જોઈએ. અહીં પણ કોઈ આંક

સુડોકુ-૯૨૩૨

૮	૫	૭	૯	૨	૩	૬	૪	૧
૩	૧	૬	૫	૭	૪	૨	૯	૮
૯	૨	૪	૮	૧	૬	૭	૩	૫
૫	૪	૧	૨	૬	૯	૩	૮	૭
૬	૯	૩	૭	૫	૮	૪	૧	૨
૭	૮	૨	૪	૩	૧	૯	૫	૬
૨	૭	૯	૧	૪	૫	૮	૬	૩
૧	૩	૮	૬	૯	૭	૫	૨	૪
૪	૬	૫	૩	૮	૨	૧	૭	૯

ગયા શનિવારના જવાબ

A	B
પદ્મ	કમળ
પદ્મિત	રીત
પદ્મ	કવિતા
પનો	કાપડની પહોળાઈ
પનોતી	અવદશા

ગુજરાત મોરી મોરી રે: સંસ્કાર લક્ષ્મી

ઓળખાણ પડી? જ્યોર્જ હેડલી

માઈન્ડ ગેમ: ૧૪૨

ચતુર આપો જવાબ માથું ખંજવાળો: પાઈનબેરી

કોલંબો: ન્યૂ ઝીલેન્ડ (૨૦ ઓવરમાં ૭/૧૫૮)ને અહીં ગઈ કાલે ઇંગ્લેન્ડ (૧૮.૩ ઓવરમાં ૬/૧૬૧) ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપના સુપર-એક્ટ રાઉન્ડના દિલગ્ગક જંગમાં ચાર વિકેટ હરાવી દીધું હતું. આ પરિણામ બદલ પાકિસ્તાન હજી સેમિ ફાઇનલની રેસમાં જીવંત રહ્યું છે. મેન ઓફ ધ મેચ વિલ જેક્સ (૩૨ અણનમ, ૧૮ બોલ, એક સિક્સર, ચાર ફોર) અને આ વખતના વિશ્વ કપમાં પહેલી જ વખત રમેલા રેહાન અહમદ (૧૮ અણનમ, સાત બોલ, બે સિક્સર, એક ફોર)ની જોડીએ બ્રિટિશ ટીમને છેલ્લી ઓવરમાં ત્રણ બોલ બાકી રાખીને વિજય આપી દીધી હતી.

બોલમાં ત્રણ સિક્સર અને ચાર ફોર સહિત કુલ ૪૩ રન કર્યા હતા જેને લીધે કિવી બોલર્સની બધી મહેનત પાણીમાં ગઈ હતી. વિલ જેક્સને બે વિકેટ લીધા બાદ અણનમ ૩૨ રન બદલ મેન ઓફ ધ મેચનો પુરસ્કાર અપાયો હતો. ઇંગ્લેન્ડે દાવની શરૂઆતમાં બે રનમાં બે વિકેટ ગુમાવી હતી, ૫૮ રનમાં તેમની ચાર વિકેટ પડી હતી, પણ છેવટે તેમણે જીત હાંસલ કરી જ લીધી. ટોમ બેન્ટને સૌથી વધુ ૩૩ રન કર્યા હતા. સાત કિવી બોલર્સમાં રચિન રવીન્દ્રએ સૌથી વધુ ત્રણ વિકેટ લીધી હતી. ઇંગ્લેન્ડ અગાઉ જ સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચી ચૂક્યું છે. તે પાંચમી માર્ચની વાનખોરની સેમિ ફાઇનલમાં રમશે. ન્યૂ ઝીલેન્ડને હજી સેમિમાં

શ્રિલંકામાં ઇંગ્લેન્ડ જીત્યું, ન્યૂ ઝીલેન્ડ હાર્યું અને ફાયદો થયો પાકિસ્તાનને

જેક્સ-રેહાન મેચ વિનર: પાકિસ્તાને આજે શ્રીલંકાને ૬૪ રનથી હરાવવું પડશે અથવા લક્ષ્યાંક ૧૩.૧ ઓવરમાં મેળવવો પડશે

પહોંચવા આજની પાકિસ્તાન-શ્રીલંકા મેચ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી)ના પરિણામ પર આધાર રાખવો પડશે. પાકિસ્તાને સેમિમાં જવા આજે શ્રીલંકાને ૬૪ રનથી હરાવવું પડશે અથવા લક્ષ્યાંક ૧૩.૧ ઓવરમાં મેળવવો પડશે.

આ ટૂંપમાંથી શ્રીલંકાની ટીમ બહાર થઈ ચૂકી છે. ઇંગ્લેન્ડ (છ પોંચ્ટ, +૧.૦૮૬નો રનરેટ) પ્રથમ સ્થાને છે. સેમિના બીજા સ્થાન માટેની હરીફાઈ ન્યૂ ઝીલેન્ડ (ત્રણ પોંચ્ટ, +૧.૩૯૦નો રનરેટ) તથા પાકિસ્તાન (એક પોંચ્ટ, -૦.૪૬૧નો રનરેટ) વચ્ચે છે.

એ પહેલાં, ઇંગ્લેન્ડને કિવીઓ ફક્ત ૧૬૦ રનનો લક્ષ્યાંક આપી શક્યા હતા.

રાણ જીતેલાં જમ્મુ-કાશ્મીરનો આજે ઐતિહાસિક દિન

લુબલી (કર્ણાટક): જમ્મુ-કાશ્મીર આજે રણ જીતેલાં જમ્મુ-કાશ્મીરનો ઐતિહાસિક દિન છે. આ ઐતિહાસિક શરૂઆત મંગળવાર, ૨૪મી ફેબ્રુઆરીએ કર્ણાટક સામેની ફાઇનલ (સવારે ૮.૩૦ વાગ્યાથી)ના પ્રથમ દિવસે જ એણે કરી લીધી હતી અને ત્યાર પછી પારસ ડોંગરાના સુકાનમાં આ ટીમે ગજબની દેહતા સાથે મેચ પર એવી પકડ જમાવી કે રણ જીતેલાં જમ્મુ-કાશ્મીરનો મુખ્ય પેસ બોલર ઓકિલ નબી.

મેદાન મારી જશે. કર્ણાટકની ટીમ પહેલા દાવમાં મર્યાદા અનુસાર ૧૬૦ રન છતાં ૨૮૩ રનના સ્કોર પર ઓલઆઉટ થઈ જતાં જમ્મુ-કાશ્મીરને ૨૮૧ રનની તોળિંગ લીડ મળી હતી. આખી ટૂર્નામેન્ટમાં ૬૦ વિકેટ લેનાર જમ્મુ-કાશ્મીરના પેસ બોલર ઓકિલ નબીએ કર્ણાટકના પ્રથમ દાવમાં પાંચ વિકેટ લીધી હતી અને હવે આજે બીજા દાવમાં વધુ વિકેટ લઈને જમ્મુ-કાશ્મીરના ક્રિકેટ-ઇતિહાસમાં પોતાનું નામ સુવર્ણ અક્ષરે લખાવી શકશે.

સૌથી વધુ બે વિકેટ લીધી હતી. પ્રથમ દાવમાં જમ્મુ-કાશ્મીરે ૫૮૪ રન કરીને જીતનો પાવો ત્યારે જ નાખી દીધો હતો. શુભમ પુડીરે સેન્યુરી (૧૨૧ રન) કરી હતી, જ્યારે તેના કેપ્ટન પારસ ડોંગરા સહિત પાંચ બેટ્સમેને હાફ સેન્યુરી ફટકારી હતી. જો મેચ ડ્રોમાં જાય તો પ્રથમ દાવમાં સરસાઈ લેનાર ટીમ વિજેતા ઘોષિત થાય અને એમાં જમ્મુ-કાશ્મીર

અર્શદીપે બુમરાહનો મોટો રેકોર્ડ તોડ્યો, ટીમ ઇન્ડિયાએ હૈદરાબાદની બરાબરી કરી!

ચેન્નઈ: લેક્ષ્મી-આર્મ ફાસ્ટ બોલર અર્શદીપ સિંહ ગુરુવારે જિમ્બાબ્વે સામેની મેચની શરૂઆત પહેલાં રવિચન્દ્રન અશ્વિનની બરાબરીમાં હતો અને મેચ દરમિયાન તેણે જસપ્રીત બુમરાહના રેકોર્ડને ઓળંગી લીધો હતો. તમે વિચારતા હશે કે એ વળી કયો વિક્રમ હશે?

ભારતીય ટીમના ફાસ્ટ બોલર્સમાં અર્શદીપ અત્યારે બુમરાહ જેટલો જ અસરદાર છે. ખાસ કરીને ટી-૨૦માં બુમરાહ કરતાં અર્શદીપનો ડંકો વધુ વાગ્યો છે. ગુરુવારે એની પરાકાષ્ટા આવી ગઈ જેમાં અર્શદીપે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપના એક ભારતીય રેકોર્ડમાં બુમરાહને ઓળંગી લીધો હતો.

સૌથી પહેલાં તો ટી-૨૦ ઇન્ટરનેશનલમાં બન્નેની સરખામણી જાણી લઈએ. રાહટ-હૈન્ડ ફાસ્ટ બોલર બુમરાહ યોર્કર માટે જાણીતો છે. તે ૧૦ વર્ષથી ટી-૨૦ આંતરરાષ્ટ્રીય ટી-૨૦ રમે છે જેમાં તેણે ૯૨ મેચમાં ૧૧૪ વિકેટ લીધી છે. બીજા બાજુ, અર્શદીપ માત્ર ચાર વર્ષથી ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટમાં આ ફોર્મેટમાં રમે છે જેમાં તેણે ૮૧ મેચમાં ૧૨૬ વિકેટ (બુમરાહથી ૧૨ વધુ) વિકેટ લીધી છે. કોઈ પણ બે ખેલાડીની તુલના ન થઈ શકે, પણ રેકોર્ડ માટેના આંકડાની વાત આવે ત્યારે થોડી સરખામણી થઈ જ જતી હોય છે.

અર્શદીપ આ ફોર્મેટના વર્લ્ડ કપના ઇતિહાસમાં લીધેલી ૩૨ વિકેટના આંકડા સાથે ગુરુવારે જિમ્બાબ્વે સામેની મેચમાં રમવા મેદાન પર ઉતર્યો હતો.

રવિચન્દ્રન અશ્વિન જેટલી ૩૨ વિકેટ તેના નામે હતી, પરંતુ અર્શદીપે કેપ્ટન સિક્કંદર રજા (૩૧ રન)ને અભિષેક શર્માના હાથમાં કેચઆઉટ કરાવ્યો એ તેની વિકેટની સંખ્યા ૩૩ ઉપર પહોંચી હતી. બુમરાહ ૩૩ વિકેટના ભારતીય વિક્રમ સાથે એ જ મેચમાં ૨મી રહ્યો હતો. અર્શદીપે એ જ ઓવરમાં રાચન બર્લ (૦)ને એલબીડબ્લ્યૂ કર્યો અને પગલે તેની વિકેટોની સંખ્યા ૩૪ થઈ હતી અને એ સાથે તેણે બુમરાહનો રેકોર્ડ તોડી નાખ્યો હતો. ત્યાર પછી અર્શદીપ પોતાની નવી ઓવરમાં ત્રાટક્યો હતો અને ટોની મુન્યાંગા (૧૧ રન)ને કલ્પીન બોલ કર્યો હતો અને એ તેની ૩૫મી વિકેટ હતી. એ

બીજા સ્થાને છે. ગયા અઠવાડિયે જિમ્બાબ્વે સામે વેસ્ટ ઇન્ડિઝે ૧૯ સિક્સર ફટકારી હતી. ૪/૨૫૬, ભારતનો સ્કોર સેકન્ડ-બેસ્ટ ભારતે ગુરુવારે જિમ્બાબ્વે સામે ચાર વિકેટ જે ૨૫૬ રન કર્યા એ ભારતનો પોતાનો નવો વિક્રમ તેમ જ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપનો હાઇએસ્ટ સ્કોર હતો જ, સમગ્ર ટી-૨૦ ઇન્ટરનેશનલમાં ભારત હવે શ્રીલંકા પછી બીજા સ્થાને છે. શ્રીલંકાએ ૨૦૦૭ના સૌપ્રથમ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં કેન્યા સામે છ વિકેટ જે ૨૬૦ રન કર્યા હતા એ હજીયે વિશ્વવિક્રમ છે.

છ બેટ્સમેનનો ૧૫૦.૦૦થી વધુ સ્ટ્રાઇક-રેટ ભારતના છ બેટ્સમેનના સ્કોર ૨૦-૫૬૬ હતા. ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની એક મેચમાં સૌથી વધુ બેટ્સમેનના ૨૦-૫૬૬ સ્કોર્સ તથા દરેકનો ૧૫૦.૦૦થી વધુ સ્ટ્રાઇક-રેટ (સરેરાશ ૧૦૦ બોલ્સમાં) હોય એવી રેકોર્ડ-બુક્કમાં આ નવો વિક્રમ છે. ભારતને ગુરુવારે ૪/૨૫૬નો વિક્રમજનક સ્કોર અપાવાનાર છ બેટ્સમેનના રન તથા સ્ટ્રાઇક-રેટ આ મુજબ હતા: અભિષેક શર્મા (પંચાવન રન, ૧૮૩.૩૩), સંજુ સેમસન (૨૪ રન, ૧૬૦.૦૦), ઇશાન શિશાન (૩૮ રન, ૧૫૮.૩૩), સૂર્યકુમાર યાદવ (૩૩ રન, ૨૫૩.૮૪), તિલક વર્મા (૪૪ અણનમ, ૨૭૫.૦૦) અને હાર્દિક પંજા (૫૦ અણનમ, ૨૧૭.૩૮).

અભિષેક શર્માને ડિક્લેન્સિવ શોટ મારતો જોઈને મને નવાઈ લાગી: ગાવસકર

નવી દિલ્હી: ટી-૨૦નો વર્લ્ડ નંબર-વન અને આક્રમક બેટ્સમેન અભિષેક શર્મા ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં શરૂઆતની ત્રણેય લીગ મેચમાં શૂન્યમાં આઉટ થયો અને સૌથી મેચમાં માંડ ૧૫ રન કર્યા એટલે તેને ગુરુવારની જિમ્બાબ્વે સામેની મેચમાં નહીં રમાડવામાં આવે એવી શક્યતા હતી, પણ તેને વધુ એક મોકો મળ્યો અને તેના પ્રભાવ કરતાં સાવ જુદા જ અભિગમ સાથે મેદાન પર ઊતર્યો હતો જે નાથી બેટિંગ-લેજન્ડ સુનીલ ગાવસકરને ખૂબ નવાઈ લાગી હતી.

ગુરુવારે જિમ્બાબ્વે સામે ભારતના છ બેટ્સમેનને બેટિંગનો મોકો મળ્યો હતો અને એ બધામાંથી અભિષેક શર્મા (પંચાવન રન, ૩૦ બોલ, ચાર સિક્સર, ચાર ફોર) પાછો અસલ ફોર્મમાં આવી ગયો હતો. ગાવસકરે એક જાણીતી ઍપ સાથેની વાતચીતમાં કહ્યું, 'અભિષેકને ડિક્લેન્સિવ શોટ રમતો જોઈને મને ખૂબ નવાઈ લાગી હતી. અભિષેક કેટલો બધો સારો બેટ્સમેન છે એ આપણે બધા સારી રીતે જાણીએ જ છીએ. તેણે જિમ્બાબ્વે સામે પંચાવન રન બનાવીને ટીકાકારોને ચૂપ કરી દીધા. તેણે પોતાની ખરી ઇનિંગ્સ શરૂ કરવા માટે થોડો વધુ સમય લીધો હતો. મને તેની એ પદ્ધતિ ઠીક લાગી. તેણે ઓફ સ્પિનર સામે સાવચેતી રાખી હતી. તેના બોલમાં ખોટું જોખમ ઉઠાવવાનું ટાળ્યું હતું અને મને શાંત તથા સ્થિર રાખીને ઇનિંગ્સને આગળ વધારી હતી.'

ગાવસકરે એવું પણ જણાવ્યું હતું કે 'અભિષેક સારા ડિક્લેન્સિવ શોટ રમ્યો હતો. એ જોઈને મને નવાઈ લાગી, કારણકે સામાન્ય રીતે આપણને તેની આવી બેટિંગ જોવા નથી મળતી હતી. મને લાગે છે કે તે કંઈકને કંઈક નવું શીખી રહ્યો છે. બેક-ટુ-બેક મેચમાં રન ન બન્યા હોય એવો ખરાબ તબક્કો તો દરેક ક્રિકેટની કરીઅરમાં આવતો હોય છે. એ તબક્કામાં તમે કેટલું શીખો છો એ જરૂરી છે. અભિષેકે ઘણું નવું શીખી લીધું છે અને મારું માનવું છે કે આવાનારી બે મેચમાં

આઉટ થયો ત્યાર પછી ગાવસકરે એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે 'અભિષેકે પહેલા બોલથી જ યોગ્ય-છગ્યો મારવાની આદત છોડી દેવી જોઈએ. તેણે એકાદ-બે ઓવર કાઢી નાખવી જોઈએ અને પછી પોતાની ખરી સ્ટાઇલમાં રમવાનું શરૂ કરવું જોઈએ.'

સંમસનને રમાડીને ભારતે ભૂલ સુધારી ટેસ્ટ-ક્રિકેટમાં ૧૦,૦૦૦ રનની સિદ્ધિ હાંસલ કરનાર પ્રથમ ક્રિકેટર સુનીલ ગાવસકરે કહ્યું કે 'સાઉથ આફ્રિકા સામેની મેચમાં ભારતીય ટીમ ભાંગી પડી હતી, પણ જિમ્બાબ્વે સામેની મેચમાં આ ટીમે ઝડપથી ઘણું શીખી લીધું. સંજુ સેમસનને રમાડીને ટીમ ઇનિંગ્સને ભૂલ સુધારી લીધી. ઓપનિંગમાં લેક્ઝી-રાહટી કામ્બિનેશનની ખાસ જરૂર હતી અને એ ટીમ ઇનિંગ્સને એવું કરીને યોગ્ય નિર્ણય લીધો. સંમસનને ટીમના હિતમાં બિગ શોટ મારવા ત્યાં વિકેટ ગુમાવી હતી. એ પહેલાં તેણે ટીમને સારી શરૂઆત કરાવી આપી હતી. ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની મેચમાં આવું ફ્લાઇઇંગ-સ્ટાર્ટ જરૂરી હોય છે.'

ભારતે જિમ્બાબ્વેને વર્લ્ડ કપની બહાર કર્યું, હવે આપતી કાલે વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામે 'કર્પોર્ટર ફાઇનલ'

ગુરુવારે જિમ્બાબ્વે સામેની મેચમાં બોલ અટકાવી રહેલો અક્ષર ચેન્નઈ: ભારતે ગુરુવારે અહીં વર્લ્ડ કપના સુપર એક્ટ રાઉન્ડના ટ્રૂપ-૧માં જિમ્બાબ્વેને ૭૨ રનથી હરાવીને ટૂર્નામેન્ટની બહાર કરી દીધું હતું અને એ સાથે સાઉથ આફ્રિકા આપોઆપ સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચી ગયું હતું એટલે હવે આપતી કાલે (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) ભારત અને વેસ્ટ ઇન્ડિઝ વચ્ચેની મેચ ક્વોર્ટર ફાઇનલ જેવી ગણાશે અને એમાં જીતનારી ટીમ સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચશે.

જિમ્બાબ્વે કેમ ભારત સામે હારી ગયું?

ગુરુવારે ભારતે જિમ્બાબ્વેને ૭૨ રનથી હરાવ્યું હતું. જિમ્બાબ્વેના ખેલાડીઓએ સુપર એક્ટ રાઉન્ડની બે મેચમાં કુલ પાંચ કેચ કર્યા. ઇશાન કિશને ૩૮ રન અને કેપ્ટન સૂર્યકુમારે ૩૩ રન કર્યા હતા. જોકે કિશન ૨૬ રન પર હોતો ત્યારે અને સૂર્યકુમાર આઠ રન પર હતો ત્યારે તેમના એક-એક કેચ છૂટ્યો હતો. જો એવું ન થયું હોત તો ભારતનો દાવ ૪/૨૫૬ના રેકોર્ડ-બ્રેક સ્કોરને બદલે કદાચ ઓછો રહ્યો હોત અને જિમ્બાબ્વે કદાચ જીતી શક્યું હોત.

રિન્કુના પિતાનું કેન્સર સામેની લડત બાદ નિધન

નવી દિલ્હી: ભારતીય ક્રિકેટર રિન્કુ સિંહના પિતા ખાનચંદ સિંહનું કેન્સર સામેની લડત બાદ અવસાન થયું છે. તેમણે ગઈ કાલે ગ્રેટર નોઇડાની હોસ્પિટલમાં અંતિમ શ્વાસ લીધા હતા. થોડા દિવસથી તેઓ વેન્ટિલેટર પર હતા અને રિન્કુ સિંહ તેમની પાસે રહેવા આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં ટીમ ઇન્ડિયા છોડીને પરિવાર પાસે પહોંચી ગયો હતો. જોકે પિતાની તબિયતમાં થોડો સુધારો થતાં રિન્કુ ગુરુવારની જિમ્બાબ્વે સામેની મેચ પહેલાં પાછો ટીમ સાથે જોડાઈ ગયો હતો.

આઈપીએલની પ્રથમ મેચ ૨૮મી માર્ચે, ફાઇનલ ૩૧મી મેચે

ત્રણ રાજ્યની ચૂંટણીને કારણે શેડ્યુલની જાહેરાત વિલંબમાં

મુંબઈ: ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ)ની ૧૯મી સીઝનની તારીખો બહાર આવી ગઈ છે. આ વખતે આ ટૂર્નામેન્ટ ૨૮મી માર્ચે શરૂ થશે અને ફાઇનલ ૩૧મી મેચે રમાશે. આસામ, તમિલનાડુ અને પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્યની વિધાનસભાની ચૂંટણી આવી રહી હોવાથી આઈપીએલની તારીખોની જાહેરાત વિલંબમાં મુકાઈ હતી.

એક અહેવાલ મુજબ આઈપીએલના ગવર્નિંગ બોર્ડે તમામ ૧૦ ફ્રેન્ચાઇઝીઓને અગાઉ જણાવ્યું હતું કે આઈપીએલ-૨૦૨૬ની સીઝન ૨૬મી માર્ચે શરૂ થશે, પણ તારીખમાં નજીવો ફેરફાર થયો છે અને આ ટૂર્નામેન્ટનો આરંભ ૨૮મી માર્ચે થશે. ક્રિકેટ જગતની આ સૌથી લોકપ્રિય ટી-૨૦ લીગ ટૂર્નામેન્ટનું શેડ્યુલ આવતા અઠવાડિયે જાહેર કરવામાં આવશે. ત્રણેય રાજ્યની ચૂંટણીની તારીખો હજી જાહેર નથી કરવામાં આવી એટલે આઈપીએલનું સંપૂર્ણ સમયપત્રક પણ હજી જાહેર નથી કરી શકાયું.

આઈપીએલની પ્રથમ મેચ ક્યાં રમાશે એ સ્થળ હજી નક્કી નથી. છેલ્લે બેંગ્લુરુએ ૨૦૨૫માં ટાઇટલ જીત્યું હતું એટલે એના હોમ-સ્ટેડમાં એની પ્રારંભિક મેચ રમાવી જોઈએ, પરંતુ ૨૦૨૫ની આઈપીએલ બાદ બેંગ્લુરુના સ્ટેડિયમની બહાર ૧૧ વ્યક્તિનો જીવ લેનાર નાસભાગની જે ગોઝારી ઘટના બની હતી એને લીધે આ વખતે એ સ્ટેડિયમને પ્રથમ મેચ મળશે કે કેમ એ હજી નક્કી નથી.

મેન્સ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપના ચાર કેપ્ટનની ખુરશી ખતરામાં!

મુંબઈ: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં કુલ ૨૦ ટીમે ભાગ લીધો અને એમાં ઘણા કેપ્ટનોની વાહ-વાહ થઈ રહી છે જેમાં ખાસ કરીને સેમિ ફાઇનલમાં કુલ છ એ ચાર ટીમ પહોંચશે એના સુકાનીઓ પર પ્રશંસાનો વરસાદ થશે, પરંતુ ચાર ટીમ એવી છે જે નું નેતૃત્વ સંભાળનારાઓ પર લટકતી તલવાર છે એમ કહી શકાય.

આઠમી માર્ચે ફાઇનલ રમાશે ત્યાં સુધીમાં કેટલીક ટીમના કેપ્ટનો પદ ગુમાવી ચૂક્યા હશે અને બીજા કેટલાક ગુમાવવાની તૈયારીમાં હશે. આમાં ખાસ કરીને પાકિસ્તાનના સલમાન અલી આગા અને શ્રીલંકાના દાસુન શનાકાના નામ સૌથી આગળ છે.

સલમાન આગા

અત્યારે સૌથી વધુ ખતરો પાકિસ્તાનના કેપ્ટન સલમાન આગાને છે. આ ટીમ સેમિ ફાઇનલની રેસની બહાર થઈ જવાની તૈયારીમાં છે. પાકિસ્તાનમાં તો કેપ્ટન અને કોચની થોડા મહિનાની અંદર બદલી કરી નાખવાનો રિવાજ છે. આ વર્લ્ડ કપમાં ભારત સામેની નાલેશી થઈ એ સાથે પાકિસ્તાનની ટીમ અને ખુદ સલમાન આગા જે રીતે પર્ફોર્મ કરી રહ્યા છે એ જોતાં સલમાનની કેપ્ટન્સી ખતરામાં છે. પાકિસ્તાન જો સેમિ ફાઇનલમાં નહીં પહોંચે તો સલમાનની કેપ્ટન્સી ગઈ જ સમજો.

દાસુન શનાકા

સહ-યજમાન શ્રીલંકા બુધવારે કોલંબોમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામેના પરાજયને પગલે સેમિ ફાઇનલની રેસની બહાર થઈ ગયું એટલે દેશભરમાં ક્રિકેટપ્રેમીઓએ શ્રીલંકન ટીમ પર રોષ ઠાલવ્યો છે. દાસુન શનાકાને વર્લ્ડ કપના મહિના પહેલાં સુકાન સોંપવામાં આવ્યું હતું. વર્લ્ડ કપમાં તેણે લીધેલા કેટલાક નિર્ણયો ચર્ચાસ્પદ છે. શ્રીલંકાની કેપ્ટન્સીમાં ફેરફાર થશે તો નવાઈ નહીં લાગે.

મિયલ માર્શ

૨૦૨૨નું ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયા

